

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

10-16 NİSAN 2023 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	4
10 - 16 NİSAN 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
MİLLET İTTİFAKI CUMHURBAŞKANI ADAYI KEMAL KILIÇDAROĞLU BAĞIŞ KAMPANYASI	8
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	8
KKM AKTARILAN TUTAR 181,5 MİLYAR TL	13
TVF, DIŞARIDAN BORÇLANMAYA HIZ VERDİ.	14
BORÇ BATAĞI İYİCE DERİNLEŞİYOR!	15
ENFLASYON DÜŞMÜYOR, MUTFAKTAKİ YANGIN SÖNDÜRÜLEMİYOR	15
TÜİK'İN VERİLERİ PAZARA UYMUYOR	16
DÜNYANIN 5'İNCİ GIDA ENFLASYONU TÜRKİYE'DE	17
BU TABLO ERDOĞAN SAYESİNDE	18
EMEKLİ AYLIKLARINDA DİBE DOĞRU YARIŞ!	20
BORÇ BOĞAZDA	22
ÇAYKUR'UN 1365 MEVSİMLİK İŞÇİ KADROSUNA REKOR BAŞVURU!	23
ÜLKE TARIMINA 'KARŞI DEVRİM'!	23
AKP FATURAYI HALKA ÖDETTİ	24
BORÇLAR 6 AY DEĞİL 2 YIL UZATILSIN	25
KAMU İŞLETMELERİ BORÇ BATAĞINDA	25
EKONOMİK TABLONUN GENİŞ KESİMLERİN YAŞAM HAKLARININ İHLALİNE YOL AÇTIĞI VURGUSU	27
ULUSLARARASI TAHKİMDEN TÜRKİYE'YE 1,4 MİLYAR DOLAR CEZA	27
BAKIMA MUHTAÇ ÇOCUKLAR ARTIYOR	28
BETON KAFALILAR	28
YİNE 'PAZARLIK' YİNE ALBAYRAK	29
YANDAŞ BAŞKAN MÜKÂFATINI ALDI	29
YANGINDAN MAL MI KAÇIRIYORLAR!	30
SABUN BELEDİYECİLİĞİ	30
KIRAYI DA FATURAYI DA BELEDİYEYE ÖDETTİLER	31
MUHBİRLİK MESLEK HALİNE GELDİ	32
KÖYDE RANT YOKSA KÖPRÜ DE YOK	33
KIZILAY AVM'DEKİ 'BAĞIŞ' OYUNU	33
14 TANE ŞEHİR HASTANESİ MALİYETİNE 190 HASTANE	34
AKP'Lİ BABA KIYAĞI	35
AKP'Lİ BELEDİYENİN İHALESİ, YENİ ŞAFAK'IN SAHİBİ ALBAYRAKLARA TAKDİM EDİLDİ!	36
BİR ÇALIŞANA BİR MÜDÜR DÜŞÜYOR!	37
DEV İHALELERDE ADRES ŞAŞMADI	37
İKTİDAR, GEÇİCİ HİZMET KADROLARINI OY HESABIYLA PARTİZANCA DOLDURUYOR!	38
GAZİANTEP BELEDİYESİ'NİN İHALESİ AKP'Lİ İSMİN ŞİRKETİNE GİTTİ	39
ARKEOLOJİK ALANDA TALAN!	39
AKP'Lİ BELEDİYE YİNE CAMİ SATACAK	40
AKADEMİDE TORPİLİN BÖYLESİ	41
SİLAHLANMA YAŞI 12'YE KADAR İNDİ	41
ENGELLER, MÜDAHALELER VE OLANAKLARLA; TÜRKİYE'DE KIZ ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ	42
TÜRKİYE, VATANDAŞIMIZ İÇİN GURBET, SIĞINMACILAR İÇİN MEMLEKET HALİNE GELDİ	43
GÖÇ DALGASI	44
YURTDIŞI DOĞUMLU SEÇMEN SAYISININ 1 MİLYON 325 BİN	45
CUMHURBAŞKANI'NA HAKARET DAVASI 2022'DE REKOR KIRDI	46
21 YILLIK ADALETSİZLİK	47
CAN GÜVENLİĞİNE MUHALEFET SUÇU	49
GERÇEKLiĞİN ÜSTÜ ÖRTÜLEN TÜRKİYE	49
DEPREMLERE DAİR GENEL DEĞERLENDİRME	52
DEPREM FELAKETİNDE SOSYAL MEDYAYA UYGULANAN BANT DARALTMA...	52
77 EKOLOJİ ÖRGÜTÜNDEN "KİMYASAL TEHLİKEYE, EKOLOJİK YIKIMA KARŞI UYARIYORUZ!" AÇIKLAMASI	53

KAPADOKYA'DA MADEN TEHDİTİ	53
MECLİS'İN ELİ KOLU BAĞLANDI	53
SIYASETİ HOŞGÖRÜ, UZLAŞI VE TOPLUMSAL BARIŞA BIRAKMA ZAMANI	54
UKRAYNA SAVAŞINDA MÜZAKERE VE BARIŞ SÜRECİ UZAK	55
BÖLGEMİZDE SICAK GELİŞMELER	56
2002'DE ÇEYREK ALTIN ALINAN PARAYA BUGÜN BİR KİLO SOĞAN ALINAMIYOR	56

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğru da olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

*Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracğız.**

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.**

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

***15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz**

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracğız.

VAATLERİMİZ

TARIM

*Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.

***Ziraat Bankası** kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.

*Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.

*Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.

*Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.

*Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.

*Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.

***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.

***Tarım destekleri ve araçları haczedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.

*Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.

*Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

*Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.

***Arıtma tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.

*FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.

*Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.

***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz

***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.

*Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.

*Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.

*KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini** sıfırlayacağız.

***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteğı sağlayacağız.

*KOBİ'lerin **devletten alacaklarını** ödeyeceğiz.

*OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız.**

*KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.

***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

*Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.

***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.

***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracağız.

***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.

*Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

*Gençlerin alacağı **ilk sınıf otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi** kaldıracağız.

*Gençlere **pasaport ücretsiz** olacak; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracağız.

*Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.

*İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak.**

*ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.

***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz

*Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.

***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.

*Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.

*Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimi uygulanmayacak.**

***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız.**

***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.

*Aile Destekleri Sigortası kapsamında **"Yeni Başlangıçölar Fonu"** kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.

*Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağiz.

***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracacağız.

*Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

*Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.

***Kira stopajını** kaldıracağız.

*BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.

*Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.

***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'nu** kuracağız.

ÖĞRETMENLER

*Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı** kaldıracağız.

***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.

***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.

*Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.

*Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracacağız.

***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.

*Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.

*Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave **ücret ve fark ücretlerini kaldıracağız**.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

***Askeri hastaneleri** yeniden açacağız.

***Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü** yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki **AR-GE çalışmalarına** destek vereceğiz.

***Tıp teknoparklarını** kuracağız.

***Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni** ve **Çocuk Hastaneleri'ni** yaygınlaştıracacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

***Sağlıkta şiddetin önlenmesi** için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

***Sağlık personeli atamalarını** derhal yapacağız.

***Aile Hekimlerinin** iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

***Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere** kademeli olarak yükseltilecek.

***Çalışma saatlerini** Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir **muhtarlık kanunu** olacak.

*Muhtarlık seçimleri için **birleşik oy pusulası** esası getirilecek.

*Bağımsız bir **muhtarlık evi** olacak.

*Muhtarlıklara **yardımcı büro personeli** tahsis edilecek.

*Kaldırılan **köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak**.

*Her muhtarlığın ayrı bir **bütçesi** olacak.

***Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak**.

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü **belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak**, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte **sosyal projeler geliştirecek**.

***"Türkiye Muhtarlar Birliği"** kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek **asgari ücrete 6 ayda bir zam** yapılacak.

- ***Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın** kullanılabilen bir hak olacak.
- *Esnek çalışma modellerine son verecek, **güvenceli istihdama** öncelik vereceğiz.
- *İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.
- *Kapsam dışı bırakılan **taşeron işçileri kadroya** alacağız.
- ***3600 Ek Gösterge ve EYT** meselesini çözeceğiz.
- *KHK ile ihraç edilip, hakkında **beraat ve göreve iade kararı** verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

- ***Eğitim parasız olacak** çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.
- *Öğrencilerin **kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz** karşılanacak.
- *Okullarda öğrencilerin **su ve öğle yemekleri ücretsiz** olarak MEB tarafından karşılanacak.
- ***Yetiştirme yurdundan ayrılmak** zorunda kalanlara **kamuda istihdam olanağı** sağlayacağız.

YAŞLILAR

- ***Huzurevinde yaşayan yoksul** yaşlıların harçlıklarını arttıracacağız.
- ***Eşi vefat eden kadınlara** yapılan sosyal yardım miktarını arttıracacağız.
- *65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.
- *Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil olanağı** sağlayacağız.
- ***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.
- ***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.
- *Alzheimer/Demans hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracacağız.

10 - 16 NİSAN 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

- *10 Nisan 2004 yılında İş adamı **Sakıp Sabancı hayatını kaybetti.**
- *10 Nisan 1845'de **Türk Polis Teşkilatı** kuruldu.
- ***10 Nisan Polis Günü(Haftası)**
- *11 Nisan 1919'de **Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)** kuruldu.
- *14 Nisan 2020 yılında siyasetçi, iş adamı, ilahiyatçı, yazar, eğitimci **BTP Genel Başkanı Haydar Baş hayatını kaybetti.**
- ***14-20 Nisan Şehitler Haftası**
- ***14 Nisan Dünya Toptancılar Günü**
- ***14 Nisan Tıbbi Mümessiller Günü**
- ***15 Nisan Dünya Sanat Günü**
- ***15-22 Nisan Turizm Haftası**
- *16 Nisan 1948 tarihinde **Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü** kuruldu.
- *16 Nisan 2017'de Türkiye'de yönetim biçimini, "**Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi**" olarak **değiştirmek için halk oylaması yapıldı.** Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, Türkiye'de 16 Nisan 2017 referandumuyla kabul edilen ve 9 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanan başkanlık tipi hükümet sistemidir. Bu sisteme geçişle beraber TBMM'nin yetkileri kısıtlanmış, cumhurbaşkanınının yetkileri artırılarak yürütme organının başı olmuştur.
- ***16 Nisan Dünya Ses Günü**
- ***16 Nisan Biyologlar Günü**

MİLLET İTTİFAKI CUMHURBAŞKANI ADAYI KEMAL KILIÇDAROĞLU BAĞIŞ KAMPANYASI

Millet İttifakı Cumhurbaşkanı Adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nun seçim kampanyasına destek olmak için bağış kampanyası başlatıldı.

14 Mayıs'ta yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimleri için bağış yapmak isteyen yurttaşlar 7.000 TL'ye kadar makbuz karşılığı elden bağış yapabilecekleri gibi, 7.000 TL ve üzeri bağışlarını duyurulan banka hesap numaralarına yapabilecek.

Yalnızca TC vatandaşı gerçek kişilerin katılabileceği yardım kampanyasına her bir tur için, her yurttaş en fazla 55 bin 598 TL'de bağışta bulunabilecek. Döviz cinsinden yapılacak bağışlar için de yine üst sınır olarak 55 bin 598 TL karşılığı döviz kabul edilebilecek.

Bağış ve Yardım Hesapları:

	BANKA ADI-ŞUBESİ	BİRİMİ	IBAN NO	SWIFT KODU
1	TÜRKİYE İŞ BANKASI-Yenişehir Şubesi	TL	TR85 0006 4000 0014 2186 5360 54	
2	TÜRKİYE İŞ BANKASI-Yenişehir Şubesi	USD	TR24 0006 4000 0024 2187 6946 48	ISBKTRISXXX
3	TÜRKİYE İŞ BANKASI-Yenişehir Şubesi	EUR	TR83 0006 4000 0024 2187 6946 53	ISBKTRISXXX
4	ZİRAAT BANKASI-Çukurambar Şubesi	TL	TR22 0001 0019 3703 3015 3960 05	
5	VAKIFBANK- Anafartalar Şubesi	TL	TR77 0001 5001 5800 7320 1823 20	

Bağış kampanyasıyla ilgili yapılan detaylı açıklama şu şekilde:

- Sadece **T.C. vatandaşı olan gerçek kişiler** bağış yapabilir
- Yurt dışından yapılacak bağışlar için de T.C. vatandaşlığı şarttır
- Yabancı Devletler, Uluslararası Kuruluşlar, Tüzel Kişiler, T.C. uyrukluğunda olmayan gerçek kişiler bağış yapamaz
- Bir kişi, her bir adaya, her bir tur için **en fazla 55 bin 598 TL** bağış yapabilir (**Üst Sınır**)
- Bağış prensip itibarıyla adayın banka seçim hesaplarına yapılır. Ancak **7.000,00 TL** ye kadar makbuz karşılığı elden bağış yapmak da mümkündür. **7.000,00 TL** üstü bağışlar kesinlikle banka hesaplarına yapılmak zorundadır. İsteyen vatandaşlar **10 TL** **20 TL** gibi tutarları dahi banka hesaplarına gönderebilirler.
- Döviz cinsinden de bağış yapılacaktır.** Ancak, Bu durumda bağış **üst sınırı yine 55 bin 598 TL'nin döviz karşılığı tutar olacaktır.** Üst sınırın geçilip geçilmediğinin tespitinde bağışın yapıldığı günden bir önceki gün resmi gazete'de ilan edilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru dikkate alınacaktır. Bu nedenle, sınırın geçilmemesi için azami özen gösterilmelidir.
- Bankalarda yurt içinde bağış tutarları üzerinden herhangi bir ad altında **masraf alınmayacaktır.**

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **İşsizlik oranı:** TÜİK, AKP iktidarı döneminin son yıllık istihdam-İşsizlik istatistiklerini açıkladı. 2022 yılında Türkiye genelinde ortalama resmi işsizlik oranı yüzde 10,4 olarak gerçekleşti. Gerçek işsizlik oranı ise (atıl işgücü oranı) yüzde 21,3 olarak açıklandı. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında da resmi işsizlik oranı yüzde 10,3 olarak gerçekleşmişti. Gerçek işsizlik ise 2002 yılına göre 4,6 puan arttı.

• **İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı** martta geçen yılın aynı ayına göre 3,8 puan, bir önceki aya göre de 1,7 puan azalarak yüzde 73,5'e geriledi.

- Türkiye'nin **uluslararası yatırım açığı**, ocakta hisse senedi fiyatlarında yaşanan düşüşlerin de etkisiyle geçen yıla göre 12,5 milyar dolar azalarak 262 milyar dolara geriledi.
- Merkez Bankasının, Suudi Arabistan'ın 5 milyar dolarlık mevduat yatırması ve Hazine'nin uluslararası piyasalardan yaptığı 2 milyar 250 milyon dolarlık borçlanmanın hesaplara girdiği 17 Mart'ta 126,9 milyar dolara yükselen **brüt rezervi**, sonraki hafta 2,2 milyar dolar azalarak 124,7 milyar dolara geriledi. Eksi durumdaki net rezervi ise 1 milyar 475 milyon dolar daha azalarak -41,6 milyar dolara kadar düştü.
- **Yabancı portföy yatırımcılarının** Borsa İstanbul'daki hisse senedi piyasaları ile devlet iç borçlanma kağıtlarına yaptıkları yatırımlardaki azalma da sürüyor.
- İktidarın faiz politikasının beslediği **bankacılık sektörünün** 2022 yılında yüzde 370,7 oranında artan **net karı**, kamu bankalarının düşük performansına rağmen bu yılın ilk iki aylık döneminde de yüzde 68,1 oranında artarak 65,6 milyar liraya ulaştı.
- Son aylarda aralıksız bir büyüme eğilimi sergileyen **vatandaşların bireysel kredi ve kredi kartı borçları**, 17-24 Mart haftasında 45 milyar lira daha artarak 1 trilyon 851 milyar liraya kadar çıktı. Vatandaşların banka borçlarında yılbaşından bu yana ise 277milyar liralık artış yaşandı.
- 1 Ocak – 31 Mart 2023 tarihleri arasında **icra ve iflas** dairelerine UYAP üzerinden toplam 2 milyon 745 bin yeni dosya geldi. Gelen dosya sayısı 2022 yılının aynı haftalarına göre 111 bin adet arttı.
- Türk-İş mart ayı için **açlık sınırını** 9 bin 591 lira, yoksulluk sınırını da 31 bin 241 lira olarak hesapladı. Türk-İş'e göre martta açlık sınırı önceki aya göre 166 lira, yoksulluk sınırı da 541 lira arttı.
- **Türkiye'nin başta hububat olmak üzere tarım ürünlerinin çoğunda kendi kendine yeterlilik oranları azaldı. Bu yüzden ithalat patladı.**
- **Tarımsal girdi fiyatlarındaki artış trendi devam ediyor. TÜİK'e göre tarımsal girdi fiyatları ocakta bir önceki aya göre yüzde 6,24, son bir yılda ise yüzde 96 oranında artış kaydetti.**

AKP'İN İŞSİZLİK KARNESİ ZAYIF

- TÜİK, AKP iktidarı döneminin son yıllık istihdam-ışsızlık istatistiklerini açıkladı. Buna göre 2022 yılında Türkiye genelinde ortalama (12 ayın ortalaması) resmi işsizlik oranı yüzde 10,4 olarak gerçekleşti. Gerçek işsizlik oranı ise (atıl işgücü oranı) yüzde 21,3 olarak açıklandı.
- AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında da resmi işsizlik oranı yüzde 10,3 olarak gerçekleşmişti. Türkiye'nin AKP iktidarıyla kaybettiği son 20 yılında resmi işsizlik oranı açısından bir arpa boyu yol alınamadı. Aksine resmi işsizlik önemli ölçüde arttı. **2002 yılında 2 milyon 464 bin olan işsiz sayısı 2022 yılında 3 milyon 582 bin kişiye çıktı.**
- Gerçek işsizlik ise 2002 yılına göre 4,6 puan arttı. Eksik istihdamdakiler ve umutsuzlarla (iş bulma umudu olmadığı için iş aramayan ancak iş bulsa hemen çalışabilecek durumda olan) resmi işsizlerin toplamından oluşan gerçek işsiz (atıl işgücü diye tanımlanıyor) 2002 yılında yüzde 16,7 seviyesindeydi. Gerçek işsiz sayısı 2022 yılında 7 milyon 928 bin kişiye ulaştı.

KAPASİTE KULLANIM ORANI AZALIYOR

- İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı martta geçen yılın aynı ayına göre 3,8 puan, bir önceki aya göre de 1,7 puan azalarak yüzde 73,5'e geriledi.
- Şubata göre dayanıklı tüketim malları ile yatırım malları dışındaki tüm mal gruplarında kapasite kullanımı azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise gıda ve içecek ile yatırım malları dışındaki tüm mal gruplarında azaldı.
- Kapasite kullanımının azalması ekonomide yeni bir durgunluk dönemine giriliyor olduğunun öncü göstergesi olarak kabul ediliyor.

ULUSLARARASI YATIRIM AÇIĞI 262 MİLYAR DOLAR

- Türkiye'nin uluslararası yatırım açığı, ocakta hisse senedi fiyatlarında yaşanan düşüşlerin de etkisiyle geçen yıla göre 12,5 milyar dolar azalarak 262 milyar dolara geriledi.
- Yatırım açığındaki azalmanın 10,7 milyar dolarlık kısmı Türkiye'nin dünyayı geri kalanına olan döviz yükümlülüklerindeki azalmadan, 1,8 milyar doları ise Türkiye'nin dış varlıklarında gözlenen artıştan kaynaklandı.

- Ocak 2023 itibariyle Türkiye'nin dünyanın geri kalanına 574,1 milyar dolarlık yükümlülüğü, 312,1 milyar dolarlık da döviz varlığı (brüt döviz ve altın rezervleri de dahil) bulunuyor.

MERKEZ BANKASI REZERVİ: SUUDİ PAPASIYLA ARTAN REZERV YENİDEN AZALIYOR

- Merkez Bankasının, Suudi Arabistan'ın 5 milyar dolarlık mevduat yatırması ve Hazine'nin uluslararası piyasalardan yaptığı 2 milyar 250 milyon dolarlık borçlanmanın hesaplara girdiği 17 Mart'ta 126,9 milyar dolara yükselen brüt rezervi, sonraki hafta 2,2 milyar dolar azalarak 24 Martta yeniden 124,7 milyar dolara geriledi. Eksi durumdaki net rezervi ise 1 milyar 475 milyon dolar daha azalarak -41,6 milyar dolara kadar düştü.

- Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 71,3 milyar doları döviz, 53,4 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor. Son hafta döviz varlıklarında 2 milyar 592 milyon dolarlık azalma, altın varlıklarında ise 399 milyon dolarlık artış oldu.

- Merkez Bankasının, swap borçları da dahil toplam döviz-altın borçları 1,7 milyar dolar azalarak 181,8 milyar dolar oldu. Bu tutarın 127 milyar doları bilanço içi (bankalara, Hazineye, diğer ülkelere v.b) olan borçlardan oluşuyor. Bilançoda gözükmeyen Türkiye'deki bankalara ve bazı ülkelerin merkez bankalarına olan swap borçları ise 414 milyon dolar artarak 60,6 milyar dolara yükseldi.

- Kamunun, Merkez Bankasındaki döviz mevduatı, Merkez Bankasının yükümlülüğü sayılmadığında swap borcu hariç net rezervi geçen hafta 1,1 milyar dolar azalarak 18,9 milyar dolara indi. Ancak, swap borcu yükümlülüklerle dâhil edildiğinde ise net rezerv 1 milyar 475 milyon dolar azalarak -40,2 milyar dolardan -41,6 milyar dolara indi.

- Swap borçlarının, diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının satıp sonra kiraladığı (**sat-kirala**) borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 10 Mart itibariyle yüzde 52,5 olarak hesaplandı.

YABANCI YATIRIMCI ÇIKIŞI SÜRÜYOR

- Yabancı portföy yatırımcılarının Borsa İstanbul'daki hisse senedi piyasaları ile devlet iç borçlanma kağıtlarına yaptıkları yatırımlardaki azalma da sürüyor.

- Merkez Bankasının verilerine göre son iki haftada yabancı yatırımcılar hisse senedi ve iç borçlanma piyasalarında net olarak 287 milyon dolarlık daha satış yaptılar.

- Yabancı portföy yatırımcılarının yıl başından bu yana yaptıkları net satışlar 802 milyon dolara ulaştı.

HAZİNEİN BORÇ STOKU 4,2 TRİLYON LİRAYA ÇIKTI, FAİZ YÜKÜYLE BİRLİKTE 7,8 TRİLYONU BULUYOR

- Hazinesinin borç stoku şubatta 30,9 milyar lira daha artarak 4 trilyon 211 milyar lirayı buldu. Sadece Hazineye ait olan iç ve dış borçların toplamından oluşan bu tutarın vadesinin sonuna kadar ödenmesi gereken 3,6 trilyon liralık faiziyle birlikte toplam borç yükü 7,8 trilyon lirayı buluyor.

- Hazinesinin borç stoku (sadece anapara) AKP iktidarı döneminde 3 trilyon 968 milyar lira büyüdü. Diğer bir ifadeyle 2002 yılındaki düzeyinin tam 17 katına çıktı. 2002 yılında Türkiye'nin borç stoku 243,1 milyar lira düzeyinde bulunuyordu.

- Borç stokunun 2 trilyon 21 milyar lirası iç borçlardan, 2 trilyon 190 milyar liralık kısmı ise dış borçlardan oluşuyor. İç borç stokunun faiz yükü ise 2 trilyon 700 milyar lira ile anaparanın yüzde 133'ü kadar bir büyüklük oluşturuyor. Yani Hazine her 100 liralık borcu için gelecekte 133 lira faiz ödemek zorunda bulunuyor.

- Hazinesinin borç stokunun en kırılgan yanını borç stokunun büyük kısmının döviz cinsinden alınmış borçlardan meydana gelmesi oluşturuyor. Dış borçların tamamı, iç borçların da yüzde 25,5'i yani stokun yüzde 64,3'ü döviz cinsinden, diğer bir ifadeyle kur riski taşıyan borçlardan oluşuyor.

- İç borçların önemli bir kısmı ise enflasyona ya da başka bir değere endeksli değişken faizli borçlar meydana getiriyor. Döviz ve değişken faizli borçlar toplam borç stokunun yüzde 80,5'ini oluşturuyor. Dolayısıyla kur, altın fiyatları ve enflasyonda yaşanan artışlar borç stokunun anaparasını durduk yere büyütüyor ve faiz yükünü artırıyor.

- **Milli Gelire Oranı Azalıyor Mu?:** Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati son yıllarda borç stokunun milli gelire oranının azaldığını iddia ediyor.

- Borç stokunun milli gelire oranı, 2002 yılından sonra 2017 yılında yani tek adam rejiminden hemen önce yüzde 28,2'ye kadar düşmüştü. Bu oran hem kamu açıklarının hem de Türkiye'nin riskinin büyük ölçüde arttığı

2018 ve sonraki yıllarda arttı. 2018 yılında yüzde 28,7'ye, 2019 yılında yüzde 30,8'e, 2020 yılında yüzde 35,9'a, 2022 yılında da yüzde 37,9'a çıktı.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki mevduat, 17-24 Mart haftasında bir önceki hataya göre 130,8 milyar lira artarak 9,94 trilyon lira oldu.
- Döviz mevduatları 1 milyar dolar artarak 215 milyar dolara yükseldi. Aynı haftada, TL mevduatlarda ise 97 milyar liralık artış yaşandı.
- Aynı haftada gerçek kişilerin, döviz mevduatında 1,3 milyar dolarlık azalış, TL mevduatlarında da 30,7 milyar liralık artış yaşandı.
- Dövizden dönenler için faiz üst sınırının kaldırılması ve şirketler için yüzde 2 daha yüksek bir kur uygulanmaya başlanmasının etkisiyle kur korumalı mevduatlar 33 milyar lira daha artarak 1 trilyon 73 milyar lira ile şimdiye kadarki en yüksek noktasına çıktı. TL'den açılan KKM'lerde de faiz tavanının kaldırılması önümüzdeki haftalarda hem mevduat faizlerinin hem de KKM'deki mevduatın artmasını sağlayacak.
- **Dolarizasyon:** Sadece döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 41,1'e indi.
- **Dolarizasyon** oranı **gerçek kişilere** ait (tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 45,2 oldu.
- Dövizle endeksli olması nedeniyle, kur korumalı mevduatlar da döviz mevduatlarına dâhil edilerek hesaplanan **gerçek dolarizasyon** oranı ise yüzde 58 olarak hesaplandı.

Krediler

- Kredi stoku ise 17-24 Mart haftasında 111 milyar lira genişleyerek 8,36 trilyon liraya yükseldi. TL kredilerin 91 milyar lira arttığı haftada, döviz kredilerinin TL karşılığında 19,8 milyar liralık, dolar cinsinden ise 587 milyon dolarlık artış oldu. Döviz kredileri 130,8 milyar dolara çıktı.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 159,3 milyar dolara indi.

BANKALARIN KARI KATLANIYOR

- İktidarın faiz politikasının beslediği bankacılık sektörünün 2022 yılında yüzde 370,7 oranında artan net karı, kamu bankalarının düşük performansına rağmen bu yılın ilk iki aylık döneminde de yüzde 68,1 oranında artarak 65,6 milyar liraya ulaştı.
- İlk iki aylık dönemde kamu bankalarının net karı sadece yüzde 8 oranında artarak 13 milyar lirada kalırken, özel sektör bankalarının karı ise yüzde 95 oranında büyüyerek 52,7 milyar liraya kadar çıktı.
- İktidarın sözde düşük faiz politikası, tasarruf sahiplerinin tasarruflarının enflasyon karşısında erimesine yol açarken bankacılık sektörünün önemli ölçüde kar etmesine yol açıyor. Diğer bir deyişle vatandaşın banka patronlarına büyük bir kaynak transferine yol açıyor.

TARIM SEKTÖRÜNÜN BORÇLARI

- Tarım kesiminin bankacılık sektörüne olan borçları şubatta bir önceki aya göre 12,1 milyar lira daha artarak 363,4 milyar liraya kadar çıktı. Sektörün borçlarında yılın ilk iki aylık döneminde ise 34,4 milyar liralık büyüme kaydedildi.
- Tarım sektörünün bu borçlarının 297 milyar lirası kamu bankalarına olan borçlarından kaynaklanırken, özel bankalara ise 66,4 milyar liralık borcu bulunuyor.
- Şubatta kamu bankalarına olan borçlar büyümesini sürdürürken, özel bankalar ise tarıma verdiği kredileri 1 milyar liraya yakın daralttı.

VATANDAŞIN BORÇLARI ÇIĞI GİBİ BÜYÜYOR

- Son aylarda aralıksız bir büyüme eğilimi sergileyen vatandaşların bireysel kredi ve kredi kartı borçları, 17-24 Mart haftasında 45 milyar lira daha artarak 1 trilyon 851 milyar liraya kadar çıktı. Vatandaşların banka borçlarında yılbaşından bu yana ise 277 milyar liralık artış yaşandı.

- Vatandaşların borcunun 1 trilyon 292 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinin, 560 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 19,4 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 25,6 milyar liralık artış yaşandı.

- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerine devretmedikleri takipteki borçları ise 32,6 milyar liraya yükseldi. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

- **Vatandaşların bankalar ve finansal şirketlerden ayrı olarak TOKİ'ye taksitli konut alımları nedeniyle 28 milyar lira, varlık yönetim şirketlerine de 36 milyar lira borcu bulunuyor.**

VATANDAŞIN BANKALARA ÖDEDİĞİ FAİZ

- Vatandaşların bu yıl ocak-şubat döneminde bireysel kredi ve kredi kartı borçları yüzünden bankalara ödediği faiz ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 76 oranında artarak 41 milyar liraya kadar yükseldi. Gezen yılın aynı döneminde ödenen faiz 23,2 milyar lira olmuştu.

- Bankacılık sektörüne her ay 20 milyar liranın üzerinde faiz ödeyen vatandaşların 2022 yılında 186 milyar lira olan faiz ödemelerinin bu yıl 250 milyar liraya yaklaşması bekleniyor.

FAİZ ORANLARI

Kredi Ve Mevduat Faiz Oranları

- Bankaların, 17-24 Mart 2023 günleri arasında açılan tüm vadelerdeki **TL cinsinden vadeli mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 19,51'den yüzde 19,97'ye çıktı. Üç ay vadeli TL mevduatın faizi ise yüzde 28,1'e kadar yükseldi.

- Söz konusu hafta kullanılan tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,49 puan artarak yüzde 27,56'ya çıktı.

- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini ortalama yüzde 31,49, taşıt kredisini yüzde 24,64, konut kredisini ise yüzde 117,23 yıllık faiz oranıyla kullandı.

- TL cinsinden ticari kredi faizi 0,18 puan artarak yüzde 114,86'ya çıktı. Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 8,50 Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 7,30 oldu.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankaları ise ortalama yüzde 8,5 faiz oranıyla fonlamayı sürdürdü.*

Risk Primi (CDS)

- Hazinenin iki yıl vadeli TL cinsinden iç borçlanma kağıdının faizi geçen hafta 1,89 puan azalarak yüzde 13,08'e inerken, 5 yıl vadelinin faizi yüzde 11,07'ye, on yıl vadelinin faizi de 10,49'a indi.

- Türkiye'nin, CDS'i (risk primi) ise **bir önceki haftaya göre** yüzde 1,41 oranında azalarak 528,6'dan 521,15'e indi.

- Hazinenin 5 yıl vadeli dolar cinsinden dış borçlanma tahvillerinin piyasa faizi yüzde 8,88 oldu.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORASA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru bir önceki hafta sonuna göre yüzde 0,61, Euro kuru yüzde 1,66 oranında arttı. Kurlar 31 Mart itibarıyla sırasıyla 19,15 TL ve 20,85 TL oldu.

- 2022 yılında 16,56 TL olan ortalama dolar kuru ise 1 Ocak – 31 Mart itibarıyla 18,86 TL olarak gerçekleşti.

- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 0,18 oranında artarak 1.215 lira oldu.

- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 4,35 oranında düştü.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,1 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre 1 Ocak – 31 Mart 2023 tarihleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 2 milyon 745 bin yeni dosya geldi. Gelen dosya sayısı 2022 yılının aynı haftalarına göre 111 bin adet arttı. Aynı dönemde 2 milyon 916 bin dosya da sonuçlandırıldı. Sonuçlanan dosya sayısı da bir önceki yıla göre 1 milyon 281 bin adet artış gösterdi.

• Yeni gelen dosya sayısı 2022 yılının aynı dönemine göre yüzde 4,2 oranında arttı.

• İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise geçen yılın aynı gününe göre 510 bin adet azalarak 31 Mart itibarıyla 23 milyon 58 bin oldu.

AÇLIK VE YOKSULLUK SINIRI

• Türk-İş mart ayı için açlık sınırını 9 bin 591 lira, yoksulluk sınırını da 31 bin 241 lira olarak hesapladı. Türk-İş'e göre martta açlık sınırı önceki aya göre 166 lira, yoksulluk sınırı da 541 lira artı.

• Birleşik Kamu-İş Konfederasyonunun araştırmasına göre ise martta açlık sınırı önceki aya göre 632 lira artarak 10 bin 891 liraya yükselirken, yoksulluk sınırı da 986 liralık artışla 29 bin 549 lira oldu.

EKONOMİYE GÜVENSİZLİK ARTIYOR

• Ekonomik güven endeksi martta bir önceki aya göre yüzde 0,3 oranında azalarak 98,8 olarak gerçekleşti.

• Martta tüketici güven endeksi önceki aya göre yüzde 2,9 oranında azalırken, reel sektör güven endeksi ise yüzde 1,7, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 1,1 oranında arttı. Perakende sektörü güveninde yüzde 4,4, inşaat sektörünün güveninde ise yüzde 1,4 oranında azalma yaşandı.

TARIMIN İFLAS TABLOSU

• Türkiye'nin hemen hemen tüm tarım ürünlerinde kendi kendine yeterlilik oranları azaldı.

• 2021-2022 piyasa yılında Türkiye'nin ürettiği hububat, ihtiyacının yüzde 80'ini karşılayabildi. Bu oran buğdayda yüzde 87,3'e, arpada yüzde 66,8'e, mısırdaki yüzde 76,7'ye kadar indi. Karşılama oranı toplam hububatta bir önceki döneme göre 17,1 puan, buğdayda 15 puan, arpada 30,3 puan, mısırdaki 8,3 puan düştü.

• Üretim ülkenin kendi ihtiyacına yetmediği için ithalat arttı. Türkiye 2021 yılında 4,5 milyar dolar, 2022 yılında 5,7 milyar dolar olmak üzere sadece son iki yılda 10,2 milyar dolarlık hububat ithal etti. Bu yılın ilk iki ayında ise ithalat 1 milyar dolara ulaştı.

TARIMSAL GİRDİ FİYATLARINDA YILLIK ARTIŞ YÜZDE 96

• Tarımsal girdi fiyatlarındaki artış trendi devam ediyor. TÜİK'e göre tarımsal girdi fiyatları ocakta bir önceki aya göre yüzde 6,24, son bir yılda ise yüzde 96 oranında artış kaydetti.

• Ocakta, tohum ve dikim materyali fiyatları yüzde 4,21, enerji ve yağ fiyatları yüzde 1,81 artarken, gübre fiyatlarında yüzde 4,9 oranında azalma yaşandı. Tarımsal ilaç fiyatları yüzde 2,9, veterinerlik hizmetleri ise yüzde 21,45 ve hayvan yemi fiyatları yüzde 3,79 oranında artış kaydetti.

• Makine bakım masrafları yüzde 11,8, bina bakım masrafları yüzde 8,6 ve diğer mal ve hizmetler yüzde 35,17 oranında arttı.

KKM AKTARILAN TUTAR 181,5 MİLYAR TL

Kur Korumalı Mevduata (KKM) 2022 yılında Hazine ve Merkez Bankası tarafından aktarılan faiz ve kur farkı tutarı 181,5 milyar TL'ye, vazgeçilen vergiyle maliyet 205,5 milyar TL'ye ulaştı. İktidarın faizi düşürürken, döviz kurunun artmasını engelleyebilmek için ekonomiye ve halkın sırtına yüklediği 10 milyar dolarlık bu maliyet aynı zamanda 'liralaşma' politikasının iflasını tescil etti!

Merkez Bankası'nın (MB) bir yıl boyunca kamuoyundan ve TBMM'den gizlediği 'dövizden TL'ye geçen' Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarına MB tarafından aktarılan faiz ve kur farkı ödemesi, geçen hafta yapılan olağan genel kurula sunulan 2022 Bilançosu ile açığa çıktı. MB yönetimi bilançoda diğer giderler' adıyla bu ödemeleri saklamaya çalıştı.

*Merkez Bankası Bilançosuna göre bu kalemden KKM mevduatına aktarılan tutar 88,9 milyar TL. Hazinesinin TL üzerinden açılan KKM mevduatlarına aktardığı tutar ise her ay yayınlanan bütçe gerçekleştirmeleri verilerine göre bir yılda 92,5 milyar TL idi. Böylece Hazine ve Merkez Bankasının KKM hesaplarına bir yılda aktardığı faiz ve kur farkı toplamı **181,5 milyar TL'ye** ulaştı.

KKM uygulaması toplam mevduat içindeki payı yüzde 60'ı aşan döviz mevduatlarında beklenen düzeyde bir çözümler yaratmadı. KKM'yi cazip kılmak için TL mevduatı olanlara da olanak sağlanması ve dövizden veya TL'den KKM'ye geçene ödenen kur farkı-faiz gelirinden vergi, stopaj kesintisi yapılmayacağına taahhüt edilmesiyle vazgeçilen vergi tutarı 24 milyar TL'ye KKM'nin toplam faturası 205,5 milyar TL'ye yükseldi. KKM

hesaplarındaki tutar, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 17-24 Mart 2023 haftasına ait verileriyle 1 trilyon 673 milyar TL'ye ulaştı. Gerçekte dövizde endeksli olan bu hesaplardaki para aynı zamanda iktidarın liralasma politikasının iflasını, dolarlaşmanın-dövizleşmenin ulaştığı boyutu gösteriyor.

*Ekonomi yönetimi bu para tekrar dövizde gitmesin diye hesap sahiplerine ödediği kür farkı ve faizle, ekonominin, hazinenin, Merkez Bankası'nın üzerine 205 milyar TL maliyet yüklüyor.

Diğer yandan kurların uzun süredir baskılanarak sabit tutulması, Merkez Bankası politika faizinin yüzde 8,5'a düşürülmesi KKM hesaplarının kur farkı ve faiz gelirinin cazibesini yitirmesine, bu hesaplardan çıkışın başlamasına neden olunca MB peş peşe yeni kararlar aldı. Buna göre döviz kredisi borcu olan şirketlere 1 ay vadeli KKM hesabı açma olanağı getirildi. Oysa KKM'lerdeki en kısa vade 3 ay idi. Ardından ikinci bir kararla KKM'deki faiz tavanı kaldırıldı.

Merkez Bankası politika faizinin azami 3 puan üzeri olan faiz tavanı kalkınca, bankalara bu hesaplara verecekleri faizi kendilerinin belirlemesi olanağı sağlandı. Mevduat faizleri yüzde 22-24'le, politika faizinin üç katına yükseldi. KKM'ye ödenen ağır bedele rağmen liralasma olmadığı gibi örtülü faiz artışına gidildi. YEM'in iki ayağı daha iflas etti. **İktidar, kurların seçime kadar artmaması için telaş içinde, ne yapacağını bilmez şekilde 'benden sonrası tufan' anlayışıyla her şeye saldırıyor!**

TVF, DIŞARIDAN BORÇLANMAYA HIZ VERDİ.

Türkiye Varlık Fonu (TVF), seçime sayılı günler kala, fon varlıklarını teminat göstererek dışarıdan borçlanmaya hız verdi. İki yıl önce 1 milyar 250 milyon euro borç alarak İstanbul Finans Merkezi inşaatında işi bırakan iktidar müteahhitlerine 1,6 milyar TL ödeme yapan TVF, geçen hafta 790 milyon euro yeni borçlanmaya gitti. Bu borçlanmanın ardından üç kamu bankasına TVF'den 111,7 milyar TL sermaye aktarıldı!

Kamu bankalarını, petrol ve doğalgaz alanındaki stratejik kamu kuruluşlarını, Telekom şirketlerini, İstanbul Borsası'nı kontrolü ve yönetimi altına alan Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan Başkanlığındaki **Türkiye Varlık Fonu** (TVF), seçime sayılı günler kala, yurt dışından yüksek faizle döviz borçlanarak, kamu varlıklarının geleceğini yabancı ülkelere ve bankalara ipotek ediyor. 2002'den bu yana özelleştirmelerle 70 milyar doları aşan kamu varlığı satılırken, elde kalan son varlıklar Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başına geçtiği TVF çatısı altında toplandı. Kamu bankalarına kredi borçlarını ödemedikleri için hisseleri devralınan Turkcell, Türk Telekom da TVF'ye alındı.

*Millete ait bu son değerli varlıklar teminat gösterilerek yurt dışından döviz borçlanmasına hız verilmesi ve borçla sağlanan kaynakların iktidar çevresine dağıtılması **milli servetin geleceğinin ipotek edilmesidir.**

2021'de yurt dışından 1 milyar 250 milyon borçlanan TVF, **İstanbul Finans Merkezi** (İFM) inşaatını yarım bırakan iktidar müteahhitlerine 1 milyar 670 milyon TL ödeyerek hisselerini devraldıktan sonra, inşaatı Emlak Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı (GYO) üzerinden ihalesiz olarak 3,7 milyar TL'ye yine iktidara yakın müteahhitlere verdi.

2021'de 11 ülkeden 14 bankanın katılımıyla alınan kredinin faizi Euribor+yüzde 2,25 idi. Geçen hafta 9 ülkeden 11 bankanın katılımıyla alınan 790 milyon euro tutarındaki sendikasyon kredisinin faizi ise Euribor+yüzde 4,25. **Diğer deyişle TVF, iki yıl önceki borçlanmanın yaklaşık iki katı faizle borçlandı.** Bu borçlanmanın ertesinde TVF; Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank'a 111,7 milyar TL sermaye aktarımı yapıldığını açıkladı. Ziraat Bankası A.Ş.'ye 49,7 milyar, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye 30 milyar ve Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.'ya 32 milyar TL sermaye artışı yapıldı. Böylece TVF'nin Halkbank'taki hissesi yüzde 87,7'den yüzde 91,5'e, Vakıfbank'taki hissesi yüzde 64,8'den yüzde 74,8'e yükseldi.

*Daha bir ay önce 6 Şubat deprem felaketi sonrasında, 'Türkiye tek yürek' kampanyasında 30 milyar TL bağış yapan Merkez Bankası'ndan sonra 20'şer milyar TL ile ilk sıralarda yer alan kamu bankalarının bırakın bağış yapmayı, içleri boşaltıldığı için acil sermaye ihtiyacının öldüğü açığa çıktı.

İktidarın seçime sayılı günler kala, deprem yaralarının sarılması için acil kaynak ihtiyacı ortada iken, TVF'deki kamu varlıklarını teminat gösterip yüksek faizle yüz milyonlarca Euro borçlanması, tam anlamıyla yangından mal kaçırmasıdır. Ülkenin geleceği ve millete ait varlıklar yabancı bankalara ipotek edilmektedir. Bu borçla sağlanan kaynaklar kamu bankaları üzerinden iktidar yakınlarına dağıtılarak, seçim öncesi birilerine servet transferi yapılması hedeflenmektedir.

BORÇ BATAĞI İYİCE DERİNLEŞİYOR!

BDDK verilerine göre, kredi ve banka kartıyla yapılan harcamalar geçen yıla kıyasla yüzde 131 artışla 115 milyar TL'ye yükseldi. Başta yiyecek olmak üzere gündelik harcamaların ağırlıkla kartla yapılması, geliri rutin harcamalarına yetmeyen hanelerin, gelecekteki gelirlerini şimdiden tüketmek zorunda kaldıklarını gösteriyor. Kredili mevduat hesapları yüzde 75 artarken, borç batağı iyice derinleşiyor!

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 17-24 Mart Haftasına ait veriler, bireylerin ve hanelerin gündelik rutin giderlerini karşılamakta iyice zorlandığını, gelecekteki gelirlerini şimdiden harcamaya yönelerek kredi kartı ve banka kartı ile ihtiyaçlarını karşıladıklarını ortaya koyuyor.

Açıklanan rakamlara bakıldığında 17 Mart haftasında kredi ve banka kartı ile yapılan harcamaların tutarı 114 milyar 443 milyar TL'ye yükseldi. Bu tutar geçen yılın aynı haftasına göre kartla yapılan harcamaların yüzde 131 artması anlamına geliyor.

Kredi kartı harcamalarına taksit imkânının olması, MB politika faizinin düşürülmesiyle ticari krediye göre daha makul seviyelerde oluşan kredi kartı faizlerinin aylık yüzde 1,36, gecikme faizinin yüzde 1,88 seviyesinde bulunması ailelerin, bireylerin yüzde 30'lara varan faizle ihtiyaç kredisi kullanmak yerine kartla harcama yapmaya, ihtiyaçlarını bu yolla karşılamaya yöneldiğini işaret ediyor. Kredi kartıyla yapılan harcamalarda ilk sırada yiyecek geliyor. Rakamlar, kartla yapılan yiyecek harcamalarının yüzde 165,6 oranında arttığını gösterirken, konaklama, giyim, akaryakıt harcamalarının da giderek artan şekilde kartla yapıldığı görülüyor. Gıda ve yiyecek ihtiyacı için yapılan kartlı harcamaların tutarı bir haftada 8,3 milyar TL olurken, giyim harcaması 8,2 milyar TL, kredi kartıyla akaryakıt alımları ise geçen yıla kıyasla yüzde 86,4 artışla 6,4 milyar TL oldu.

Market ve AVM alışverişlerinde kredi ve banka kartı kullanımı yüzde 121,97 artış gösterdi. İnternet üzerinden online kartlı alışverişlerin tutarı da geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 140 artışla 33 milyar TL'ye yükseldi.

Kredi kartının yanı sıra banka parasıyla borçlanarak faizli harcama yapma olanağı sağlayan **Kredili Mevduat Hesaplarındaki (KMH)** artış da geniş kesimlerin yaşamını borçla sürdürdüğünü ortaya koyan bir başka gösterge. BDDK haftalık verilerine göre bireysel KMH kullanımında geçen yılsonuna göre artış yüzde 74,8 oldu. KMH'lardan kullanılan parasal tutar 17-24 Mart haftasında 115,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bireylerin yanı sıra şirketlerin, işletmelerin ticari KMH hesaplarından yaptıkları harcamalar, bu kaynaktan yaptıkları kullanımlar 80,8 milyar TL oldu.

Merkez Bankası faizleri düşmesine rağmen ticari kredi faizlerinin yüzde 30-40 arasında olması, krediye erişimin zorlaşması şirketleri de ticari KMH kullanımına yönlendiriyor. Mevcut ekonomik model ve politikaların ortaya çıkarttığı tabloyu yansıtan **BDDK'nın kartlı harcamalara ilişkin verileri**, bireyler, haneler, şirketler açısından **borç yükünün derinleştiğini, sorunların ağırlaştığını, gelecekteki gelirlerin tüketilmesinin öne çıktığını gösteriyor!**

ENFLASYON DÜŞMÜYOR, MUTFAKTAKİ YANGIN SÖNDÜRÜLEMİYOR

Üç Ayda Asgari Ücretlinin En Az 1047 TL'si Buhar Oldu

“İsmarlama TÜİK verilerinde dahi bu yılın ilk üç ayında asgari ücretlinin 1047 TL'si, en düşük memur aylığının ise 1262 TL'si enflasyon karşısında buhar oldu.

Asgari ücret üç ayda 7459 TL' ye geriledi.

ENAG yıllık enflasyonu 112,51, ismarlama TÜİK verilerinde ise 50,51 olarak açıklandı. Yani sokağın hissettiği enflasyonla, sarayın talimatla açıklattığı enflasyon arasında 62 puan fark bulunuyor.

Öte yandan makyajlı TÜİK verilerinde dahi asgari ücretlinin, memurun kaybı gizlenemiyor. TÜİK verilerinde dahi üç ayda; asgari ücret 1047 TL kaybederek 7459 TL' ye, en düşük memur maaşı 1262 TL kaybederek 9179 TL' ye düştü. Yapılan zamlar üç ayda enflasyon karşısında tam anlamıyla buhar oldu.

Resmi enflasyonda yıllık artış 50,51 Makarnada yüzde 119.

TÜİK resmi enflasyon artışını yıllık 50,51 olarak açıklarken gıda enflasyonunda yıllık artış ise yüzde 69'a dayanmış oldu. Öyle ki birçok temel besin grubundaki yıllık artış resmi TÜİK enflasyonunun üzerinde yer aldı.

TÜİK verilerine göre yıllık fiyat artışı Makarna yüzde 119, Pirinçte ise yüzde 113 oldu. Yıllık artış süt ve süt ürünlerinde yüzde 112,Ette yüzde 111 ve Peynirde ise yüzde 105 oldu. Yıllık artış Ekmekte ise yüzde 52 olarak hesaplandı.

Bu durumda enflasyonun düşmesi bir yana hayat pahalılığı her ay değil her gün hatta her saat artarak devam etmektedir.

TÜİK'İN VERİLERİ PAZARA UYMUYOR

TÜİK'e göre aylık enflasyon yüzde 2,29, yıllık enflasyon yüzde 50,51 oldu. Bu verilerin yurttaşın çarşıda pazarda karşılaştığı manzaraya uymadığı ortada. Görüldüğü kadarıyla seçimlere yüzde 45 civarı bir enflasyonla girilecek.

TÜİK'e göre 2023 yılı mart ayında tüketici fiyatları yüzde 2,29 arttı. Böylelikle yıllık enflasyon yüzde 50,51'e geriledi. Bu verilerin yurttaşın çarşıda pazarda karşılaştığı manzaraya uymadığı ortada. Öncelikle İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) Ücretli Geçinme Endeksi arasındaki makas giderek açılıyor. Mart ayında İTO endeksi aylık yüzde 2,95, yıllık ise yüzde 73,02 artış gösterdi. Böylelikle arada yıllık yüzde 22,5 gibi sepetler arasındaki küçük farklılıklarla açıklanamayacak bir fark oluştu. Ayrıca birbiriyle çelişen veriler de söz konusu. Örneğin İTO'ya göre giyim harcamaları aylık yüzde 5,32 sıçrama gösterirken, TÜİK'e göre giyim ve ayakkabı yüzde 1,92 düştü.

Aynı çelişkili durum üretici fiyatlarında da gözleniyor. İTO'nun Toptan Eşya Fiyatları Endeksi aylık yüzde 4,96 artışla, yıllık yüzde 74,22'lik bir oranda yükseldi. Buna karşın TÜİK'in Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi(Yİ-ÜFE) aylık sadece yüzde 0,44 kıpırdadı, yıllık değişim de yüzde 62,45 oldu. Burada da İTO ile TÜİK arasında yüzde 10 civarında bir açığı oluştu. Geçmiş yıllarda TÜİK'in verilerinin böyle şüphe ile karşılanmadığı dönemlerde de, farklı bileşimdeki sepetler kaynaklı küçük oynamalar gözlemlense de, böyle geniş makaslar görülmezdi.

Seçime Yüzde 45'lik Bir Enflasyonla Girilecek

Ekonomi yönetimi 14 Mayıs seçimlerine kadar enflasyonu yüzde 40'ın altına çekmeyi amaçlıyordu. Nitekim, 2023 yılı için TCMB Ocak 2023 Enflasyon Raporu'nda yüzde 22,3 oranında şaka gibi bir enflasyon öngörüsü söz konusuydu. Ancak tüm manipülasyonlara rağmen yılın ilk 3 ayında tüketici fiyatları yüzde 12,52 artarak şimdiden TCMB'yi tekzip etti.

Görüldüğü kadarıyla seçimlere yüzde 45 civarı bir enflasyonla girilecek. Şöyle ki, Nisan 2022 tüketici enflasyonu yüzde 7,25'ti. Bu oran düşüp yerine yüzde 2 civarında bir nisan enflasyonu girerse, son 1 ayın enflasyonu yüzde 45 civarına iner. 1 Nisan'dan itibaren elektrik fiyatlarını yüzde 15 indirmek gibi göz boyayıcı adımlar da aylık enflasyonu bir parça aşağı çeker. Tüketim sepetinde elektriğin ağırlığı yüzde 6,5. Bu da enflasyonda yüzde 1 düşüş yaratır.

Bu oran pek inandırıcı olmasa da, hâlâ aşırı yüksek bir enflasyon düzeyini temsil ediyor. Burada bir noktayı hatırlatmakta yarar var. Bazı yurttaşlarımız "enflasyon düşüyor deniyor, ama fiyatlar hâlâ artıyor" diye serzenişte bulunuyor. Enflasyon diyelim yüzde 12'ye düşse bile bu aylık yüzde 1'lik bir fiyat artışı anlamına gelir. Enflasyonun düşüşü, fiyatların daha yavaş yükselmesi demektir. Örneğin, siz sabit bir noktada dururken bir araba 40 km hızla uzaklaşmakta iken, hızını 20 km'ye düşürse dahi sizinle arasındaki mesafe açılmaya devam eder. Geliriniz sabitse veya yavaş artıyorsa enflasyon düşse bile satın alma gücünüz azalır. Bugün Türkiye'de yaşanan tam da budur.

Aslına bakarsanız tüm dünya bir enflasyon sorunu yaşıyor, buna yönelik önlemler alırken, Türkiye'de ekonomiyi yönetenler enflasyonu düşürüyoruz diye böbürleniyor. En son yayımlanan OECD Ekonomik Görünüm Raporu 2023 yılı için avro bölgesinde yüzde 6,2, ABD'de yüzde 3,7, G20 ülkelerinin tümü için de yüzde 5,9'luk bir enflasyon tahmini yapıyor. 2024'te de aynı sırayla enflasyonun yüzde 3, yüzde 2,5 ve yüzde 4,5 olmasını bekliyor. OECD'nin Türkiye'ye ilişkin 2023 enflasyon öngörüsü yüzde 44,6 iken, 2024'te de yüzde 41,4 gibi yine yüksek bir oran tahmin ediyor. Özetle, uluslararası ekonomik kuruluşlara göre de enflasyon cephesinde durum vahim.

TÜFE ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI (%)

MART 2023

TÜFE ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE YILLIK DEĞİŞİM ORANLARI (%)

MART 2023

KAYNAK:TÜİK

Bu Enflasyon Düşüşü Kalıcı Mı?

Hatırlanırsa Ekim 2022'de tüketici enflasyonu yüzde 85,5'e kadar yükselmişti. O noktadan sonra enflasyonun ivmesini bir parça kaybettiğini söyleyebiliriz. Peki enflasyonu düşürmek için bilinçli bir program mı uygulanıyor? Ne gezer! Yalnız 14 Mayıs seçimlerine kadar ne pahasına olursa olsun döviz kuru dizginlenmeye çalışılıyor. Dövizin yatay seyri kurlar yoluyla enflasyon artışını gemliyor. Ayrıca dünyadaki gıda ve enerji fiyatlarındaki düşüş de enflasyonu biraz olsun sakinleştiriyor.

Tüm dünyada pandemi sırasında mal fiyatları hızlı artmış buna karşın kapanmalar nedeniyle talep düşüklüğü yaşayan hizmetler sektöründe fiyatlar sakin seyretmişti. Şimdi de ters bir eğilim söz konusu. Lokantalar, oteller, sinema salonları, spor merkezleri benzeri hizmetlere pandemi dönemlerinin acısını çıkarırcasına canlı bir talep var. Dolayısıyla fiyatlar da daha hızlı artıyor. Bizde de benzer bir eğilim gözleniyor. Lokanta ve otellerde, eğlence ve kültürde, eğitimde manşet enflasyonun üzerinde bir artış yaşanıyor.

Dar gelirli yurttaş açısından bakılınca da, gıda ve içeceklerin yıllık yüzde 67,89, konutun yüzde 56,12 ile manşet enflasyonun yüzde 50,51'in üzerinde arttığı görülüyor. Bu da tüketim sepeti gıda ve konuta sıkışmış ailelerin daha da yüksek bir enflasyonla karşılaşması anlamına geliyor.

Seçimden sonra döviz kurunu bu noktada tutmak imkansız görünüyor. Dövizdeki sıçrama haliyle enflasyonu da yukarı çeker. Millet İttifakı'nın oluşturacağı olası bir ekonomi yönetimi, eğer yoksulları, dar gelirli öncelikle, satın alma gücü zayıflamış kesimleri kollayan sosyal yardımlara ağırlık vermeyen bir istikrar programı benimserse belki enflasyon hız keser ama sosyal sorunlar derinleşir. Şimdiden bu gerçeği hatırlatmakta yarar var.

DÜNYANIN 5'İNCİ GIDA ENFLASYONU TÜRKİYE'DE

Dünya Bankası'nın verilerine göre, gıda enflasyonunda Türkiye dünya beşincisi oldu. İstanbul'da mart ayında yüzde 22.42 artışla fiyatı en çok artan ürün kuru soğan oldu. Meyve fiyatları yüzde 81.74 artışla 8 yılın rekorunu kırdı. Karpuzun dilimi 51 liradan satılıyor.

Dünya Bankası, "Gıda Güvenliği" raporunun şubat ayı sonuçlarını yayımladı. Rapordaki verilere göre en yüksek gıda enflasyonu Lübnan'da gerçekleşirken Türkiye dünya beşincisi oldu. TÜİK'ten alınan verilere göre Türkiye'de yıllık gıda enflasyonu yüzde 69 olarak gerçekleşti. Türkiye; Lübnan, Zimbabve, Arjantin ve İran'ın ardından beşinci sırada yer aldı. İlk 10'u tamamlayan ülkeler ise Mısır, Ruanda, Gana, Surinam ve Sri Lanka oldu. Raporda, küresel gıda enflasyonun yüksek seviyede kalmaya devam ettiğine dikkat çekildi. Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından görülen zirveye kıyasla mısır fiyatlarının yıllık bazda yüzde 17, buğday fiyatlarının ise yüzde 34

gerilediği bilgisi verildi. Geçen yılın aynı dönemine göre pirinç fiyatlarındaki artış yüzde 17, buğdayda yüzde 4 ve mısırdada yüzde 22 oldu. Endeks, zirve yaptığı Mart 2022'ye kıyasla yüzde 18,7 geriledi.

Martın Zam Şampiyonu Soğan

İstanbul'da martta önceki aya göre en çok artan ürün kuru soğan oldu. Mart ayında kuru soğanın fiyatı yüzde 22,42 zamlandı. İstanbul Ticaret Odası (İTO), İstanbul'da perakende fiyatı en fazla artan ve azalan ürünleri açıkladı. İTO'nun İstanbul Ücretliler Geçinme Endeksi'nde yer alan 242 ürünün 112'sinin perakende fiyatı artarken, 33 ürünün fiyatı düştü, 97 ürünün fiyatı ise değişmedi. Geçen ay gıda harcamaları yaş kuru sebze ve meyveler alt grubunda yer alan soğan yüzde 22,42 ile fiyatı en fazla artış gösteren ürün oldu. Fiyatı artan diğer ürünler, yüzde 18,55 ile taze fasulye, yüzde 17,99 ile dana eti, yüzde 16,63 ile balık, sağlık ve kişisel harcamalar grubundan yüzde 15,96 ile ilaçlar, ev eşyası harcamaları grubundan yüzde 15,38 ile yemek odası takımı olarak belirlendi.

Karpuzun Kilosu 35, Dilimi 51 Lira

İstanbul'da İran karpuzu tezgahlarda yerini aldı. Bayrampaşa'da bulunan bir pazarda karpuzun kilosu 35 liradan satılıyor. Pazarıcı esnafı karpuzu dilimleyerek müşterilerine satıyor. Ortalama bir buçuk kiloyu bulan bir dilim karpuzun fiyatı ise 51 lira. Yol üzerinde kendine ait tezgahında satış yapanlar ise karpuzun kilosunu 30 liradan satıyor. Fiyatı pahalı bulan yurttaş, kilo yerine dilim almayı tercih ediyor.

Meyve Fiyatları Rekor Kırdı

Meyve fiyat endeksinde yıllık değişim yüzde 81.74 ile rekor düzeyde gerçekleşti.

Mart ayı Antalya Halleri Domates, Sebze ve Meyve Endeksi açıklandı. Mart ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domateste yüzde 78.91, sebze yüzde 35.55 artarken, meyvede ise yüzde 8.24 azaldı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 14.93, sebze yüzde 5.78 artış gösterirken, meyvede ise yüzde 20.97 azaldı. Martta endekslerdeki yıllık değişimler, miktarda domates ve sebze için son 8 yılın ortalama üstünde, meyve için ise son 8 yılın ortalama altında gerçekleşti. Yıllık fiyat değişimleri ise meyve için 8 yılın rekoru olurken, domates ve sebze için son 8 yılın ortalamalarında gerçekleşti.

Martta domates fiyatında yıllık değişim yüzde 11.28 oldu. Sebze fiyatlarında yıllık değişim yüzde 36.87 olarak yansırken, sebzenin yıllık miktar endeksinin yüzde 5.78 artması ortalama fiyat artışında önemli rol oynadı. Meyve fiyatlarındaki yıllık değişim yüzde 81.74 ile rekor düzeyde gerçekleşti. Meyvedeki yıllık işlem miktar azalışının yüzde 20.97 olması bu artışta önemli rol oynadı. Mart ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 5 yılın miktarda en yüksek artışı ve fiyatta ise en düşük ikinci değeri olarak yansıdı.

BU TABLO ERDOĞAN SAYESİNDE

“Erdoğan sayesinde” kampanyasındaki görselleri tasarlayan Akkoyun'un gözüne alınması iktidarın beklediğinin aksine kampanyanın gücünü artırdı. AKP'li yıllarda hemen her alanda ülkenin yaşadığı yıkımı ortaya koyan resmi veriler, “Erdoğan sayesinde” tepkisine adeta ayna tuttu.

İktidarın ekonomik kriz karşısında ses yükselten yurttaş baskılarına yenisi eklendi. AKP'nin ekonomi politikası nedeniyle önlenemez hale gelen enflasyonun altında ezilen yurttaşlar, marketlerdeki ürünlerin üzerine, “Bu ürün size pahalı mı geldi? Erdoğan sayesinde” çıkartmaları yapıştırmaya başladı. Çıkartmaları hazırlayan görsel iletişim tasarımcısı Mahir Akkoyun, dün sabah saatlerinde gözüne alındı. Akkoyun daha sonra serbest kaldı.

Akkoyun'un, “Cumhurbaşkanı'na hakaret” suçlamasıyla gözüne alındığı bildirildi. İzmir Konak Güvenlik Şube'deki ifade işlemleri sırasında Akkoyun'a başka tweetleri de gerekçe gösterilerek, “Seçim Kanunu'na muhalefetten” bir kez daha ifade işlemi başlatıldı. Hayat pahalılığına karşı çığ gibi büyüyen tepkinin ardından hedefe oturtulan Akkoyun'un gözüne alınmasına yurttaşlar büyük tepki gösterdi. Sosyal medyada, “MahirAkkoyunSerbestBırakılsın” etiketi ile on binlerce dayanışma mesajı paylaşıldı. Marketlerdeki ürünlerin üzerine yapıştırılan çıkartmalar ile başlayan “Erdoğan sayesinde” kampanyasının ardından gözler, Türkiye'nin AKP'li yıllarda yaşadığı yıkıma çevrildi. Eğitimden sağlığa, yargıdan toplumsal yaşamın tümüne kadar hemen her alanda, “Erdoğan sayesinde” yaşanan yıkım, protestoların haklılığını ortaya koydu.

Yurttaşın Sofrası Eksildi

Eğitimden sağlığa, yargıdan toplumsal yaşamın tümüne hemen her alanda yaşanan geri gidiş 9 Temmuz 2018 tarihinde uygulanmaya başlanan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile daha da hızlandı.

“Erdoğan sayesinde” tepkisine ayna tutan 2018-2023 yıllara yönelik bazı veriler ise şöyle:

- 2018 yılında bir asgari ücret ile 5 bin 343 adet yumurta alınabiliyorken 2023 yılında bir asgari ücretle yalnızca 2 bin 835 yumurta alınabiliyor.
- 2018’de asgari ücretli 53 kilogram kıyma alabiliyorken 2023 yılında yalnızca 34 kilo kıyma alabiliyor.
- Asgari ücret, 2018’de 493 litre süt almaya yeterken 2023’te asgari ücretle alınabilecek sütün litresi yalnızca 354 litre ile ifade ediliyor.
- 2018-2022 arasında geçen dört yılda dolar ve avro kurları ciddi yükseliş gösterdi. 2018 Haziran’da 4,8 TL olan dolar kuru 5 Nisan 2023 itibarıyla 19,26 TL’ye, 2018 Haziran’da 5,5 TL olan avro ise 20,98 TL’ye yükseldi.
- Başkanlık rejimi öncesi, Haziran 2022’de enflasyon yıllık yüzde 15,39 ve gıda enflasyonu ise yüzde 18,89’du. Seçim sonrası artmaya başlayan fiyatlar, ekonomik kriz ve 2021 sonunda başlayan döviz krizi sonrasında TÜFE 2023 Mart’ta yıllık yüzde 50,51 ve gıda enflasyonu ise yüzde 67,8 olarak açıklandı.

Açlık ve Yoksulluk

- 2018 Haziran’dan bu yana artan fiyatlar ve hayat pahalılığı sebebiyle alım gücü düştü ve yaşam zorlaştı; açlık ve yoksulluk sınırı yükseldi. 2018 Mayıs’ta açlık sınırı 1686 TL ve yoksulluk sınırı ise 5 bin 833 TL’ydi. Açlık sınırının asgari ücrete oranı yüzde 95,1, yoksulluk sınırının asgari ücrete oranı ise yüzde 28,8’di. 2022 Mayıs’ta açlık sınırı 5 bin 557 TL ve yoksulluk sınırı ise 19 bin 220 TL oldu. 2022 Mayıs’ta açlık sınırının asgari ücrete oranı yüzde 72,9’a ve yoksulluk sınırına oranı yüzde 22,1’e düştü.
- Türk-İş tarafından hazırlanan 'Açlık ve Açlık Sınırı' raporuna göre de 2023 Mart ayı açlık sınırı 9 bin 591 TL’yi aştı. Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 9.591,13 TL olarak hesaplandı.
- Küresel gıda fiyatları 12 aydır aralıksız gerilerken Türkiye’de ise gıda fiyatları 32 aydır aralıksız yükseldi. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü’nün verilerine göre, küresel gıda fiyat endeksi Şubat ayına göre yüzde 2,1 düşerek ortalama 126,9 puan olarak kaydedildi.
- TÜİK verilerine göre, martta gıda fiyatları aylık bazda yüzde 3,84 artarken yıllık bazda artış yüzde 67,89 ile ifade edildi.

İktidarın ekonomi politikası, Türkiye’deki yoksulluğu içinden çıkılmaz bir hale getirdi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın verilerine göre, ekonomik krizin altında ezilen 4 milyon 419 bin 286 hane 2022 yılında sosyal yardımlardan yararlandı. Öz ailesinin bakımını sağlayamadığı 157 bin 248 çocuğa ise sosyal ve ekonomik destek verildi.

İşsizlik

AKP’li yıllarda işsizlik de Türkiye için kronik hale geldi. 1988-2002 arasında işsizlik oranı ortalaması yüzde 8 olarak hesaplanırken 2002-2018 döneminde bu oran yüzde 10,7’ye yükseldi. TÜİK’e göre ise Ocak 2023’te işsizlik oranı yüzde 10,3 olarak kayıtlara geçti. Türkiye’de 15-24 yaş grubunda bulunan ve ne işte ne de eğitimde olan gençlerin sayısı 3 milyonu aştı.

Adaletsizlik

AKP iktidarı döneminde yargı da gündemden hiç düşmeyen alanlar arasında yer aldı. İktidara ilk geldiği andan itibaren yargıyı ele geçirmek için çaba harcayan iktidar bugün, “Terör örgütü” olarak görülen cemaatle bu amacı doğrultusunda 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe girişimine kadar ortaklık yapmaktan da geri durmadı. Çok sayıda cemaat üyesi yargının kılcal damarlarına kadar sızarken 2007’de Ergenekon süreci ile başlayan, Balyoz, Askeri Casusluk gibi soruşturmalarda devam eden cadı avı, Türkiye’nin hukuk sistemini adeta altüst etti.

Hukuksuz yargılamalar ile suçsuz insanlar cezaevlerine tıkıldı. Hemen her yıl on binlerce kişi, “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla hakim karşısına çıkarıldı. Türkiye’de, “ifade özgürlüğünün önündeki en büyük engellerden” olan ve “Cumhurbaşkanı’na hakaret suçu”nu da kapsayan TCK 299 ile 301’inci maddeleri uyarınca 2022’de 25 bin 513 dosya açıldı.

Paran Kadar Sağlık

2002 yılında iktidara gelen AKP’nin uygulamaları yurttaşları, “Paran kadar sağlık” anlayışı ile karşı karşıya bıraktı. Hastalar müşteri, hastaneler kar eden işletmeler olarak tanımlandı. İktidarın, “otel konforunda” diyerek

övündüğü şehir hastaneleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinde karadelik haline geldi. Sağlık sistemi, sağlıklı insanı hasta eder hale büründü.

13 şehir hastanesi için 2017-2022 döneminde kamunun kasasından 40 milyar TL'ye yakın para ödendi. Çağ atlayan sağlık sistemi değil, müteahhitler oldu.

EMEKLİ AYLIKLARINDA DİBE DOĞRU YARIŞ!

Emekli aylıkları dipte eşitleniyor. 2019'dan bu yana Hazine desteğiyle en düşük emekli aylığında yüzde 650 artış sağlanırken ortalama emekli aylığı artışı yüzde 313'te kaldı. Aylıklarda adeta dibe doğru yarış var.

Emekli aylıklarının Hazine desteğiyle 7 bin 500 TL'ye tamamlanması süreci emeklilik sistemindeki çarpıklıkları ve vahim tabloyu bir kez daha gün yüzüne çıkardı. Bu hafta da emekli aylıklarındaki çarpıklığı ve vahameti yazmaya devam ediyorum. Bu gerçekleri kısaca özetlersek emeklilik sistemi yamalı bohçaya dönüyor, emeklilerin kendi aylıkları vahim derecede düşük, mevcut aylık bağlama sistemi yoksul emekliler yaratıyor, 7 bin 500 TL'ye tamamlama işleminde önemli bir tuzak ve ayrımcılık var.

Düşen Aylıklara Yama

2019 yılında emekli aylıklarında tuhaf bir uygulama başladı. Emekli aylıkları o kadar düştü ki 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen Ek 19'uncu madde ile emekli aylıklarının bin TL'den düşük olamayacağı, düşük olursa aradaki farkın Hazine'den tahsil edileceği hükme bağlandı. Bu miktar Mart 2020'de bin 500 TL, Ocak 2022'de 2 bin 500 TL, Temmuz 2022'de 3 bin 500 TL ve Ocak 2023'te 5 bin 500 TL olarak değiştirildi. Son olarak bu miktar 30 Mart 2023'te TBMM'de kabul edilen 7447 sayılı kanun ile 7 bin 500 TL'ye yükseltildi.

Yasanın ek 19'uncu maddesiyle yapılan bu artış normal emekli aylık zammı değil. Normal artışlar yasanın 55'inci Maddesine göre Ocak ve Temmuz aylarında ve TÜİK tarafından açıklanan 6 aylık TÜFE oranında yapılır. Peki neden normal artış yöntemi varken böylesine olağanüstü bir yola başvuruluyor? Bunun temel nedeni emekli aylıklarının 2008'de kabul edilen 5510 sayılı yasa sonrasında ciddi biçimde düşmesidir. 5510 sayılı yasa ile emekli aylıklarının hesaplanması ve artırılmasında kabul edilen essalar nedeniyle emekli aylıkları ciddi biçimde düştü.

Aylık bağlama oranlarının düşürülmesi, güncelleme katsayısının düşürülmesi ve milli gelir artışının yüzde 100'ü yerine yüzde 30'unun hesaba katılması nedeniyle emekli aylıkları ciddi biçimde düştü. Bunun yarattığı hoşnutsuzluğu gidermek amacıyla bir bypass veya yama yöntemine baş vurmaya başladılar. Emekli aylık bağlama sistemini değiştirmek yerine en düşük aylığı Hazine desteği ile belirli bir düzeye çıkarmaya başladılar.

Gerçek Emekli Aylıkları 4 Bin Lira Civarında!

Ancak bunu yaparken en düşük emekli aylıklarının geldiği düzeyi saklamaya başladılar. Çünkü bu işlemle kamuoyunda emekli aylıklarının gerçek durumu unutuldu ve en düşük emekli aylıklarının bu düzeyde olduğu algısı yerleşmeye başladı. SGK Hazine katkısı hariç emekli aylıklarının gerçek düzeyini açıklamaktan kaçındı. 2019 yılından beri SGK'ye yapmış olduğum en düşük emekli aylığı, emekli aylıklarının dağılımı ve asgari ücretin altında emekli aylığı alanların sayısına ilişkin bilgi edinme taleplerim reddedildi. Bu nedenle SGK'ye açmış olduğum bilgi edinme davası devam ediyor.

Ancak emekli aylıklarının 7 bin 500 TL'ye tamamlanmasına ilişkin Meclis görüşmeleri sırasında takke düştü kel görüldü. Komisyon görüşmeleri sırasında AKP Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş eğer bu artışı yapmasalardı emekli aylıklarının ortalama 4 bin 200 TL olacağını söyledi. Böylece SGK'nin yıllardır ısrarla sakladığı gerçek ortaya çıkmış oldu. Elitaş'ın açıklamasında detay yoktu ancak vahim tabloyu ortaya koyuyordu. Anlaşılan bu sadece emeklilerin kendi aylıklarına ilişkin bir veri. Dul ve yetimler için aylık miktarı 4 bin liranın çok çok altında.

4 bin 200 TL emekli aylıklarının asgari ücretin yarısını bile altına düşmesi anlamına geliyordu. 2008'de kabul edilen yasanın gerçek yüzü böylece ortaya çıkmış oldu ve emeklilerin nasıl yoksullaştığı görülmüş oldu. 2002 yılında AKP iktidara geldiğinde asgari ücretin yüzde 40 üzerinde olan en düşük emekli aylığı 4 bin 200 TL'ye gerilemiş oldu. AKP hiçbir şey yapmasaydı şu an en düşük emekli aylığı 11 bin 908 TL olacaktı. 7 bin 500 TL'ye tamamlamak gerçekleri örtemiyor!

Zam Yok Tuzak Var

Aylıkların Hazine katkısıyla 7 bin 500 TL'ye tamamlanmasını bir zam değil tamamlama işlemi olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Kamuoyunda "en düşük emekli maaşı 7 bin 500 TL oldu" şeklinde yanıltıcı bilgiler

dolaşsa da bu bir tamamlama işlemidir. Emeklilerin kendi aylıklarına zam yapılmıyor. Kendi aylıkları yerinde duruyor. 7 bin 500 TL'den düşük emekli aylıkları aradaki fark Hazine tarafından tamamlanarak 7 bin 500 TL olarak ödeniyor.

Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus bu durum emeklinin kendisi için geçerli hak sahibi (dul ve yetim) olarak ölüm aylığı alanların aylıkları 7 bin 500 TL'ye tamamlanmıyor. Onların kendi hisselerine göre artıyor. Örneğin, ölüm aylığı alan bir dul eşin aylığı hissesine göre (yüzde 50 veya 75) 3 bin 750 ile 5 bin 625 TL'ye tamamlanacak. Yetim çocukların aylığı ise bin 875 TL'ye tamamlanacak. Tamamlamanın açmazı şu: Emekli ve hak sahibi aylıklarına normal zam dönemlerinde (ocak ve temmuz) tamamlanan miktar üzerinden değil kendi aylıkları üzerinden zam yapılır. Örneğin halen 211 TL ek ödemeye birlikte 4 bin 200 TL alan bir emekli tamamlama işlemiyle birlikte 3 bin 300 TL Hazine desteğiyle 7 bin 500 TL aylık alacak. Temmuz 2023'te aylılara yapılacak zam 4 bin 200 TL üzerinden yapılacak. Enflasyon yüzde 30 olursa emeklinin aylığı 5 bin 460 TL olacak Hazine bu kez 7.500-5.460=2.040 TL katkı ödeyecek. Dolayısıyla bu bir yamadır. Bir tür avans ödemesidir.

Sefalette Eşitlik

Emekli aylıklarına zam yapmak yerine tamamlama işlemi yapmak emeklilerin dipte eşitlenmesine ve emekli aylıklarının aşağıya çekilmesine yol açıyor. En düşük emekli aylıklarına yapılan artış diğer emekli aylıklarına yapılmadığı için aradaki fark kapanıyor ve primli sistemin esaslı olan prim miktarı ve prim gün sayısı anlamsız hale geliyor.

En düşük emekli aylıklarının asgari ücretten az olmaması ve en düşük aylıklarının alım gücünün korunması şart. Ancak bu diğer emeklileri mağdur ederek olamaz. Örneğin son düzenleme ile 7 bin 500 TL ve üstünde aylık alanlara tek kuruş zam yapılmadı. Bu durum milyonlarca emeklinin dipte eşitlenmesi anlamına geliyor. 2019'dan bu yana en düşük emekli aylığı tamamlama işlemiyle (Hazine katkısıyla) bin TL'den 7 bin 500 TL'ye çıkarılarak yüzde 650 oranında artırılmış oldu. Ancak aynı dönemde ortalama emekli aylıkları yüzde 313 oranında arttı. En düşük emekli aylıklarında yüzde 650 oranında bir iyileştirme yaparken diğer emekli aylıklarının yüzde 313 oranında artırırsanız emekli aylıklarını aşağıya doğru bastırılmış olursunuz. Örneğin Ocak 2019'da bin 815 TL alan bir emekli o tarihte en düşük aylığa göre yüzde 82,5 daha yüksek aylık alırken yeni düzenleme ile aylıkları eşitlenmiş oldu. Bu uygulama milyonlarca emeklinin en düşük aylığa doğru bir mengene gibi sıkıştırılması anlamına geliyor.

Emekli aylıklarında dengeli ve bütün emeklileri kapsayacak bir artış yerine asimetrik artış yapılması nispeten yüksek aylık alanların dibe doğru bastırılması anlamına geliyor. Buna benzer bir uygulama yıllardır asgari ücrette de yapılıyor. Asgari ücret diğer emek gelirlerine göre daha fazla artırılıyor böyle genel ücret düzeyi asgari ücrete doğru bastırılmış oluyor. AKP hükümeti yıllardır asgari ücrette uyguladığı sistemi şimdi emekli aylıklarında uygulamaya başladı. Bu durum emekli aylıklarının sefalet düzeyinde eşitlenmesi anlamına geliyor. Emekli aylıklarında dibe doğru bir yarış yaşanıyor. Her yama emekli aylıklarını iyice dibe doğru yaklaştırıyor.

Bu durum daha uzun süre ve daha yüksek prim ödeyenlerin de en düşük düzeyden aylık alması anlamına geliyor. Bu durum eşitlik ve sosyal güvenlik ilkelerine aykırıdır. En düşük aylıklar kuşkusuz insanca yaşayacak düzeyde olmalıdır. Bu nedenle 7 bin 500 TL bile yeterli değildir. Ancak en düşük aylıkların artırılması diğer emeklilerin mağdur edilmesine yol açmamalı.

Yapılması gereken emekli aylıklarının alt düzeyinin asgari ücrete çekilmesi ve bütün emekli aylıklarına dengeli zam yapılmasıdır. Sorunun köklü çözümü için aylık bağlama oranları eski düzeyine yükseltilmeli ve emekli aylıklarının hesaplanmasında büyümenin tümü dikkate alınmalıdır.

Emekli aylıklarında yaşanan dengesizlik

	Ocak 2019	Nisan 2023	Artış
Hazine katkısıyla en düşük aylık	1.000 TL	7.500 TL	%650
Örnek bir işçi emekli aylığı (*)	1.815 TL	7.500 TL	%313
Fark	%81,5	%0	

Kaynak: SGK verilerinden yararlanarak hesaplandı. (*) 31.12.1999 tarihinde gösterge sistemine göre bağlanan aylıklara göre bağlanan en düşük emekli aylığı.

BORÇ BOĞAZDA

AKP iktidarı ekonomik krize karşı önlem almıyor, halk ise giderek borç batağına sürükleniyor. BDDK'nin haftalık verilerine göre martın son haftasında ihtiyaç kredileri 15 milyar lira artarak 815,7 milyar TL'ye çıktı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık bülteninde yer alan bilgiler, halkın içinde bulunduğu ekonomik buhranı bir kez daha gözler önüne serdi. İktidar ekonomik krize karşı önlem almazken geçim sıkıntısındaki yurttaşlar, mecburen kredi kartı ve banka kredilerine sarıldı. Özellikle ihtiyaç kredilerinde son bir haftada büyük bir artış yaşandı. BDDK verilerine göre ihtiyaç kredilerinde mart ayının son haftasında 15 milyar liralık artış görüldü.

İhtiyaç Arttı

BDDK haftalık bültenine göre faizlerin 24 Mart haftasında yüzde 31,49'a kadar çıkmasına rağmen ihtiyaç kredilerinde artış gerçekleşti. Merkez Bankası'nın 10 Mart'ta aldığı ihtiyaç kredilerinde faiz üst sınırı kararından sonra geçen 2 haftada sadece 8 milyar lira artan kredi hacmi mart ayının son haftasında 15 milyar liralık bir artış gerçekleştirdi.

Verilere göre tüketici kredileri tutarı, 31 Mart itibarıyla 18 milyar 297 milyon lira artışla 1 trilyon 272 milyar 213 milyon liraya yükseldi. Söz konusu kredilerin 391 milyar 878 milyon lirası konut, 64 milyar 538 milyon lirası taşıt ve 815 milyar 797 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 24 milyar 133 milyon lira artarak 1 trilyon 45 milyar 216 milyon liraya çıktı. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 4,6 artışla 577 milyar 35 milyon lira oldu.

3 ayda ne kadar borçlandık?

	6 Ocak	31 Mart
Tüketici kredileri tutarı	1 trilyon 93 milyar	1 trilyon 272 milyar
İhtiyaç kredisi tutarı	682,4 milyar	815,7 milyar
Taksitli ticari kredi tutarı	976,5 milyar	1 trilyon 45 milyar
Bireysel kredi kartı alacağı	451,1 milyar	577 milyar
Takipteki alacaklar	160,2 milyar	158,5 milyar

Bankacılık sektörünün toplam mevduatı, 31 Mart ile biten haftada yaklaşık 15 milyar lira artarak 10 trilyon 227,7 milyar liraya yükseldi. Merkez Bankası'nın haftalık para ve banka istatistiklerine göre bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalar arası dahil), 31 Mart ile biten haftada 14 milyar 972 milyon 883 bin lira artarak 10 trilyon 227 milyar 711 milyon 929 bin liraya yükseldi.

Rezervler Düştü

Öte yandan Merkez Bankası'nın brüt rezervleri 31 Mart haftasında da geriledi. İki haftada rezervlerdeki düşüş 4,5 milyar dolara ulaştı. MB rezervleri 31 Mart haftasında bir önceki haftaya göre 2,3 milyar dolar düşüşle 122,4 milyar dolara geriledi.

İHTİYAÇ KREDİSİNDEKİ ARTIŞ (MİLYON TL)

6 Ocak	682,472
27 Ocak	704,600
10 Şubat	719,666
24 Şubat	761,334
10 Mart	792,298
31 Mart	815,797

ÇAYKUR'UN 1365 MEVSİMLİK İŞÇİ KADROSUNA REKOR BAŞVURU!

ÇAYKUR'da 1365 mevsimlik işçi alımıyla ilgili başvurular önceki gün sona erdi. İŞKUR Rize İl Müdürlüğü yetkilileri, 38 bin 763 kişinin ÇAYKUR'da mevsimlik işçi olarak işe girmek için başvurduğunu aktardı.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün (ÇAYKUR) Rize, Artvin, Trabzon ve Giresun'daki fabrikalarında istihdam edilmek üzere bin 365 mevsimlik işçi alımı için başvurular önceki gün sona erdi.

İŞKUR Rize İl Müdürlüğü yetkilileri, 1365 mevsimlik işçi kadrosu için 38 bin 763 kişinin başvurduğunu açıkladı.

"İşsizlik Sorununu Bir Kez Daha Gördük"

CHP Rize İl Başkanı Tahsin Kanbur, kentteki işsizliğe dikkat çekerek, şunları kaydetti:

"Her yıl ÇAYKUR'da zarar açıklayan AKP iktidarının 20 yılda Rize'yi ve ülkemizi getirdiği durum bu. Daha çok işsizlik, daha çok yoksulluk, daha çok açlık. 'İşsizliği azalttık' diyen sayın hemşerimiz, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, kendi memleketi Rize'de ÇAYKUR'a alınacak bin 365 mevsimlik işçi kadrosuna 38 bin 763 yurttaşın başvurduğunu umarım görür, ona göre konuşur. Biz, ÇAYKUR'da çalışan 9 bin 200 mevsimlik işçi kardeşimize kadro sözümüzü asla unutmuyacağız. AKP iktidarının yarattığı işsizlik sorununu Rize'de bir kez daha gördük. Ama söz; Bay Kemal, ülkemizdeki ve Rize'mizdeki işsizlik sorununu çözecek. Bu da bizim sözümüz."

Ne Olmuştu?

ÇAYKUR Genel Müdürü Yusuf Ziya Alim, geçen ay düzenlediği basın toplantısında, 2023 yılı yaş çay alımı sezonu öncesi, kurumdan emekli olan 400 işçinin yerine bin 365 mevsimlik işçi alacaklarını duyurmuştu. Bin 365 mevsimlik işçi alımıyla ilgili başvurular ise, önceki gün sona ermişti.

ÜLKE TARIMINA 'KARŞI DEVRİM'!

AKP iktidarında 21 yıldır her Tarım ve Orman Bakanı kendi 'tarım devrimini' yaptığını söylese de aksine ülke tarımına 'karşı devrim' yapıyor. Tohum Kanunu, Biyogüvenlik Yasası ile tarımı bitiren iktidar, şimdi getirdiği yeni değişikliklerle, bakanlıktan izin almadan üretim yapmayı yasaklıyor. Sözleşmeli üreticilik dayatılırken, iki yıl üst üste ekilmeyen tarım arazilerine el koymayı amaçlıyorlar!

Ülke tarım ve hayvancılığını tükenme noktasına getiren iktidar, geçen hafta TBMM'den geçirdiği torba yasa düzenlemesini yine 'Tarım devrimi' olarak sundu. Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 'Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Türk tarımında devrim olduğu, planlı üretime geçileceği iddiasında.

*Kendisinden önceki bakanlar, Mehdi Eker, Faruk Çelik, Bekir Pakdemirli de yaptıkları farklı düzenlemelere 'tarımsal devrim' diyorlardı.

2005 yılında çıkartılan ve 2006'da uygulamaya giren Tarım Kanunu'ndaki tarımsal destekleme ve ödemelerle ilgili 'devrim' dedikleri maddeyi, bugüne kadar uygulamayan, 17-18 yıldan bu yana üreticiyi yoksulluğa mahkum

eden bu iktidarın kendisi. 2006'da yürürlüğe giren yasanın 21. Maddesi tarımsal destekler için bütçeden ayrılacak kaynağın 'gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamayacağını' hüküm altına alıyor. Ancak bu madde bugüne kadar hiç uygulanmadı.

*TÜİK'in son açıkladığı verilerle 2022 GSYİH tutarı 15 trilyon 6 milyar 574 milyon TL.

*2023 bütçesinde tarımsal desteklemeye ayrılan kaynağın, bu tutarın yüzde 1'i, yani en az 150 milyar TL olması gerekirken, bütçedeki tarımsal destek ödeneği sadece 48,5 milyar TL. Yasanın öngördüğü tutarın üçte biri bile değil.

*Üreticiye aktarılması gereken destekleme paraları, yasanın yürürlüğe girdiği 2006'dan bu yana, 17 yıldır verilmiyor.

Oysa iktidar ve dönemin Tarım Bakanı o zaman tarım kanunundaki bu düzenlemeyi 'devrim' diye ilan etmişti. Ardından Tohum Yasası, Biyogüvenlik Yasası çıkartıldı ve hepsi için 'devrim' denildi. uygulamada sertifikalı tohum zorunluluğu ve ağır para cezalarıyla yerli tohum yok edildi. Üretici ithal tohuma mahkum edildi. Anadolu'nun yüzlerce yıllık yerli tohumunu kullanan üreticilere ağır para ve hapis cezaları uygulandı. Biyogüvenlik Yasası yürürlükte olmasına rağmen GDO'lu ürünler, mısır nişastası bazı şekerler ortalığı kapladı. Pancar, Tütün üretimi kotaya bağlandı, yasaklandı. Türkiye pek çok stratejik üründe, hububattan bakliyata, canlı hayvandan ete varana kadar iktidarın çıkarttığı bu 'tarım devrimi' yasalarıyla dışa bağımlı, ithalatçı konuma getirildi.

Şimdi aynı iktidar 21 yıldır ülke tarımını kendileri yönetmiyormuş gibi yine tarımda devrim yapıyor. Sözleşmeli üretici sistemiyle, üreticinin elini kolunu bağlıyor. Üretim yapabilmek için bakanlıktan izin alma koşulu getiriliyor. Ağır girdi maliyetleri, yüksek enflasyon, dışa bağımlılık ve ithal gübre, ilaç, tohum vb. nedeniyle tarlasını, bağını, bahçesini ekemeyen üreticiye **'üst üste iki yıl ekmezsen arazine el koyarım'** diyerek adeta **ülke tarımına 'karşı devrim' yapıyor!**

AKP FATURAYI HALKA ÖDETTİ

Zonguldak'ta, Dedeman Otel'de yapılan AKP Yerel Yönetimler Zonguldak İstişare Toplantısı'nın 250 bin TL'lik faturasını, AKP'li Zonguldak Belediyesi'nin ödediği ortaya çıktı.

AKP tarafından geçen yıl 14-15-16 Ekim tarihlerinde Zonguldak Dedeman Otel'de yapılan AKP Yerel Yönetimler Başkanlığı İstişare Toplantısı'nın 250 bin TL yeme-içme ve konaklama faturasının AKP'li Zonguldak Belediyesi tarafından ödendiği ortaya çıktı.

Zonguldak Belediye Meclis toplantısında CHP Denetleme Komisyonu üyesi Özberk Papila ve Hürmet Kartal'ın ortaya çıkardığı skandalı savunan Zonguldak Belediye Başkanı Selim Alan, "Şehrimize gelenlere bir balık ismarlamayalım mı?" dedi.

Olmayan Toplantıya Fatura Kesmişler

Belediye Meclisi Denetim Komisyonu 2022 Yılı Raporuna yansıyan 250 bin TL'lik faturayı, kentte yapılan projelerin tanıtımıyla ilgili brifing toplantısı için gelen misafirlerin ağırlama, konaklama ve yeme-içme masrafları olarak kayıtlara geçirdi. O tarihlerde ise Zonguldak Belediyesi'nin böyle bir tanıtım toplantısı olmadığı görüldü.

"Kabul Edilemez"

CHP grubu denetim komisyonu üyeleri denetim komisyonu raporuna şerh düşerek Zonguldak Belediyesi tarafından düzenlendiği iddia edilen proje tanıtım toplantısı hakkında her hangi bir bilgi ve görgüleri olmadığı belirtti. Açıklamada, internet ortamında yaptıkları araştırmada ilgili toplantının AKP Yerel Yönetimler Başkanlığı İstişare Toplantısı olduğunun tespit edildiği belirtilerek şu ifadelerle yer verildi:

"Söz konusu toplantıya AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Yerel Yönetimler Başkanı Mehmet Özhasseki'nin katıldığı ve başkanlık ettiği anlaşılmıştır. Toplantıya ilişkin görsel ve yazılı haber ve dokümanlara internet ortamında ulaşılabilmektedir. Yapılan toplantının siyasi bir toplantı olduğu, AKP Yerel Yönetimler Başkanlığı tarafından düzenlendiği ve Zonguldak Belediyesi'nin kamusal kimliği ile bir bağı olmamasına rağmen yaklaşık 250 bin TL konaklama ve yeme-içme masrafı Zonguldak Belediyesi bütçesinden karşılanması kabul edilebilir değildir. Toplantının bir parti faaliyeti olduğu açık kaynaklardan rahatlıkla anlaşılmaktadır."

BORÇLAR 6 AY DEĞİL 2 YIL UZATILSIN

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, Depremzede vatandaşlarımızın ve esnafın banka ve kamu kurumlarına olan borçları 6 ay değil en az 2 yıl uzatılması gerektiğinin altını çizerek, “Deprem üzerinden iki ay geçmesine rağmen sigortası olan birçok iş yerine zarar tespiti için eksper gitmemişken sürenin uzatılması zorunlu hale gelmiştir” dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Dr. Gamze Akkuş İlgezdi yaptığı yazılı açıklamayla Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi etkileyen deprem felaketinin on binlerce vatandaşımızda yıllarca atlatamayacağı travmalara, acılara neden olduğunu belirterek, “Deprem bölgesinde fabrikası, iş yeri bulunan çok sayıda vatandaşın sigortalı olan işyerlerine zarar tespiti için sigorta şirketlerinden yetkililer gelmediği şikâyetler aldık. İş adamları, esnafın yanı sıra vatandaşların da benzer sorunlar yaşıyor. Esnafın işletmesi enkaz altında kalmış ya da kullanılamaz hale gelmişken hesapsız, acele borçların 6 ay uzatılması yeni tartışmaları da beraberinde getirdi. İşletmesinde işçi çalıştıran bir esnaf telefonla bize ulaşarak, ‘Sigortalı olan iş yerime daha sigorta şirketinden eksper zarar tespiti için gelmedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın, ‘borçlar 6 ay ertelenmiştir’ açıklamasının üzerinden 2 ay geçti. Kalan 4 ayda ne zaman gelip, tespit yapacaklar. Bunu da bilmiyoruz” diyerek durum tespitinde bulunuyorlar” diye konuştu.

Yeni Yaralar Açılmasın

Hayatları boyunca unutamayacakları bir felakete karşı karşıya kalan bölge insanına bir acı da bu ucube sistem yaşatmasın istiyoruz. Yaşanan felaket derin yaralar açmışken, yeni bir yaralar açılmasın istiyoruz. Hemen her gün çok sayıda esnaftan gelen bu ve benzer şikâyetleri görmezden gelemeyiz. Deprem üzerinden iki ay geçmesine rağmen dokunulmayan enkazlar, enkazların altında vatandaşlarımızın cesetleri olduğu iddiaları geliyor. Vatandaşlar bir taraftan yeni bir hayata başlamak için mücadele verirken, bir taraftan da bürokrasiyle mağdur edilmesin.

Felaketin Yaralarını Beraber Sarmalıyız

Esnafımızın böylesi büyük bir felakette yalnız bırakıldı. Esnafımızın hibe kredi beklentisi ve mevcut borçlarının faizsiz olarak en az 2 yıla kadar ertelenmesi zorunluluk haline gelmiştir. Deprem bölgesinde bulunan esnafı, sanayiciyi, vatandaşı yeniden hayata kazandırmamız için devlet desteğine ihtiyacı bulunmaktadır. Çok sayıda istihdama da katkı sunan bu vatandaşlarımızın talepleri ve isteklerini görmezden gelemeyiz.

Enkazlara Gidilmedi, Hasar Tespitleri Yapılmadı

Sigortası olan işletmelerin büyük kısmına eksper dahi gitmiş değil. Enkazlar tam anlamıyla kalkmadığı gibi, hasar tespitine de gidilmeyen yüzlerce işletme, konut var. Hasar kayıtlarının oluşması için bölgede bulunan bürokrasinin hızlandırılması, sigorta şirketleri ile koordineli çalışmaları gerekmektedir. Depremzede vatandaşımız ve esnafımızın barınma sorunları çözülmüş değil. Kısacası depremzede esnaflarımızın ve vatandaşlarımızın mevcut borçlarını ödemesi mümkün değil. Başta Devlet kurumları olmak üzere tüm borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi, deprem felaketinde büyük kayıplar veren esnafımızın ve vatandaşlarımızın yaralarını birlikte sarmamız gerekiyor.

KAMU İŞLETMELERİ BORÇ BATAĞINDA

İktidarın ekonomi politikası nedeniyle mali dengeleri bozulan KİT’ler borç batağına saplandı. KİT’lerin 2017’de 49 milyar TL, 2022 yılı başında 350,8 milyar TL olan toplam borcu, 2022 sonu itibarıyla 619,2 milyar TL’ye ulaştı.

AKP iktidarının özelleştirme politikası kapsamında birbiri ardına elden çıkarılan kamu iktisadi teşekküllerinden geriye kalanların da mali dengesi altüst oldu. İktidarın ekonomik krizin yansımalarını azaltmak amacıyla çeşitli görevler yüklediği 22 kamu iktisadi teşebbüsünün toplam borcu 600 milyar TL’yi aştı. KİT’lerin toplam borcunda 2017-2022 döneminde yaşanan artış, yüzde bin 161 olarak hesaplandı.

KİT’ler ve özelleştirme kapsamında kuruluşlara yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığı’nca 31 Mart’ta yayımlanan istatistikler, çarpıcı tabloyu gün yüzüne çıkardı. Veriler, “Gıda fiyatlarını dengelemek” ve “Enerji fiyatlarını baskılamak” amacıyla çeşitli görevler yüklenerek ekonomik krizi gölgelemeleri beklenen kamu iktisadi teşebbüslerinin borç içinde yüzdüğünü gözler önüne serdi.

Borçlar 12 Kat Arttı

Bakanlığın verilerine göre, 2017 yılında 49 milyar 99 milyon 74 TL olan KİT'ler ile özelleştirme çalışmaları süren kamu kuruluşlarının toplam borcu, 2022 yılının sonunda 12 kat arttı. Toplam 22 kamu iktisadi teşebbüsü ile özelleştirme süreci devam eden kuruluşun borçları, 31 Mart 2023 tarihi itibarıyla 619 milyar 257 milyon 608 bin TL'ye ulaştı.

TCDD, TİGEM, Toprak Mahsulleri Ofisi, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü, EÜAŞ, TTK, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., Et ve Süt Kurumu, Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş. ve BOTAŞ en çok borçlanan kurumlar arasında yer aldı.

Borç Havuzu

KİT'ler ile özelleştirme kapsamındaki kuruluşların borçlarında yıllar itibarıyla yaşanan değişim, kayıtlara şöyle geçti:

- 2017:** 49 milyar 99 milyon 74 bin TL
- 2018:** 78 milyar 710 milyon 603 bin TL
- 2019:** 100 milyar 798 milyon 129 bin TL
- 2020:** 124 milyar 856 milyon 146 bin TL
- 2021:** 263 milyar 971 milyon 865 bin TL
- 2022:** 619 milyar 257 milyon 608 bin TL

Çiftçilere 6,6 Milyar TL

Toplam 619,2 milyar TL'lik borcun 537,1 milyar TL'sinin iç, 82,1 milyar TL'sinin ise dış borçlardan oluştuğu belirtildi. İktidarın ekonomi politikası nedeniyle mali dengeleri bozulan kuruluşların 167 milyar TL'lik borç ile en fazla resmi dairelere borçlu olduğu bildirildi. Kuruluşların borçlu diğer olduğu taraflar ve borç tutarları ise şöyle sıralandı:

Ticari bankalar:	161,5 milyar TL
Vergi borcu:	4,5 milyar TL
SGK:	662,1 milyon TL
Gerçek/Tüzel kişiler:	163,7 milyar TL
Çiftçiler:	6,6 milyar TL
Kamu işletmeleri:	32,4 milyar TL

Arpalık Görevi

KİT'lerin yönetim kadroları genellikle AKP'li ya da AKP'ye yakın isimlerden oluşuyor. Kamu varlığı olan kuruluşlar hızla batağa sürüklenirken yönetim kadroları iktidarın belirlediği isimler için "Arpalık" görevi görüyor.

EKONOMİK TABLONUN GENİŞ KESİMLERİN YAŞAM HAKLARININ İHLALİNE YOL AÇTIĞI VURGUSU

Uluslararası Af Örgütü'nün geçen hafta yayınladığı 2022-2023 raporunda ilk kez Türkiye'deki insan hakları ihlallerinin ve hak kısıtlamalarının dışında ekonomik tablonun geniş kesimlerin yaşam haklarının ihlaline yol açtığı vurgulandı. Haksız tutuklama, yargılama, yasakların ulaştığı vahim boyutlar kapsamlı şekilde ele alınırken, yaşam maliyeti krizinin derinleştiğine işaret edilmesi, iktidarın her alanda ülkeyi hangi noktaya getirdiğini tüm dünyanın gözlediğini ortaya koymaktadır.

Uluslararası Af Örgütü'nün her yıl insan haklarının küresel düzeyde ve ülkeler bazında değerlendirmesine yer verdiği raporunda Türkiye en kapsamlı değerlendirme, eleştiri ve hukuksuzluklarla anılırken, geçen hafta yayınlanan 2022-2023 raporunda bu kez ekonomik eşitsizlikler, haksızlıklar yaşam maliyeti krizleriyle de yer aldı.

Ukrayna-Rusya savaşının tüm dünyanın ve Avrupa'nın gözleri önünde ağır insan hakları ihlalleri ve savaş suçlarının işlenmesine zemin hazırladığı ve dünyanın bunu görmezden geldiği vurgulanan raporda savaşın, küresel enerji ve gıda krizine yol açtığı, yoksul ülkelerin ödediği bedelin arttığı ifade edildi.

Son olarak İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığının kurşunlanması, muhalefet liderlerine yönelik ölüm ve baş kesme tehditlerinin demokratik siyasi mücadeleyi kısıtlamayı, toplumda korku, kaygı yaratmayı hedeflediği açık şekilde ortaya çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve iktidar sözcülerinin muhalefete dönük hakaret, tehdit içerikli söylemleri karşısında sergilenen sessizlik, yargının tavrı raporda yer alan Türkiye ile ilgili tespitleri teyit eder nitelikte.

Af Örgütü'nün raporunda, Türkiye'de ifade özgürlüğünün kısıtlanmasının çok ileri boyutlara vardığı, eleştiri, gösteri, yürüyüş haklarının bu yıl da en önemli sorun olduğu, 2022'de tüm bu sorunlara bir de yüksek enflasyon ve artan yoksulluk krizinin eklendiği belirtildi.

Türkiye'de ifade özgürlüğün ve temel hakların kullanımı yanında, muhaliflerin bastırılmasıyla, protesto, sendikal eylem, hak talepli gösteri veya yürüyüş yapma hakkının kullanımında, kadın haklarında ciddi gerilemeler yaşandığı raporda yer aldı. Dünya genelinde 156 ülkenin değerlendirildiği raporda, devletlerin yönettikleri kitlelerin haklarını korumak ve gözetmekte başarısız olduğu, aralarında Türkiye'nin de yer aldığı bazı ülkelerde ise hakları kısıtlama yönünde izlenen politikaların öne çıktığı kaydedildi. Kadın haklarının büyük tehdit ve tehlike altına girdiğine dikkat çekilirken, 2022 yılının özellikle ifade özgürlüğü, gösteri özgürlüğü ve kadın haklarının kısıtlanarak bastırılmasında yeni bir aşamaya geçilen bir dönemeç olduğuna dikkat çekildi.

Gösterilerin şiddetle bastırıldığı en az 20 ülkede muhaliflere yönelik baskılara yargı baskısının eklendiği dile getirildi. Türkiye'nin en ağır ihlallerin yaşandığı ülkeler arasında yer aldığı bu rapor, aynı zamanda iktidarın zihniyetine tutulan bir ayna niteliğindedir. Demokrasiye özlemle 14 Mayıs'ta sandıkların kurulmasını bekleyen halkımız, iktidar değişikliğiyle böylesi raporlarda ülkemizin kara listelerde yer almasının utancından kurtulacaktır.

ULUSLARARASI TAHKİMDEN TÜRKİYE'YE 1,4 MİLYAR DOLAR CEZA

Enerji sektöründe geçen haftanın önemli konuları arasında "Uluslararası Tahkim Türkiye'yi Irak'a 1,4 milyar dolar ödemekle cezalandırdı" iddiaları yer aldı. Türkiye ile Irak Merkezi Yönetimi arasındaki uluslararası tahkim davasının Türkiye'nin aleyhine sonuçlanması ile ilgili olarak Enerji Bakan Fatih Dönmez, "Böyle bir rakamda ceza söz konusu değil. Tek taraflı yaptırım yok" açıklamasında bulundu. Enerji Bakanlığı, Uluslararası tahkimdeki dava sonucunu sanki başarı kazanılmış gibi sundu.

Uluslararası tahkimin Türkiye'ye 1,4 milyar Türkiye'ye ceza verilmesinin nedeni Irak'la yapılan petrol ticareti anlaşmasına aykırı davranılması. Türkiye'nin ceza ödemek zorunda kalırken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın tahkim kararını sanki başarı kazanılmış gibi kamuoyu ile paylaştı.

Türkiye ile Irak Merkezi Yönetimi arasında 2010 yılında yapılan anlaşma kapsamında petrol ticaretinin nasıl yapılacağı düzenlenmiş durumda. İki ülkenin Enerji Bakanlıkları da petrol ticaretinin yalnızca Irak Merkezi Yönetimi'nin yetkilendirdiği SOMO üzerinden yapılacağı yönünde deklarasyon da yayınladı. Ancak 2014 yılından sonra Türkiye Irak Bölgesel Yönetimi'nde üretilen petrolü merkezi yönetimin bilgisi olmadan Kerkük Yumurtalık boru hattı üzerinden almaya başladı. Yani 2014 yılından sonra uluslararası anlaşmaya uyulmadı.

Uluslararası anlaşmaya uyulmaması nedeniyle Irak Merkezi Yönetimi'nin konuyu 2018 yılında uluslararası tahkime taşıdı. Türkiye'ye 30 milyar dolar tutarında ceza verilmesi talep edilirken; Paris merkezli Uluslararası Tahkim Mahkemesi'nden 2014-2018 yılları arasında 1,4 milyar dolar tutarında bir ceza kararı verildi. Biz iktidara

geldiğimizde Türkiye'ye 1,4 milyar dolar tutarında ceza verilmesine neden olan sorumluları belirleyeceğiz. Türkiye'yi ceza verilmesine neden olan bu kararın sorumluları hesap verecek. 2018 yılından sonra yapılan ticaretle ilgili de ikinci bir tahkim süreci devam ediyor. Cezanın ardından bu karar emsal kabul edilir ve uluslararası alanda gerekli girişimler yapılmazsa Türkiye ikinci kez ceza ödemek zorunda kalabilir. Tüm bunlar ortadayken; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından dün yapılan açıklamada ceza kararı sanki 'başarı kazanılmış' gibi duyurulmuştur. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bu konuda kamuoyundaki iddialarla ilgili sessiz kalması dikkat çekicidir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tahkimde Türkiye'nin kabul edilen ve edilmeyen taleplerini kamuoyuna açıklamalıdır.

BAKIMA MUHTAÇ ÇOCUKLAR ARTIYOR

Ailesi tarafından en temel ihtiyaçları dahi karşılanamayan çocuk sayısı 157 bin 248'e yükseldi. CHP'li Murat Emir, bu durumun Türkiye'de ekonomik krizin ulaştığı boyutu ortaya koyduğunu dile getirdi.

CHP Milletvekili Murat Emir, ailesinin temel ihtiyaçlarını karşılayamadığı ve yaşamlarını en düşük seviyede dahi sürdürmekte güçlük çeken çocukların sayısındaki çarpıcı artışı açıkladı. Türkiye'de bu kapsamda 2020 yılında 129 bin 422 çocuk bulunduğunu belirten Emir, 2022 yılında ise çocuk sayısının 157 bin 248'e ulaştığını vurguladı. Verilerin, Türkiye'deki ekonomik krize ayna tuttuğunu ifade eden Emir, "AKP pembe tablo ile yoksulluğun üzerini örtmeye çalışıyor" dedi.

Emir, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nca yürütülen Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) programına yönelik verileri kamuoyu ile paylaştı. SED'in amacının, "Çocuklarının temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ailelerin, kendi kendine yeterli hale gelinceye kadar çocuklarının bakımı ve desteklenmesi" olduğuna dikkati çeken Emir, "SED kapsamına alınan çocuk sayısındaki artış vicdanımızı yaralıyor" diye konuştu.

2022'de 157 Bin 248 Çocuk

Emir'in paylaştığı verilere göre, 2020 yılında 129 bin 422 çocuk SED projesi kapsamına alındı. Ailesinin yanından alınma riski bulunan ancak SED kapsamına alınarak ekonomik ve sosyal destek sağlanan çocuk sayısı 2021 yılında ise 140 bin 275'e çıktı. SED kapsamındaki çocuk sayısı 2021-2022 döneminde ise 17 bin arttı. Buna göre, 2022 yılında SED'e dahil edilen çocuk sayısı kayıtlara, 157 bin 248 olarak geçti. CHP'li Emir, verilerin Türkiye'deki yoksulluğun ulaştığı boyutu gözler önüne serdiğini söyledi.

Verilere yönelik değerlendirmelerde bulunan CHP'li Murat Emir, şunları kaydetti:

"AKP'nin ekonomi politikası, milyonlarca yoksul yarattı. Vatandaşlar yoksulluğun pençesinde kıvrılırken siyasi iktidar pembe tablolar çizerek yoksulluğun üzerini örtmeye çalıştı. Ancak ne yaparlarsa yapsınlar kendi verileri dahi yoksulluğu gizlemeye yetmiyor. Ülkemizdeki 157 bin 248 çocuğun ailesinin yanında bakımının sağlanamaması hiç mi vicdanlarını yaralamıyor? Kendi çocukları lüks arabalarla gezerek lüks evlerde yaşadığı için mi bu gerçeği göremiyorlar? Bu iktidardan kurtulacak, hiçbir çocuğun aç kalmadığı, anne ve babaların, 'Aman bir şey ister de alamam' korkusuyla çocuklarından kaçmadığı bir düzeni kuracağız."

BETON KAFALILAR

AKP'li Arnavutköy Belediyesi, korunması gereken ve endemik bitki türlerinin yer aldığı Karaburun Kumsalı'na, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) tüm itirazlarına rağmen beton döküyor.

İBB, Arnavutköy'deki Karaburun Sahili ve kumsalına dair özel çalışma yaptı. Kumsala özgü bitki türlerinin de yer aldığı alanın korunması için projeler hazırlandı. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun da korunması için talimat verdiği kumsal için hazırlanan projeler, Kanal İstanbul projesinin rezerv alanında kaldığı gerekçesiyle Arnavutköy Kaymakamlığı, jandarma ekipleri ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından engellendi.

İmar planlarında "Özel korunması gereken alan" notunun da yer aldığı belirtilen kumsal Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından AKP'li Arnavutköy Belediyesi'ne tahsis edildi. AKP'li belediye de kumsala beton dökerek ticari alanlar inşa etmeye başladı. Arnavutköy Belediyesi'nin kumsala beton döktüğü projeye karşı açılan davada, mahkeme yapılan projeyi hukuka uygun bulmadı. Ancak buna rağmen belediye çalışmalarına devam ederek çevreyi katletmeyi sürdürüyor.

Beton dökülen kumsala dair çalışmalar yapan, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Orman Fakültesi Orman Botaniği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ünal Akkemik, BirGün'e yaptığı değerlendirmede, "Geçtiğimiz yıl o kıyıda yeni bir endemik bitki tespit edildi. Bu bitki sadece bölgede bulunuyor. Bu çalışma kumul ekosistemine

çok büyük zarar veriyor. Bu alanlar, kumullar zaten insan basısı altında tahribat görüyordu. Ancak şimdi bu yapılaşma ile daha fazla zarar görme riskiyle karşı karşıya” diye konuştu.

YİNE ‘PAZARLIK’ YİNE ALBAYRAK

Yandaş Yeni Şafak’ın da bağlı olduğu Albayrak Holding, AKP’li belediyelerden ihale kapmaya devam ediyor. Güngören Belediyesi’nin araç kiralama işi, holdinge bağlı Avrasya Atık Yönetimi A.Ş.’ye ‘pazarlık’ usulüyle verildi.

Kamu kurumları ile yerel yönetimlerce gerçekleştirilen ve ‘tanıdık’ şirketlere verilen ihalelere her gün bir yenisi ekleniyor. ‘Savaş, salgın hastalık ve özellikli işler’ gibi olağanüstü koşullarda kullanılması gereken istisnai yöntem olan ‘pazarlık’la gerçekleştirilen ihalelerle yandaş köşeyi dönüyor. AKP’li Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı olduğu dönemde büyüyen, yandaş Yeni Şafak gazetesinin de bağlı olduğu Albayrak Holding’e ait şirkete, 6 milyon 656 bin TL’lik araç kiralama işi verildi.

Yöntem Yine ‘Pazarlık’

Kamu İhale Bülteni’nde yer alan bilgilere göre, AKP’li İstanbul Güngören Belediyesi’ne bağlı Destek Hizmet Müdürlüğü ‘Muhtelif Araç Kiralama Hizmet Alımı İşİ’ başlığıyla bir ihale açtı. Kamu ihalelerinde “istenmeyi eleme aracı” olarak kullanıldığı gerekçesiyle tartışılan ‘pazarlık’ yöntemiyle gerçekleştirilen ihale, Avrasya Atık Yönetimi Anonim Şirketi’ne gitti. Şirket ile idare arasında 31 Mart tarihinde ‘araç kiralama’ işine dair 6 milyon 656 bin TL’lik sözleşme imzalandı.

Ticaret Sicil Gazetesi’nde yer alan bilgilere göre, söz konusu şirket, ‘tanıdık’ bir aileye ait. 20 Haziran 2019 tarihinde kurulan şirketin yönetim kurulu üyeleri; Mesut Muhammet Albayrak, Kazım Albayrak ve Faruk Albayrak... Bu üç isim de aynı zamanda araç kiralamadan çöp toplamaya onlarca farklı iş kolunda kamu kurumlarının ihalelerini kapan şirketlerin bağlı olduğu Albayrak Holding’in yönetim kurulu üyeleri. Avrasya Atık Yönetimi A.Ş. Erdoğan’ın da yakın dostu olan Albayrak ailesinin yeni şirketi.

Tam 125 Milyon TL

Adrese teslim bu ihaleyle servetine servet katan şirketin aldığı ilk ihale bu değil. Şirket, tamamı AKP’li belediyelerden olmak üzere kamudan 125 milyon 273 bin TL’lik dört iş aldı. O ihaleler ve tutarları şöyle:

- AKP’li Güngören Belediyesi’nden 12 milyon 314 bin TL’lik iki ihale.
- AKP’li Arnavutköy Belediyesi’nden 92 milyon 987 bin TL’lik bir ihale.
- AKP’li Urfa Eyyübiye Belediyesi’nden 19 milyon 971 bin TL’lik bir ihale.

Albayraklar’ın ‘taşımacılık’ sektöründe Avrasya Atık Yönetimi A.Ş.’nin dışında Platform Turizm ve Nakil Lojistik adlı iki şirketi daha bulunuyor. Platform Turizm, 2010 ile 2023 yıllarında kamu kurumlarından 267 ayrı ihale aldı. Şirkete 4 milyar 405 milyon 341 bin TL ödendi. İhaleleri veren belediyelerin AKP’li olması dikkat çekiyor.

YANDAŞ BAŞKAN MÜKÂFATINI ALDI

Stadyumlardan yükselen, “Hükümet istifa” seslerinin ardından iktidara, “Yanımdayız” diyen Çaykur Rizespor’un Başkanı Turgut, mükâfatını aldı. Deprem konutları ihalesi 1 milyar 488 milyon TL’ye Turgut’un şirketine verildi.

Maraş merkezli 6 Şubat depremlerinin ardından, “henüz erken” uyarılarına karşın apar topar başlatılan deprem konutları ihaleleri ile AKP’ye yakın isimler adeta ihya ediliyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın, “Adıyaman İli 2’nci Etap Kırsalı 500 Deprem Konutu Yapım İşİ” ihalesi, AKP’li Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ailesine yakınlığıyla bilinen İbrahim Turgut’un şirketine gitti.

Tartışmalı Projeler

Bakanlık, depremlerden en fazla etkilenen kentlerden olan Adıyaman’da yapılacak 500 deprem konutu için 13 Mart’ta ihale düzenledi. Yapı İşleri Genel Müdürlüğü koordinesinde gerçekleştirilen ihaleye dört şirket teklif sundu. Teklifleri değerlendiren idare, nihai kararını 23 Mart’ta verdi. Teklifler üzerinde yapılan değerlendirmenin ardından ihalenin sözleşmesi, 23 Mart’ta Turgut Müteahhitlik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile imzalandı. İhale kapsamında Adıyaman 2’nci Etap Kırsalı’na 500 deprem konutu yaptırılacağı belirtildi.

Bakanlığın, 1 milyar 488 milyon 595 bin TL’lik sözleşme imzaladığı şirketin yönetimde ‘tanıdık’ bir isim yer alıyor. Şirketin sahibi İbrahim Turgut, stadyumlardan yükselen, “Hükümet istifa” seslerine karşı iktidara, “Yanımdayız” mesajı veren kulüplerden biri olan Çaykur Rizespor’un başkanlığını yapıyor.

2019-2023 döneminde kamudan toplam maliyeti 3 milyar TL'ye yakın 11 ihale alan Turgut'un yapımını üstlendiği kamu işlerinde, tartışmalı çok sayıda proje bulunuyor. İstanbul Beykoz Tokatköy'de gerçekleştirilen ve polis zoruyla halkın evlerinden çıkarıldığı görüntülere sahne olan kentsel dönüşüm işini Turgut'un şirketi yapıyor. Ayder Yaylası'nı betona boğacağı gerekçesiyle eleştirilen, "Ayder yaylası spor tesisi" projesini de yine Turgut'un şirketi yürütüyor.

YANGINDAN MAL MI KAÇIRIYORLAR!

Seçim yaklaşırken, peş peşe verilen bankacılık lisansları ve yeni banka kurma izinleri dikkat çekiyor ve iktidarın acelesinin olduğunu gösteriyor. Geçmişte siyasi talimatlarla dönemin iktidarlarına yakın kişilere, iktidarı destekleyen medya patronlarına verilen banka izinleri, Türkiye'yi 2002 Bankacılık krizine sürükledi. Siyasi destekli bankaların büyük bölümünün içi boşaltıldı!

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) geçen hafta bir günde 4 banka lisansı ve kuruluş izni birden verdi. İktidarın bilgisi ve onayı dahilinde verilen bu izinlerle iktidara bağlı kamu bankası Ziraat Dinamik Banka adıyla dijital-kripto para bankası kuracak.

Yine iktidara yakın bir market zincirine ve Irak-BAE kökenli bir holdinge banka kuruluş izni, iktidara yakın bir başka holdinge de katılım bankacılığı (İslami-Faizsiz bankacılık) faaliyet izni verildi.

*Türkiye geçmişte siyasi telkin ve tercihlerle dağıtılan banka izinleri, lisansları nedeniyle ağır krizler yaşadı.

2001 Bankacılık krizinde bu lisanslarla kurulan 20 dolayında banka içleri boşaltıldığı için hazineye ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredildi. Geçtiğimiz günlerde bu bankalardan **110 yıllık Türk Ticaret Bankası** (Türkbank) 21 yıl sonra şeffaf olmayan bir ihaleyle kapalı kapılar ardında satıldı ve iktidar kontrolüne geçti.

*Hala TMSF portföyünde 2001 krizinde el konulan ve satılmayan bankalar varken, bu bankaları şeffaf ve rekabetçi şekilde satışa çıkartmak yerine bir günde iktidara yakın kişi ve holdinglere dört yeni banka izni birden verilmesi, yaklaşan seçim öncesi iktidarın adeta ulufe dağıtmasıdır.

Medyaya yansıyan ve gerek BDDK gerekse Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yalanlanmayan haberlerde yatırım bankacılığı izni verilen Irak-BAE merkezli Asır Yatırım Bankası'nın sahibi ve ortağı olan Al Handal Group ve Ayyed ailesi daha önce CIA raporlarında **Irak istihbaratı ile yakınlıkları** nedeniyle yer almış.

Ayrıca İtalya hükümeti tarafından yürütülen bir başka soruşturmada ise **yasa dışı silah kaçakçılığında** da adı geçen bir grup. 600 milyon TL sermayeli bu banka ile ilgili BDDK açıklamasında sıralanan hissedarların tümü Iraklı Ayyed ve Handal ailesi mensupları. Şu andaki merkezleri ise Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Körfez sermayesi görünüyor.

*Türkiye'nin köklü ve uzun geçmişi olan özel bankalarının hissedarı olan dünyanın önde gelen yabancı bankaları, bu hisselerini satarak Türkiye'den çıkarken, iktidara yakın market zincirlerine, Irak-BAE sermayeli aile holdinglerine banka kurma ve faaliyet izni verilmesi üzerinde bu açıdan dikkatle durulmalıdır.

İktidar, Türkbank'ı alelacele satarak Ticaret Bakanlığı ve iktidar kontrolü ne almasının yanında, banka-finans sektörüne yönelik **bu lisans ve faaliyet izinlerinin amacını, kimlerin aracı ya da ricacı olduğunu kamuoyuna açıklamalıdır.**

SABUN BELEDİYECİLİĞİ

AKP'li Bahçelievler Belediyesi'nin Belediye Başkanı Hakan Bahadır'ın adının yazdığı kalıp sabunlara 234 bin TL, kapak açacağına 253 bin TL ve havlulara ise 244 bin TL ödediği ortaya çıktı. Belediye 722 bin TL'ye de hurma aldı.

Halk üzerinde isminin yer aldığı sabunları dağıtmasıyla gündem olan AKP'li Belediye Başkanı Hakan Bahadır'ın yönettiği İstanbul'daki Bahçelievler Belediyesi'nin tartışma yaratacak harcamaları ortaya çıktı.

Bahçelievler Belediye Meclisi'nin nisan ayı oturumunda Denetim Komisyonu raporu görüşüldü. Denetim Komisyonu'nda yer alan CHP Grup Başkanvekili İsmail Hakkı Temel ise belediyenin kamuoyundan gizlediği harcamalarını tek tek açıkladı.

2023 yılında 2,5 milyar TL bütçesi olan Bahçelievler Belediyesi'nin mart ayında 209 milyon TL borçlandığını açıklayan CHP'li Temel, Belediye Meclisi'nde yaptığı konuşmada tartışma yaratacak harcamaları şöyle sıraladı:

Etkinliklerde dağıtılmak üzere baskılı havlu alım işi: 210.600 TL

Hediyelik kadife kutu alım işi: 224.672 TL

Baskılı açacak alım işi organizasyonu 253.700 TL

30 Ağustos etkinlikleri "Ahlat'ta" konaklama hizmet alım işi: 207.680 TL

15 Temmuz beste yarışması lansmanı: 237.770 TL

Etkinliklerde dağıtılmak üzere "baskılı sabun" alım işi: 234.360 TL

14 Şubat sevgililer günü organizasyonu 253.700 TL

Ramazan ayında dağıtılmak üzere hurma alım işi 722.150 TL

Çiğ köfte festivali organizasyonu: 701.000 TL

Çok Acil Ortaç Konseri

CHP'li Temel, AKP'li belediyenin düzenlediği ihaleleri de inceledi. Bahçelievler Belediyesi'nin, Kamu İhale Kanunu'nun "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların" ortaya çıkması durumunda kullanılması

gereken pazarlık usulüyle düzenlediği ihaleler de oldukça dikkat çekici. Belediye bu kapsamda "çok acil" 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Serdar Ortaç konseri ihalesi düzenledi. Bu ihale ile 948 bin TL harcandı. Ayrıca aynı ihale usulüyle 649 bin TL'ye Anadolu Efes Euroleague kupası heykeli yapıldı.

Yandaşlara ihaleler

Ayrıca belediye "Park ve Bahçelerin Revizyonu Yeşil Alanların Çevre Düzenlemesi" adı altında düzenlediği ihaleyle de 246 milyon TL harcadı. Belediyenin yaklaşık 94 milyon TL'lik araç kiralama ihalesini de yandaş Yeni Şafak gazetesinin de bağlı olduğu Albayrak Grubu aldı.

Belediye, Mim Doğal Kaynaklar İnşaat Şirketi'ne de çeşitli ihaleler kapsamında sadece 2022'de 72 milyon TL hakediş ödemesi yaptı. CHP'li Temel, bu şirketin sahiplerinin Mihmail Mungan ile oğlu Mehmet Selim Mungan olduğunu açıkladı.

Mihmail Mangan, Recep Tayyip Erdoğan'ın İBB Başkanı olduğu dönemde İBB'ye bağlı İsfalt A.Ş'nin genel müdürüydü. O yıllarda İBB'deki genel müdürlük görevinden istifa eden Mangan, 3 Kasım 2002 seçimlerinde AKP'den Bayburt milletvekili adayı oldu. Milletvekili seçilemeyen Mangan, 7 Şubat 2003 tarihinde Başbakanlık Müşavirliği'ne atandı ve AKP'li Kadir Topbaş döneminde de İBB Kaynak Geliştirme ve İştirakler Daire Başkanı olarak yeniden İBB'ye döndü. "Bu görevlere tertemiz geçmişim nedeniyle getirildim" diye açıklama yapan Mangan'ın iki şirketi, "Belediye ihalesine fesat karıştırma" suçundan bir yıl kamu ihalelerine katılmama cezası da aldı.

Deprem komisyonu kurdurmadılar

Bahçelievler Belediye Meclisi'nde CHP Grubu tarafından verilen "Doğal Afet ve Deprem Komisyonu" teklifi de AKP'li meclis üyeleri tarafından reddedildi. CHP'li Meclis Üyesi Temel, "Depreme hazırlık için Doğal Afet ve Deprem Komisyonu kurulmasını istedik ve ayrıca bu kapsamda bir de müdürlük kurulmasını önerdik. Bu çalışma ile binaların depreme dayanıklılığı tespit edilsin ve halk bilgilendirilsin dedik. Eski binalardan başlayarak tüm binaların dayanıklılığının tespit edilmesini önerdik. Fakat önergemiz oyçokluğuyla reddedildi. Hatta bir MHP'li meclis üyesi de bizim önergemize destek verdi" dedi.

KIRAYI DA FATURAYI DA BELEDİYEYE ÖDETTİLER

AKP'li Sancaktepe Belediyesi'nin, Nur Cemaati'nin Hayrat Vakfı ile yandaş İlim Yayma Cemiyeti'nin yüz binlerce liralık kirasını ve faturalarını ödediği ortaya çıktı. CHP'li Meclis Üyesi Ünlü, "Yandaş dernek ve vakıfları finanse ediyorlar" diye tepki gösterdi.

Halk ekonomik krizin pençesinde yoksullukla boğuşurken İstanbul'daki AKP'li Sancaktepe Belediyesi'nin Nur Cemaati'nin Yazıcılar Grubu'na bağlı Hayrat Vakfı ile AKP'lilerin yönettiği İlim Yayma Cemiyeti için yüz binlerce lira harcadığı açığa çıktı.

Sancaktepe Belediye Meclisi'nin CHP'li Üyesi İlknur Ünlü'nün belediyenin Denetim Komisyonu Raporu'na karşı hazırladığı şerh raporunda çarpıcı bilgiler yer aldı. CHP'li Ünlü, kaleme aldığı raporda, denetim sürecinde

kendisinden birçok konuya ilişkin bilgi, belge, liste ve faturanın gizlendiğini vurgulayarak, "Denetim komisyonu üyesinden bilgi ve belge kaçırıldı" ifadelerini kullandı.

Ünlü, vakıfların kullanımına sunulan taşınmazlara dair yaptığı incelemede, AKP'li Sancaktepe Belediyesi'nin kiraladığı iki binayı İlim Yayma Cemiyeti ile Hayrat Vakfı'na öğrenci yurdu olarak kullanmaları için protokol imzalayarak devrettiğini tespit etti. Ayrıca, bu binaların kira, elektrik ve su gibi giderlerinin belediye tarafından karşılandığını belirledi.

Nur Cemaati'nin Vakfı

Belediye, Nur Cemaati'nin Yazıcılar Grubu'na bağlı Hayrat Vakfı için 2015 yılında protokol imzalayarak kiraladığı binayı tahsis etti. Belediye, sadece 2022'de vakfa tahsis ettiği binanın kirası için yaklaşık 240 bin TL harcadı.

Hayrat Vakfı, 2016'da kamuoyunda uzun süre tartışılan Karaman'daki cinsel istismar skandalında da bir bildiri yayımlayarak, Ensar Vakfı'nı desteklemişti. Ayrıca vakıf, 2018'deki Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile 31 Mart yerel seçimlerinde de "AK Parti'ye, Cumhuriyetçi Milletvekili'ne sahip çıkıyor ve destekliyoruz" şeklinde açıklamalar yapmıştı. Üstelik bu vakıf, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) içerisinde de oldukça etkin. MEB, Hayrat Vakfı ile çok sayıda protokol imzalarken Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı da 2016 yılında söz konusu vakıf ile "korunma ve bakım altındaki çocuklara yönelik protokol" imzalamıştı.

Vakfın internet sitesinde ise "Hayrat Vakfı, 1974 yılında, Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin vekili Ahmet Husrev Altınbaşak tarafından Isparta'da kuruldu" denilerek Milli Eğitim Bakanlığı ile "karşılıklı işbirliği" yapıldığı ifade ediliyor.

AKP'liler Yönetiyor

Sancaktepe Belediyesi 2018 yılında da yandaş İlim Yayma Cemiyeti'ne kiraladığı bir binayı 10 yıllığına tahsis etti. Bu bina için de belediye kasasından sadece 2022 yılında 181 bin 500 TL ödendi. İlim Yayma Cemiyeti'nin Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Tülün, AKP İstanbul teşkilatının kurucuları arasında yer alırken aynı zamanda da uzun bir süre AKP İstanbul İl Başkan Yardımcılığı görevini de yürüttü. Ayrıca, İlim Yayma Cemiyeti'nin yönetiminde Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve eski AKP Rize Milletvekili İsrail Kışla ile kamudan 7 yılda tam 366 milyon TL değerinde 260 ihale alan AKP'li İBB Meclisi Üyesi Ömer Akbulut gibi çok sayıda da AKP'li de yer alıyor.

Finanse Ediyorlar

Ünlü yaptığı değerlendirmede ise "Belediyelerin dernek ve vakıflara doğrudan para aktarmasının, bina kiralamasının mümkün olmamasına rağmen Sancaktepe Belediyesi'nin kendilerine yakın Hayrat Vakfı ve İlim Yayma Cemiyeti için bina kiraladığını tespit ettik. Sancaktepe Belediyesi hukuken uygun olmayan bu tahsisleri, kendilerine yakın dernek ve vakıfları finanse ederek güçlendirmek amacıyla kullanmaya devam ediyor. Biz öğrenci yurtlarının kamu ve belediyeler eliyle gerçekleştirilmesi gerektiğini daha önce de ifade ettik. Bu anlamda İstanbul Büyükşehir Belediyemizin gerçekleştirdiği çok güzel örnekler var. Kamu zararına sebebiyet veren bu tahsislerle ilgili ilerleyen günlerde suç duyurusunda bulunacağız" diye konuştu.

Sayıştay 'Kamu Zararı' Diyor

Sayıştay'ın bu tür işlemler için verdiği emsal kararlar var. Örneğin, 2022 yılında ismi açıklanmayan bir belediyenin, kiraladığı binayı öğrenci yurdu olarak işletilmesi için bir vakfa tahsis ettiği tespit edilmişti. Sayıştay ise bunun kanuna aykırı olduğunu ve bu tahsisin kamu zararına neden olduğu vurguladı. Sayıştay, kamu zararının faiziyle birlikte belediye yetkilileri ile "belediye meclisinde binaların tahsisine kabul oyu veren meclis üyelerinden" tahsil edilmesine karar vermişti.

MUHBİRLİK MESLEK HALİNE GELDİ

Gelir İdaresi Başkanlığı 2022'de 12,4 milyon TL'lik ihbar ikramiyesi dağıttı. Rekor artışa karşın vergi tahsilat oranı yalnızca yüzde 4 artan başkanlık, "ihbar mekanizmasının amacına uygun kullanılmadığını" itiraf etti.

2021 yılında, "Muhbiriğin adeta meslek gibi icra edilmesine" olanak sağladığı Sayıştay tarafından tespit edilen Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB), 2022 yılında da muhbiriğe çanak tuttuğu ortaya çıktı. 2021'de 11,6 milyon TL'lik ihbar ikramiyesi dağıtan ancak vergi tahsilat oranını artıramayan GİB'in, 2022'de ise 12,4 milyon TL'lik ihbar ikramiyesi dağıttığı öğrenildi.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Sayıştay'ın 2021 yılındaki denetimleri ile açığa çıkarılan skandal uygulamayı 2022 yılında da sürdürdüğü belirlendi. Başkanlığın, 2022 yılında da "İhbar ikramiyesi" adı altında milyonlarca lira para dağıttığı ancak vergi tahsilat oranının halen yüzde 80'e dâhi çıkarılmadığı bildirildi.

Muhbirlere 12,4 Milyon TL

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın verilerine göre, 1 Ocak 2022 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasında 251 kişi ihbar dilekçesi kaleme alarak başkanlığa ulaştırdı. İhbar dilekçeleri karşılığında 251 kişiye toplam 12 milyon 390 bin 551 TL ihbar ikramiyesi ödendi. Başkanlığın, "İhbar ikramiyesi" adı altında yaptığı ödeme, 2022 yılında 2021 yılına oranla yüzde 6 arttı. 2021 yılında, Sayıştay'ın da "Muhbirliğin meslek gibi icra edilmesine olanak sağlanıyor" tespitiyle dikkati çektiği ihbar ikramiyesi ödemesi ise kayıtlara, 11 milyon 674 bin 279 TL olarak geçti. İhbar ikramiyesi ödemesinde yaşanan yüzde 6'lık artışa karşın vergi tahsilatı aynı oranda artırılmadı. 2021 yılı cari döneminde tahakkuk edilen verginin yüzde 74,2'lik bölümü tahsil edilebilirken 2022 yılında bu oran yalnızca yüzde 4,3'lük artış ile yüzde 78,5'e yükseldi. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 2022 yılına yönelik faaliyet raporunun, "Tehditler" bölümünde de ihbar mekanizmasının suiistimal edildiğinin itirafı niteliğinde ifadeler kullanıldı. Raporda, "İhbar ve şikâyet mekanizmalarının amaca uygun kullanılmaması" ve "Vergi yükünün ve toplanan vergi gelirinin adil olmadığına ilişkin olumsuz algı", tehdit içeren unsurlar olarak sıralandı.

Teşvik Olmaktan Uzaklaştı

Sayıştay, 2021 yılı denetimlerinde vergi ihbar mekanizmasının işleyişine dikkati çekti. GİB'in mali raporlarını mercak altına alan Sayıştay denetçisi, "Bu tablo göstermektedir ki muhbirlik, bazı kimseler tarafından adeta meslek gibi icra edilmektedir" ifadesi ile skandalın ulaştığı noktayı gözler önüne serdi. Sayıştay raporunda, ihbar ve şikâyet mekanizmasının bir teşvik mekanizması olmaktan uzaklaştığı kaydedildi.

KÖYDE RANT YOKSA KÖPRÜ DE YOK

Siirt'teki İlisu Barajı'nın yükselmesi sonucu Botan Köprüsü sular altında kalarak kullanılmaz hale geldi. Siirt'in Eruh ilçesindeki Mişar Ovası'nda yaşayan köylüler, köprü ve tünel istediklerini söyleyerek "Buradaki yöneticilerin çoğu AKP'li. Yol istedik ama 'kazancımız ne olacak' diye dönüş aldık" diyerek isyan etti.

Siirt'te köylülerin kullandığı Botan Köprüsü 2 sene önce suların yükselmesiyle birlikte İlisu Barajı'nın sularının altında kaldı. Bölgede yaşayan yurttaşlar alternatif olarak yapılan yolları kullanamadıklarını söyleyerek, "Köprü'nün kullanılmaması köylülerin şehre gitme süresini uzattı" dedi. BirGün'e konuşan köylüler, "Perişan durumdayız. Eskiden köylere gitmek için 1-2 saat yol yapardık, şimdi köprü ve tünel olmadığı için 5 saat yol yapıyoruz. Hep yapacağız diyerek oyaladılar. Yetkili kimse gelip sorunlarımızı çözüp yanımızda olmadı. Hastamız olsa 5 saatlik yolda kaybederiz" diye konuştu.

Ticarete Çevirdiler

Köylüler, AKP'li yetkililerle görüştiklerini ama bir çözüm bulunmadığını anlatarak "Biz ulaşım sağlayamıyoruz. Yetkililer sesimizi duymuyor. Evimizden işyerimize 5 saatte gidiyoruz. Buradaki yöneticiler AKP'li. Yol- tünel istedik. 'Kazancımız ne' diye sordular. Her şeyi ticarete döktüler. Bu soru sorulur mu? İhtiyacımız var. Artık köprü ve tünel yapsınlar. Bizim sesimizi duysunlar" dedi.

KIZILAY AVM'DEKİ 'BAĞIŞ' OYUNU

Kızılay AVM'deki kira oyunu açığa çıktı. Sözleşmedeki 7,1 milyon dolarlık kirayı, "bağış" olarak ödeme teklifini kabul eden Kızılay'ın, "Bağış vaadinden döndük" diyen şirketten AVM'nin kirasını tahsil edemedi.

Kızılay'ın yıkılan tarihi binasının bulunduğu Ankara'nın en işlek noktası olan Gazi Mustafa Kemal Bulvarı'ndaki arsaya inşa edilen alışveriş merkezi, Yap-İşlet-Devret sözleşmesi ile Karsaklar Gayrimenkul Yatırım İşletme A.Ş.'ye devredildi. Devir sözleşmesinde, AVM olması planlanan taşınmazın inşaatının tamamlanması, 21 yıl boyunca işletilmesi ve Kızılay'a devredilmesi öngörüldü. 23 Eylül 2009 tarihli sözleşme, yapım ve işletme üzere iki döneme ayrıldı.

Kızılay ile YİD sözleşmesi imzalayan ve Kızılay AVM'nin yapımına başlayan şirket, 19 Kasım 2009'da Kızılay'a bir tutanak yollayarak sözleşmede değişiklik talep etti. İlk sözleşmede 21 yıllığına 7 milyon 110 bin dolar olarak belirlenen kira tutarını, "Bağış olarak" ödemeyi ve işletme süresinin 25 yıla çıkarılmasını isteyen şirket, 25 yılın sonunda yıllık 400 bin dolardan toplam 10 milyon dolarlık bağış yapmayı taahhüt etti.

Şirketin talebi doğrultusunda kira bedelinin bağışa dönüştürüldüğü sözleşme, sorunları da beraberinde getirdi. Sözleşme hükmü gereğince 2011-2012 dönemi için 200 bin dolar, 2012-2015 dönemi için de her yıl 400 bin dolar ödemekle yükümlü olan şirket, "mali durumundaki bozulmayı" gerekçe göstererek Kızılay'a tek kuruş ödeme yapmadı. Kızılay ve Karsaklar Gayrimenkul Yatırım İşletme A.Ş. davalık oldu.

Mahkeme Kızılay'ı Haklı Buldu

Kızılay, 2012-2017 döneminde ödenmeyen ve sözleşmede, "bağış" olarak düzenlenen işletme bedeli nedeniyle beş yıl boyunca şirkete beş farklı dava açtı. Davaların tamamı, 2018 yılında Ankara 25'inci Hukuk Mahkemesi'nde birleştirildi. Mahkeme, davanın ticari bir dava olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı aldı. Bunun üzerine dosya, Ankara 5'inci Asliye Ticaret Mahkemesi'ne taşındı. Mahkeme'den, esas dava ve birleşen davalar ile birlikte Kızılay lehine karar çıktı.

Şirket 'Mağdurum' Dedi

Kararın gerekçesi, ismi skandallar ile anılan Kızılay'a ait taşınmazdaki kira oyununu gözler önüne serdi. Kızılay'ın da onayıyla kiradan bağışa çevrilen sözleşmenin, şirketin ödeme yapmamasına bahane olarak kullanıldığı öğrenildi. Şirketin avukatı davaya sunduğu dilekçede, şirketin esas amacının AVM'yi sorunsuz şekilde işleterek kâr elde etmek olduğunu belirtti. Kiralamanın ardından AVM'nin de olduğu alanda izinsiz yapılaşmaya gidildiğini ve binanın ruhsatsız olduğunu belirten avukat, şirketin bağışlama iradesinin temelini oluşturan menfaatlerin temin edilemediğini aksine şirketin ciddi boyutlarda mağdur olduğunu savundu. Kızılay'ın ödeme alamadığı şirket, tüm masrafları için Kızılay'dan para iadesi de istedi. Şirketin, "Bağışlama vaadinden döndüğü" kaydedildi.

Heyet Şirketin Kârını Ortaya Çıkardı

Şirketin savunmasının ardından mahkeme bilirkişi heyetine şirketin mali durumuyla ilgili rapor hazırlattı. Bilirkişi heyeti, şirketin kurumlar vergisi beyannamelerini inceledi. İncelemede şirketin 2012, 2013, 2014 ve 2015 yıllarında karda olduğu anlaşıldı. Heyetin inceleme raporuna, "Şirket, Kızılay'a taahhüt ettiği bağışı her yıl düzenli ödesse dahi beş yılın sonunda 1,5 milyon TL karda olacaktır" notunu düştü.

Mahkeme, şirketin ödeme sözü verdiği bağışı, taahhüt tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte Kızılay'a ödemesi gerektiğine hükmetti. Şirketin, kararı istinafa taşıdığı ve sürecin devam ettiği belirtildi.

14 TANE ŞEHİR HASTANESİ MALİYETİNE 190 HASTANE

Hazinede büyük zarara yol açan ve kamu-özel ortaklığıyla yapılan şehir hastaneleri Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Şehir hastaneleri olmasaydı ne yapardık?" sözleriyle yeniden gündeme geldi. Oysa şimdiye dek yapılan 14 şehir hastanesine iktidarın 108 milyar kira ve hizmet bedeli ödediğini belirten CHP'li Şahin "Bu maliyetle 190 devlet hastanesi yapılırdı" diye konuştu.

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, önceki gün İstanbul Bağcılar'da toplu açılışın töreninde depremde "Şehir hastaneleri olmasaydı Covid salgınında ne yapardık" demesinin ardından, hizmette olan şehir hastanelerine harcanan rakam yeniden gündeme geldi. 14 şehir hastanesi için son 7 yılda kira ve hizmet bedelinin toplam 108 milyar 300 milyon TL olduğu belirtilirken, bu para ile 190 tane devlet hastanesinin inşa edileceği kaydedildi.

CHP Balıkesir Milletvekili Dr. Fikret Şahin, yaptığı değerlendirmelerde "Erdoğan, devasa kamu zararına neden olan şehir hastanelerini savunmaya devam etmiştir. Her fırsatta başta AKP Genel Başkanı ve Sağlık Bakanı başta olmak üzere AKP yetkilileri suçluluk psikolojisi içerisinde şehir hastanelerini bu kalıplaşmış söylemlerle savunmaya çalışmaktadırlar" diye konuştu.

Devasa Fark Var

AKP yetkililerinin şehir hastanelerinin 25 yıllık maliyetlerini halen açıklamadığını vurgulayan Şahin, şöyle devam etti: "Gerçek şudur. Hizmette olan 14 şehir hastanesi için son 7 yılda ödediğimiz kira ve hizmet bedeli toplam 108 milyar 300 milyon TL'dir. Bu para ile 500 yataklı devlet hastaneleri yapmış olsaydık şu an elimizde 22 bin yatak kapasiteli 14 şehir hastanesi yerine, 95 bin yatak kapasiteli 190 adet 500 yataklı devlet hastanesi olurdu. Dolayısıyla hem Covid salgınıyla, hem de depremde daha nitelikli ve daha yaygın sağlık hizmeti vermiş olurduk. Üstelikte bu hastanelerin sahibi kamu olurdu ve boşu boşuna en az 20 yıl daha ödeme yapmak zorunda

kalmazdık. Covid salgınında kronik hastalığı bulunan hastaların başvurması gereken hastaneler ile Covid şüphesi olan hastaların başvurması gereken hastaneleri ayırmamız gerekirken şehir hastaneleri sistemi nedeniyle maalesef bunu yapamadık ve hastalar birbirini enfekte ederek yaşamlarını kaybetti." Depremde Hatay Şehir Hastanesi olarak adlandırılan bin 330 yatak kapasiteli Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin ağır hasar alarak hizmet dışı kaldığını anımsatan Şahin "Oysa bir yere tek bir hastane yapmaktansa Hatay'ın farklı bölgelerinde 500 yataklı devlet hastanesi yapmış olsaydık, bir hastane hasar görmüş olsa dahi diğerini kullanma imkanımız olabilirdi" diye konuştu.

Bakanlık Politikalarının Başarısızlığı Ortada

Şehir hastaneleri üzerine çalışmaları ve bir de kitabı olan Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Kayıhan Pala ise şehir hastanelerinin kamuya çok yüksek maliyetinin olduğunu belirterek, özetle şunları dile getirdi:

"Şehir hastanelerinin yarattığı sorun cebimizden çok yüksek paranın küresel sermayeye aktarılmasıyla sınırlı değil. Hem pandemide hem de depremde böylesine büyük hastanelerin, şehrin uzağında ve tek merkezde toplanmasının ihtiyaçlara yanıt vermediğini gördük. Örneğin Ankara'da şehir hastanesi açılırken çok sayıda devlet hastanesi kapatıldı. Şehir hastanesi pandemi hastanesi olarak ilan edilince insanlar pandemi dışındaki sorunlarını ötelemek zorunda kaldılar. Kalp, akciğer, şeker hastaları pandemi hastanelerine gidip hastalık kapmak istemedikleri için uzun süre hastanelerde alabilecekleri sağlık hizmetlerinden yoksun kaldılar. Oysa bu hastaneler kapatılmamış olsaydı, bir ya da ikisi pandemi hastanesi olarak ilan edilirken diğerleri insanların ihtiyaç duydukları bu hizmetleri sunmaya devam edebilseydi kronik hastalıkların da takibleri yapılabilirdi. TÜİK ölüm sayılarına bakacak olursak, 2019 ile kıyaslandığında, 2020-2021'de 201 bin fazladan ölümün gerçekleştiğini görüyoruz. Bunların 80 bin kadarı resmi kayıtlara Covid ölümü olarak yansdı. 120 bin kadarı ise covid dışı fazladan ölümler. Bunlar kalp, şeker, solunum sistemi, kanser hastaları gibi aslında kronik hasta olup sağlık hizmetinden yararlanamayanları da içeriyor. Dolayısıyla şehir hastanelerinin pandemi sırasında doğru düzgün bir işlevinin olmadığı açık. Depremde Sağlık Bakanlığı politikalarının ne kadar başarısız olduğunu bir tek Hatay üzerinden bile söyleyebiliriz. AKP'nin sağlık politikaları ve Sağlıkta Dönüşüm Programı iflas etti."

AKP'Lİ BABA KIYAĞI

Sancaktepe Belediye Başkanı Döğücü'nün danışmanı AKP'li Kemal Ayyıldız'ın oğlu ile damadının belediyeye gıda ve elektronik malzeme sattığı açığa çıktı. Ayrıca AKP yöneticisi Başgöze, belediyeye VIP hediye seti satmış.

Halk ekonomik krizle ve enflasyonla mücadele ederek ve geçim savaşı verirken, İstanbul'daki AKP'li Sancaktepe Belediyesi ise yandaşlara milyonlarca lira aktarıyor. Sancaktepe Belediye Meclisi'nin CHP'li Üyesi İlknur Ünlü, belediyenin Denetim Komisyonu Raporu'na karşı hazırladığı şerh raporu ile yandaşlara yapılan ödemeleri ortaya çıkardı. Ünlü raporunda, "Belediye, doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirdiği alımlarla şeffaflık ve rekabet ilkesinden uzaklaşmıştır. Alımlar belli bir zümre, sınıfı ve partiyi kayırma aracı haline dönüşmüştür" dedi.

Alımlar AKP'lilerden

CHP'li Ünlü, AKP'li Sancaktepe Belediyesi'nin "Kamu denetimine açık olmayan alımları" diye tariflediği doğrudan temin yöntemiyle yaptığı alımları şöyle sıraladı:

- AKP Bayrampaşa İlçe Yöneticisi Tekin Aksoy'a ait, Aksoy Teknoloji firmasından doğrudan temin yöntemiyle muhtelif zamanlarda bilgisayar, televizyon gibi sarf malzeme alındı.
- AKP'ye yakınlığıyla bilinen Esen kardeşlere ait Tempo Elektronik Promosyon Saat Şirketi'nden doğrudan temin yöntemiyle saat alımı yapıldı.
- Daha önce Sarıgazi Belediye Başkanlığı yapan, 2022'nin temmuz ayına dek ise Sancaktepe Belediye Balkan Yardımcılığı görevini yürüten, şimdi de Sancaktepe Belediye Başkanı Şeyma Döğücü'nün danışmanı AKP'li Kemal Ayyıldız'ın oğlu ile damadının belediye ile ticari ilişkiler yürüttüğü açığa çıktı. Ayyıldız'ın damadı Bilal Can Yalap'a ait Kadıköylü Turizm ve Gıda Şirketi belediyeye gıda malzemesi sattı. Ayyıldız'ın oğlu Semih Ayyıldız ile damadı Bilal Can Yalap'ın ortak olduğu Evintech Şirketi aracılığıyla da belediyeye farklı zamanlarda elektronik malzeme satıldı.

2 Milyon TL'lik Alışveriş

Kemal Ayyıldız, oğlu ile damadının belediye ile ticari ilişkiler kullanmasını şöyle açıkladı: "Bu alımlarda benim dahilim yok, hatta bilgim yok. Hiçbir zaman nüfus kullanarak belediyenin müdürlerine 'Şu damadım, bu oğlum' demedim. Hatta ben engel bile oldum. 'Bana zara verirsiniz, belediyeye gelmeyin' dedim. Bahsedilen ticaret

hacminin toplamı da 2 milyon TL'yi geçmiyor. Parça parça alınmış, verilmiş. Belediyeye temel gıda malzemesi vermiş. Bunun da bedelini 6 ay sonra alacak. Ben eski belediye başkanımı bunlar bana yakışmaz.”

VIP Hediye Seti Aldılar

Ünlü'nün hazırladığı raporda, Sancaktepe Belediyesi'nin 2022 yılı için “temsil, tanıtım ve ağırlama giderleri” için 2 milyon TL bütçe ayırmasına karşın 10 milyon 31 bin TL harcama yaptığını belirtti. Belediyenin aylık “temsil, tanıtım ve ağırlama gideri” harcamasının 835 bin TL olduğuna da dikkat çeken Ünlü, bu kapsamda yapılan harcamaları şöyle anlattı:

Temsil ağırlama kapsamında “VIP hediye seti olarak özel baskılı kutu içerisinde temin edilen kolonya, oda spreyi, sıvı sabun, oda kokusu ve mumdan oluşan 500 adet hediye seti” 170 bin TL+KDV'ye AKP İstanbul il Kadın Kolları Yöneticisi Elif Başgöze'ye ait Beb Kozmetik firmasından alındı. Ayrıca Başgöze'nin söz konusu VIP hediye seti alımı için en avantajlı ikinci teklifi veren Malefiz Tekstil firmasının da ortak olduğu anlaşıldı. Başgöze, teklif veren iki firmaya birden ortak olduğu için yapay ve eksik rekabet oluşturdu.

Belediye tarafından ev ziyaretlerinde dağıtılmak üzere, Muhittin Özçelik'ten firmasından 906 bin 240 TL'ye “duvar saati” temin edildi. AKP'ye yakınlığıyla bilinen Tempo Elektronik Promosyon Şirketi'nden 247 bin 800 TL'ye “baskılı miknatıslı buzdolabı saati” alımı yapıldı. Ayrıca doğrudan temin yöntemiyle “pil” alımı yapıldı. Bu alımlar için toplamda 1 milyon 263 bin TL harcandı.”

Bu Düzeni Değiştireceğiz

“Halk ekonomik krize boğuşurken belediye VIP hediye seti almakla meşgul oluyor” diyen CHP'li Meclis Üyesi Ünlü, yaptığı açıklamada şunları söyledi: “Bu da yetmiyor bir dönem belediye başkan yardımcısı olan, şimdi de belediye başkan danışmanı olan bir kişiyi oğlu ile damadı belediyeye gıda ve elektronik malzeme satıyor. Bu da etik değil. Tüm belediye yöneticilerinin yakınlarına ihale vermekten vazgeçmesi gerekiyor. Sancaktepe'nin esnafı dururken kendi yandaşlarına ihale vermek için farklı ilçelerdeki şirketlerden alım yapıyorlar. Ancak biz bu düzeni değiştireceğiz. Halkın 3 kuruşunun dahi takipçisi olacağız.”

AKP'Lİ BELEDİYENİN İHALESİ, YENİ ŞAFAK'IN SAHİBİ ALBAYRAKLARA TAKDİM EDİLDİ!

Yandaş Yeni Şafak gazetesinin de bağlı olduğu Albayrak Holding'e ait şirketler, AKP'li belediyelerden ihale kapmaya devam ediyor. Son olarak Güngören Belediyesi'nin araç kiralama işi, holdinge bağlı Avrasya Atık Yönetimi A.Ş.'ye 'pazarlık' usulüyle verildi. 31 Mart tarihinde 'araç kiralama' işine dair 6 milyon 656 bin TL'lik sözleşme imzalandı.

Kamu kurumları ile yerel yönetimlerce gerçekleştirilen ve 'tanıdık' şirketlere verilen ihalelere her gün bir yenisi ekleniyor. “Savaş, salgın hastalık ve özellikli işler” gibi olağanüstü koşullarda kullanılması gereken istisnai yöntem olan 'pazarlık'la gerçekleştirilen ihalelerle yandaş köşeyi dönüyor.

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı olduğu dönemde büyüyen, yandaş Yeni Şafak gazetesinin de bağlı olduğu Albayrak Holding'e ait şirkete, 6 milyon 656 bin TL'lik araç kiralama işi verildi.

Yöntem Yine 'Pazarlık'

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, AKP'li İstanbul Güngören Belediyesi'ne bağlı Destek Hizmet Müdürlüğü 'Muhtelif Araç Kiralama Hizmet Alımı İş'i' başlığıyla bir ihale açtı.

Kamu ihalelerinde “istenmeyeni eleme aracı” olarak kullanıldığı gerekçesiyle tartışılan 'pazarlık' yöntemiyle gerçekleştirilen ihale, Avrasya Atık Yönetimi Anonim Şirketi'ne gitti. Şirket ile idare arasında 31 Mart tarihinde 'araç kiralama' işine dair 6 milyon 656 bin TL'lik sözleşme imzalandı.

Tam 125 Milyon TL

Ticaret Sicil Gazetesinde yer alan bilgilere göre, söz konusu şirket, 'tanıdık' bir aileye ait. 20 Haziran 2019 tarihinde kurulan şirketin yönetim kurulu üyeleri; Mesut Muhammet Albayrak, Kazım Albayrak ve Faruk Albayrak...

Bu üç isim de aynı zamanda araç kiralamadan çöp toplamaya onlarca farklı iş kolunda kamu kurumlarının ihalelerini kapan şirketlerin bağlı olduğu Albayrak Holding'in yönetim kurulu üyeleri. Avrasya Atık Yönetimi A.Ş. Erdoğan'ın da yakın dostu olan Albayrak ailesinin yeni şirketi.

Adrese teslim bu ihaleyle servetine servet katan şirketin aldığı ilk ihale bu değil. Şirket, tamamı AKP'li belediyelerden olmak üzerinde kamudan 125 milyon 273 bin TL'lik dört iş aldı.

O ihaleler ve tutarları şöyle:

AKP'li Güngören Belediyesi'nden 12 milyon 314 bin TL'lik iki ihale.

AKP'li Arnavutköy Belediyesi'nden 92 milyon 987 bin TL'lik bir ihale.

AKP'li Urfa Eyyübiye Belediyesi'nden 19 milyon 971 bin TL'lik bir ihale.

267 İhale Almış

Albayraklar'ın 'taşımacılık' sektöründe Avrasya Atık Yönetimi A.Ş.'nin dışında Platform Turizm ve Nakil Lojistik adlı iki şirketi daha bulunuyor. Platform Turizm, 2010 ile 2023 yıllarını kapsayan son 13 yılda kamu kurumlarından tam 267 ayrı ihale aldı. Bu ihaleler kapsamında bu şirkete kamunun kasasından tam 4 milyar 405 milyon 341 bin TL ödendi. Tamamına yakını araç kiralama işine dair olan bu ihaleleri veren belediyelerin AKP'li olması dikkat çekiyor.

BİR ÇALIŞANA BİR MÜDÜR DÜŞÜYOR!

Müdürlere yaklaşık 50 bin TL maaş ödenen Kızılay'da müdürlük unvanı bol keseden dağıtılıyor. Ancak iş artık öyle bir noktaya geldi ki yalnızca bir personeli olan müdür dahi var. Hatta bazı müdürlerin çalışanı yok.

Deprem ardından çadır ticareti yapan "yardım kuruluğu" Kızılay'da yine tartışma yaratacak bir skandal açığa çıktı. Kızılay tüm itirazlara rağmen 2018'de "Kızılay Yatırım Holding" adı altında holdingleşti. Bu holdingin çatısı altında da 11 ayrı şirket kuruldu. Holdingin ile tüm şirketlerinin ayrı ayrı 7-8 kişilik yönetim kurulları var. Yönetim kurulu üyelerinin haricinde her şirkette genel müdür ile bolca müdür ve direktör unvanlı yönetici de bulunuyor. Bu yöneticilere yüksek maaşlar ödeniyor, araç tahsis ediliyor hatta bazı müdürlere araçla birlikte şoför dahi tahsis ediliyor.

Bir Senedir Müdür Ama Sadece Bir Çalışanı Var

Kızılay'ın genel müdürlerine yaklaşık 50 bin TL, direktörlerine ise 40 bin TL civarında maaş ödendiği ifade ediliyor. Bu yöneticiler Kızılay şirketlerinde yönetim kurulu üyesi olduğunda da ayrıca üç asgari ücret tutarında "huzur hakkı" adı altında para alıyor. Bolca dağıtılan müdür unvanlarına sahip olanlara yüksek maaşlar ödenirken Kızılay'ın iç sisteminde yer alan bilgiler de yok artık dedirtti. Müdürlük unvanının yüksek maaş ödemek için bir araç olarak kullandığını gözler önüne serildi.

Kızılay Yatırım Holding tarafından 23 Mayıs 2022 tarihinde "Kızılay Biyomedikal Ürünler Ticaret Anonim Şirketi" isimli bir şirket kuruldu. Holdingin iç sistemine göre, şirkete genel müdür yapılan Vijdan Uğurluay'a bağlı sadece bir personel var. Yani Uğurluay sadece bir kişinin müdürü. Bunun haricinde Uğurluay'a bağlı şirket personeli bulunmuyor.

Holdingin İç Denetim Müdürü Serkan Celik'e bağlı da sadece iki personel bulunuyor. Metin Tunç isimli bir müdüre ise bağlı olan bir personel dahi yok. Kızılay Kültür ve Sanat Şirketi'nin Genel Müdürü İlyas Yıldırım'a bağlı da sadece 7 personel var. Tartışma yaratacak bir başka bilgi ise Zepnep Meltem Özeker'e dair. Holdingin CEO İlyas Haşim Çakmak'tan sonra en yetkili ikinci ismi Pazarlama ve Satış Departmanı Yöneticisi Özeker. Ancak Kızılay'ın sisteminde yer alan bilgiye göre Özeker'e bağlı sadece iki personel var.

Kiralanan Fabrikada 157 Personel Çalışıyor

Avrupa'nın en büyük çadır üretim tesislerinden biri olan Kızılay'ın Ankara Etimesgut'taki çadır fabrikasını yandaşa kiraladığını da BirGün ortaya çıkarmıştı. AKP Keçiören ilçe teşkilatı kurucularından olan ve halen Keçiören Belediyesi'nin AKP'li meclis üyesi olan Ali Gökşin, Kızılay'ın çadır fabrikasını kendisine kiraladığını açıklamıştı. AKP'li Gökşin, Kızılay'ın fabrikasında ürettiği çadırları Kızılay'a satıyor. Kızılay da satın aldığı çadırları AFAD'a satıyor. Ancak Kızılay sisteminde yer alan bilgilere göre, Kızılay'ın çadır fabrikasında toplam 157 personel çalışıyor. Yani, fabrika kiralandığı için bu 157 personelin ne iş yaptığı bilinmiyor.

DEV İHALELERDE ADRES ŞAŞMADI

Deprem sonrası süren ihalelerde en büyük payı AKP'ye yakın isimler alıyor. İhalelerin en büyüğü için gözde şirketlerden YDA ile imza aşamasına gelindi. Eski TOKİ Başkan Yardımcısı ve AKP'li Fatih Belediye Başkan Yardımcısı Özçelik'in damadının şirketi de ikinci deprem konutu ihalesini aldı.

Büyük yıkımın yaşandığı şubat ayından sonra yaşanan artçılar ile bölge hâlâ sarsılıyor. Deprem konutu ihaleleri uzmanların tüm uyarılara karşın sürüyor. 14 Mayıs seçimleri öncesi iktidara yakın isimlere milyarlarca liralık ihaleler birbiri ardına veriliyor. AKP-MHP ortaklığı da seçim öncesi bu ihaleleri propaganda malzemesi olarak kullanıyor. 11 ilde etkili olan depremin ardından hızla yapılan deprem konutu, ticaret merkezi, altyapı ve çevre ihalelerinde adres şaşmıyor. Seçilen şirketlerle 'pazarlık' usulüyle yapılan ihalelerin tamamına yakını iktidara yakın isimlerin, TOKİ ihalelerinin gözde müteahhitlerinin, eski ve yeni AKP'lilerin ya da yakınlarının şirketlerine veriliyor.

Hep Adrese Teslim

Depremden kısa süre sonra başlayan ve halen süren ihalelerin en büyüklerinde "pazarlık" geçen günlerde yapıldı. AKP döneminin tartışmalı Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) ve Yap-İşlet-Devret (YİD) projelerinin gözde müteahhitlerinden YDA İnşaat, 2,5 milyar TL'lik bir deprem konutu ihalesini alma aşamasına geldi. 2 milyar 521 milyon liralık Adıyaman kırsalına yapılacak 800 deprem konutunun pazarlıkla yapılan ihalesine iki şirket katıldı. YDA, 2 milyar 505 milyon lira ile en makul teklifi verdi.

Bürokratin Damadı

Toplu Konut İdaresi'nde (TOKİ) Başkan Yardımcılığı yaptıktan sonra AKP'den Fatih Belediye Başkanı seçilen Mehmet Özçelik'in damadının şirketi de deprem konutu ihalelerinin gözdeleri arasında yer alıyor. Pazarlıkla yapılan 999 milyon liralık bir ihaleden sonra Ahes İnşaat 1,8 milyar TL'lik bir iş daha aldı. Özçelik, 2003 ile 2014 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde (İBB) müdürlük ve daire başkanlığı yaptı. Sonrasında 2019 yılına kadar TOKİ Başkanlığı'nda Başkan Yardımcısı olan Özçelik, 2019'dan bu yana Fatih Belediye Başkan Yardımcılığı görevini yürütüyor. Bir dönem Emlak Konut GYO Başkanvekilliği de yapan Özçelik'in damadı Mücahit Hamza Ekşi, Ahes İnşaat'ın Yönetim Kurulu Başkanı... Hamza Ekşi'nin babası Ebubekir Ekşi tarafından kurulan şirket, Özçelik'in Başkan Yardımcılığı'ndan bu yana TOKİ ihaleleri alıyor. Davet usulü yapılan deprem ihalelerine de katılan şirket, 28 Şubat'ta önce "Adıyaman Örenli Mahallesi 1 Etap 614 adet konut inşaatları" ile "altyapı ve çevre düzenlemesi işi"nin ihalesini aldı. 999 milyon TL'lik sözleşme imzalandıktan sonra bu kez şirket, yine aynı mahalledeki 1.8 milyar TL'lik "bin 75 konut" ile "altyapı ve çevre düzenlemesi işi" ihalesini de üstlendi.

Kontrol Saray Müteahhidinde

Bir yandan afet konutu, çevre düzenlemesi, altyapı ihaleleri sürerken diğer yandan inşaat sürecini ve sonrasını denetleyecek şirketleri belirlemek üzere de ihale yapılıyor. Geçen ay yine pazarlık usulüyle yapılan bir ihale ile Maraş, Antep, Adıyaman, Hatay, Urfa, Kilis, Osmaniye, Adana, Diyarbakır, Malatya, Elazığ ve mücavir bölgelerinde yapım işlerinin inşaat aşaması, inşaat sonrası danışmanlık işi Beşer Mühendislik'e verildi. 175 milyon TL'lik sözleşme imzalanan şirket, Cumhurbaşkanlığı'nın Beştepe ve Okluk Koyu'ndaki saraylarının yapım süreçlerindeki bazı etapları üstlenmesiyle tanınıyor.

66 Milyar TL'lik 62 İhale Tamam

Depremin üzerinden kısa süre geçtikten sonra biliminsanları ve uzmanların uyarılarına karşın artçı sarsıntılar sürerken başlanan süreçte ilk ihale 21 Şubat'ta yapıldı. Bugüne kadar 64 ihale davet usulüyle gerçekleştirildi. İki ihalenin halen değerlendirilmesi sürüyor. Değerlendirmesi tamamlanan altı ihalenin ise henüz sözleşmeleri imzalanmadı. TOKİ'nin verilerine göre, tamamlanan ihalelerin toplam sözleşme bedeli 66 milyar TL'ye ulaştı.

İKTİDAR, GEÇİCİ HİZMET KADROLARINI OY HESABIYLA PARTİZANCA DOLDURUYOR!

Kamu kurum ve kuruluşlarına personel alımlarında son dönemde peş peşe yapılan açıklamalar ve verilen vaatler, devlet dairelerinin ve 2023 için öngörülen memur, sözleşmeli, geçici hizmet kadrolarının oy hesabıyla kullanıldığını gösteriyor. Sağlık, Adalet, Milli Eğitim ve Milli Savunma bakanlıkları olmak üzere sadece 4 bakanlığın bir hafta içinde duyurduğu personel alımlarının toplamı 140 bin kişiyi aştı!

Yıllardır partizan kadrolaşmayla 'parti devleti' politikası izleyen iktidar, 2023 yılının tamamına yönelik olarak bütçede tahsis edilen kamu kadrolarını da seçime kadar doldurmaya hız verdi. Adil olmayan mülakatlarla, milyonlarca genç KPSS puanlarına ve sınav başarılarına rağmen göstermelik mülakatlarda elenerek mağdur edilip, işsiz bırakıldı.

Şimdi de son haftada peş peşe bakanlıklar tarafından yapılan açıklamalarla 'toplu personel alımları' devreye koyuluyor. Adalet, Sağlık, Milli Eğitim ve Milli Savunma bakanları tarafından yapılan açıklamalarla alınacağı

duyurulan, memur, işçi, sözleşmeli personel, geçici işçi sayısı 140 bin kişinin üzerine çıkıyor. Muhtemelen önümüzdeki günlerde diğer 16 bakanlığın da benzer şekilde ve topluca binlerce yeni personel alımına çıkmaları, ilan vermeleriyle bu sayı 300-400 bine ulaşacak. Kamuya işçi, sözleşmeli personel ve geçici işçi alımlarında KPSS puanı aranmadığı için bu alımların daha süratle gerçekleştirilmesi söz konusu. 657 sayılı Devlet Personel Kanunu'na göre yapılacak memur alımlarında ise yasanın öngördüğü kriterler ile 2021 veya 2022 KPSS puan koşulu isteniyor. **Son bir hafta içerisinde;**

*Milli Eğitim Bakanlığı 103 branşta 45 bin öğretmen ataması için 27 Mart-1 Nisan arası başvuru süreci başlatırken, ilave olarak, 4250 Büro Personeli, 500 Hemşire, 100 Mühendis, 125 Diyetisyen, 25 Avukat olmak üzere 5 bin memur ve toplam 50 bin kişi alacak

*Sağlık Bakanlığı ise kadrolu, sözleşmeli ve işçi olmak üzere 42 bin 500 yeni personel alacağını duyurdu. Alınacaklar, marangozdan hemşireye, elektrikçiden ebeye, sağlık teknisyenine kadar çeşitli kadrolara atanacak.

*Adalet Bakanlığı da cezaevleri, icra daireleri, adliyeler, personel genel müdürlü bünyesinde istihdam edilmek üzere 18 bin 305 sözleşmeli personel alımı yapacağını açıkladı. Başvurular başlatıldı.

*Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar askeri işçi, devlet memuru, askerlik daireleri ve diğer birimlere sivil personel, sözleşmeli er, subay, astsubay olmak üzere çok çeşitli kadrolara 30 bin 62 personel alınacağını ifade etti.

Sadece üstteki bu dört bakanlığın yapacağı kamu personeli alımlarının toplamı 140 bin 867 kişiye ulaşıyor. Önümüzdeki günlerde, diğer bakanlıkların, kamu kurumlarının benzer şekilde toplu personel alımları devreye girecek. Kaybedeceğinin farkında olan iktidar giderayak kamu kadrolarını 'torpilli' alımlarla dolduruyor. Hakkaniyetten, eşit rekabetten ve liyakatten uzak bu adaletsizliğe iktidarımızda son vereceğiz. **Mağdur edilenlere haklarını iade edeceğiz.**

GAZİANTEP BELEDİYESİ'NİN İHALESİ AKP'Lİ İSMİN ŞİRKETİNE GİTTİ

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin depremin ardından büyük yıkıma uğrayan İslahiye ve Nurdağı ilçeleri için açtığı iftar yemekleri hazırlama ve dağıtım ihalesi, AKP İl Kadın Kolları Yönetim Kurulu Üyesi Zehra Mart'ın şirketine verildi.

Maraş merkezli depremlerin en ağır şekilde vurduğu illerden Gaziantep'te en büyük yıkıma uğrayan ilçelerden ikisi İslahiye ve Nurdağı. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin söz konusu iki ilçe için açtığı iftar yemekleri hazırlama ve dağıtım ihalesi, Gaziantep AKP İl Kadın Kolları Yönetim Kurulu Üyesi Zehra Mart'ın kurduğu şirkete verildi.

3 Nisan'da imzalanan sözleşmeye göre yaklaşık maliyeti 13 milyon 800 bin TL olan iş için Mart'ın firması Zerafet Yemek Organizasyon Taşımacılık Temizlik Gıda Sanayii ve Ticaret Limited Şirketi, ihaleyi 6 milyon 750 bin TL'lik teklifle kazandı. İhale, 22 Mart'ta Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İhale Salonu'nda yapıldı.

Daha Önce De Benzer İhaleler Verilmişti

2018'de kurulan şirket, daha önce de AKP'li belediyeden iftar yemeği organizasyonu ihaleleri almıştı. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin benzer içeriklerle 2018 - 2020 yılları arasında açtığı ihalelerden 7'sini alan şirketin o dönem kazandığı ihalelerin toplamı 1 milyon 622 bin TL'yi bulmuştu.

Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarına göre 3 Ocak 2018'de kurulan şirket yaklaşık bir buçuk yıl sonra sermaye artırımına gitmişti.

ARKEOLOJİK ALANDA TALAN!

Marmaris Karacasöğüt Koyu'nda arkeolojik buluntular bulunmasına rağmen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın MUÇEV ve Global Marin şirketlerinin talan projelerine izin verdiği ortaya çıktı.

Muğla'nın Marmaris ilçesi Okluk Koyu'na komşu olan Karacasöğüt Koyu bir süredir şirketler tarafından talan edilmek isteniyor. Araştırmalar sonrasında koyda, Helenistik döneme ait arkeolojik buluntular ortaya çıktı. 27 Ocak tarihinde Bodrum Sualtı Müzesi tarafından hazırlanan rapor Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Muğla Tabiat Varlıkları Müdürlüğü'ne bildirildi. Fakat Bakanlık raporu hiçe sayarak Muğla Turizm Çevre Vakfı Turizm ve Ticaret Limited Şirketi (MUÇEV) ve Global Marin şirketlerin talan projelerine onay verdiği açığa çıktı.

Özel çevre koruma bölgesi statüsündeki koyda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı ve eski kamu bürokratlarının yönetici olarak görev yaptığı MUÇEV ve Global Marin isimli şirketler, bir süredir yat

yanaşma iskelesi projeleri için çalışma yürütüyor. Şirketlerin talan çalışmaları sonrası Marmaris Kent Konseyi ve Sualtı Araştırmaları Derneği (SAD) harekete geçti. 28 Eylül 2022 tarihinde Karacasöğüt Koyu'nda SAD üyelerince yapılan dalış sonucunda koyda arkeolojik buluntulara rastlandı.

Marmaris Kent Konseyi ve SAD, dalış sonuçlarını rapora dönüştürerek yasal süreç başlattı. Bodrum Sualtı Müze Müdürlüğü'ne, Muğla Valiliği Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne bir dilekçe ile raporu sunup arkeolojik buluntuları tespit, tescil işlemlerini başlatmalarını ve koruma amaçlı önlemleri almalarını talep etti. Bodrum Sualtı Müzesi ise başvuruyu değerlendirerek koyda inceleme yaptı. İncelemeler sonrası Karacasöğüt Koyu'nda arkeolojik buluntular ortaya çıktı. Müze tarafından 27 Ocak 2023 tarihinde limanın koruma altına alınması amacıyla rapor hazırladı ve Muğla Tabiat Varlıkları Müdürlüğü'ne bildirdiği öğrenildi. Bakanlık ise raporları hiçe saydı. 3 Şubat tarihinde Karacasöğüt limanında bulunan Global Marin şirketinin yat yanaşma projesine "çevresel etki değerlendirme(ÇED) gerekli değildir" kararı verdi. Bakanlık ayrıca koyda MUÇEV'in tekne bağlama iskelesi kapasite artırımı projesi için 25 Nisan 2023 tarihinde İnceleme Değerlendirme Komisyonu (İDK) toplantısı yapılacağını açıkladı.

AKP'Lİ BELEDİYE YİNE CAMİ SATACAK

AKP'li Çekmeköy Belediyesi, cami, aile sağlığı ile diş sağlığı merkezlerini Hazine'ye satacak, karşılığında boş araziler alacak. CHP'li Sami Yayla, satış kararına "Bu yapılan sistematik bir yağma" sözleriyle tepki gösterdi.

Deprem toplanma alanı da olan park alanını yapılaşmaya açmasıyla hafızalara kazınan İstanbul'daki AKP'li Çekmeköy Belediyesi, üzerinde okul, cami ve sağlık tesislerinin yer aldığı arazilerini satacak. Muhalefetin yönettiği belediyelere, hayata geçirmek istedikleri projelere ve kredi taleplerine engel üstüne engel çıkaran iktidar "Ali Cengiz oyunlarıyla" kendi belediyelerine kaynak yaratıyor.

Çekmeköy Belediye Meclisi'nin nisan ayı oturumunda, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü'nün teklifi görüşüldü. Teklifte belediyeye ait olan, üzerinde cami, ağız ve diş sağlığı merkezi ile aile sağlığı merkezlerinin bulunduğu beş arazinin yaklaşık 21 milyon TL bedel ile Hazine'ye devredileceği belirtildi. Belediye, devrettiği taşınmazların karşılığında da Hazine'den Ömerli Mahallesi'ndeki yaklaşık 7 bin metrekare ile 7 bin 400 metrekarelik arazileri alacak. Bu iki arazinin toplam bedeli ise yaklaşık 21 milyon TL olarak belirlendi.

Bu karar Belediye Meclisi'nde CHP'li ve İYİ Partili meclis üyelerinin tüm itirazlarına ve tepkisine rağmen AKP'li ve MHP'li meclis üyelerinin oylarıyla kabul edildi. Söz konusu taşınmazların satış gerekçesi de "Salgının belediyemize ekonomik etkilerinin an alt düzeyde tutulması ve yatırımlara kaynak sağlanması" olarak açıklandı.

Sistematik Bir Yağma

CHP'li Meclis Üyesi Sami Yayla, Belediye Meclisi'nde yaptığı konuşmada, "Kaynak yaratma adına, kamuya ait yerleri kamuya satıyorsunuz. Bunu sistematik bir yağma olarak görüyoruz. Önce okul yerlerini sattınız, şimdi de üzerinde cami, aile sağlığı merkezi ile ağız ve diş sağlığı merkezi olan yerleri Ömerli'de bulunan ve Hazine'ye ait olan arsalarla takas edeceksiniz. Sonrasında da bu yerleri arsa lobilerinin önüne koyacaksınız. Biz bunu çok iyi biliyoruz" ifadelerini kullandı.

AKP'li Çekmeköy Belediyesi'nin Hazine'ye satacağı iki cami ile üç sağlık tesisi şu şekilde:

- Mehmet Akif Mahallesi'ndeki İskilipli Atıf Efendi Camii
- Mimar Sinan Mahallesi'ndeki 11 Nolu Aile Sağlığı Merkezi
- Mimar Sinan Mahallesi'ndeki Şerafettin Öztürk Camii
- Soğukpınar Mahallesi'ndeki Çekmeköy Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi
- Sultançiftliği Mahallesi'ndeki 9 Nolu Aile Sağlığı Merkezi

Okulları Da Satmışlar

AKP'li Çekmeköy Belediyesi 2021 yılının Ocak ayında da üzerinde ilkokul, ortaokul ve meslek lisesinin bulunduğu tam altı ayrı taşınmazı Hazine'ye sattı. Çekmeköy Belediyesi'nin 6 Ocak 2021 tarihli toplantısından Sultançiftliği, Taşdelen, Kirazlıdere ve Aydınlar Mahallesinde bulunan altı okul alanının Hazine'ye satılmasına karar verildi. Belediye bu işlemle de hem vergi borcunu sildirdi hem de Hazine'den ranta uygun araziler aldı. Bu karar AKP'li ve MHP'li belediye meclis üyelerinin oyçokluğuyla alınmıştı.

AKADEMİDE TORPİLİN BÖYLESİ

Öğretim Görevlisi P.M.A, 2021 yılında hem yüksek lisans yaptığı Erzurum Atatürk Üniversitesi'nin açtığı akademik ilana hem de Gazi Üniversitesi'nin açtığı akademik ilana başvurdu. Her iki üniversiteye de girmeye hak kazanan P.M.A için Gazi Üniversitesi ilanı kişiye özel açarken, Atatürk Üniversitesi'nde ise diğer adayın puanları daha yüksek olmasına rağmen üniversitenin giriş sınavına girmediği öğrenildi. P.M.A'nın emniyet müdürü M.A'nın kızı olduğu belirtildi.

30 Aralık 2020 tarihinde Erzurum Atatürk Üniversitesi Tortum Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Bölümü için açılan öğretim görevlisi kadrosuna P.M.A. dışında bir kişi daha başvurdu. P.M.A'nın hem ALES puanı hem de lisans mezuniyet puanı diğer adaya göre daha düşük olmasına rağmen diğer aday üniversitenin giriş sınavına girmediği için P.M.A. 22 Ocak 2021 tarihinde açıklanan sonuçlara göre kadroya girmeye hak kazandı.

29 Aralık 2020 tarihinde Gazi Üniversitesi de Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Tasarım Bölümü Endüstri Ürünleri Tasarımı Programı için öğretim görevlisi kadrosu için ilan verdi. Şartları, "Fakültelerin Endüstri Mühendisliği bölümü lisans mezunu olmak ve Yöneylem Araştırması alanında tezli yüksek lisans yapmış olmak ve belgelendirmek kaydıyla; lisans mezuniyeti sonrası Yükseköğretim Kurumlarında en az 2 (iki) yıl çalışmış olmak ve endüstriyel üretim hatlarının analizi üzerine deneyim sahibi olmak" olarak açıklanan ilan P.M.A'ya kişiye özel olarak açıldı.

İlana iki kişi başvururken, başvuran diğer adayın "Yüksek Lisans mezuniyet alanı, ilanda belirtilen şartları sağlamıyor" gerekçesiyle üniversitenin giriş sınavına girmeye hak kazanamadığı açıklandı. P.M.A sınava tek başına girerek 12 Şubat 2021 tarihinde kadroya atanmaya hak kazandı. Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yöneylem Araştırması üzerine yüksek lisans tezi bulunan P.M.A'nın, Atatürk Üniversitesi'nde Bilgi İşlem Personeli olarak 3 yıl görev yaptığı öğrenildi.

Öte yandan P.M.A'nın akademik ilan yayınlanmadan 6 gün önce 23 Aralık 2020 tarihinde Gazi Üniversitesi'nden bir akademisyenle WhatsApp uygulaması üzerinden konuştuğu ve yüksek lisans tezi ile mezuniyet bilgileri hakkında akademisyene bilgi verdiği iddia edildi.

P.M.A'nın babasının, akademik ilanlar yayınlandığı tarihte Erzurum Emniyet Müdürü olan ve 2021 yılında Mersin Emniyet Müdürü olarak görevlendirilen M.A. olduğu belirtildi. Dönemin Erzurum Emniyet Müdürü olan M.A'nın kadro sonuçlarından hemen sonra 18 Şubat 2021 tarihinde Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Musa Yıldız'ı ziyaret ettiği, Prof. Dr. Yıldız'ın da 18 Mart 2021 tarihinde M.A'yı ziyaret ettiği Gazi Üniversitesi'nin resmi sitesinde paylaşıldı.

SİLAHLANMA YAŞI 12'YE KADAR İNDİ

Bireysel silahlanmanın çocuklara kadar indiği ortaya konuldu. Verilere göre, 2022 yılında toplam 3 bin 352 çocuk, "Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun" kapsamında hâkim karşısına çıkarıldı.

Bireysel silahlanmanın giderek artan bir güvenlik sorununa dönüştüğü Türkiye'de, silah kullanımı 18 yaşın altına düştü. Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre, 2022 yılında binlerce çocuk, "Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun" kapsamında sanık olarak yargılandı. Silah ya da bıçak bulundurduğu gerekçesiyle hâkim karşısına çıkarılan çocuk sayısında 2021 yılına oranla 2022 yılında yüzde 131'lik artış yaşandı.

Adalet Bakanlığı, özel kanunlar uyarınca ceza mahkemelerinde açılan dosyaların yaşa ve cinsiyete göre dağılımını açıkladı. Bakanlığın verileri, bireysel silahlanmanın ulaştığı boyutu gözler önüne serdi.

Verilere göre, "Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun (6136 Sayılı Kanun)" kapsamında ceza mahkemelerinde açılan dosya sayısı, 2022 yılında 69 bin 892 oldu. Bu dosyalardaki 3 bin 352 sanığın 18 yaşın altında olduğu açıklandı. Silah ya da bıçak kullandığı, bulundurduğu ya da ticaretini yaptığı gerekçesiyle hakkında dosya açılan 3 bin 352 çocuktan 455'nin 12-14 yaş grubunda, 2 bin 897'sinin ise 15-17 yaş grubunda olduğu bildirildi.

Hakkında 6136 Sayılı Kanun kapsamında dosya açılan çocukların sayısında 2020 yılına oranla yaşanan artış da dikkati çekti. 2021 yılında, ateşli silah ya da bıçak kullanmak, bulundurmak ya da ticaretini yapmak suçundan hakkında dosya açılan çocuk sayısının bin 453 olduğu belirtildi. Çocuk sanık sayısında 2021 yılına oranla 2022 yılında yaşanan artış yüzde 131 oldu.

Ruhsat Alan Sayısı Arttı

Jandarma Genel Komutanlığı'nın verilerine göre, 2018-2021 yılları arasında silah bulundurma ruhsatı yüzde 100'ün üzerinde arttı. "2018'de 7 bin 630 olan silah bulundurma ruhsatı alan kişi sayısı, 2021 yılında 16 bin 56'ya kadar yükseldi. 2018'de 3 bin 41 kişi taşıma ruhsatı alan kişi sayısı ise 2021'de 9 bin 870 ile ifade edildi.

ENGELLER, MÜDAHALELER VE OLANAKLARLA; TÜRKİYE'DE KIZ ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ

Sanayi, eğitim, kültür ve sanat alanlarının gelişmesine önemli katkılar sunmuş olan iş insanı Suna Kıraç'ın eğitim alanındaki çabalarını, değerlerini, hedeflerini ve vizyonunu yaşatmak amacıyla yola çıkan "Suna'nın Kızları", 'Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar' başlıklı raporları ile, önemli tespitlerini ortaya koyuyor.

Kız çocuk odaklı tasarım yaklaşımını benimseyen Suna'nın Kızları, desteklediği yapıların ve programların dezavantajlı koşullarda büyüyen kız çocukların özgün ihtiyaçlarını gözetecek şekilde oluşturulmasını amaçlıyor ve ortaya çıkan modellerin hem kız hem oğlan çocuklar için sağlamlasını hedefliyor.

'Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar' raporundan öne çıkan noktalar şöyle:

- **Eğitim alanındaki tüm gelişmeler ve elde edilen kazanımlara rağmen dünyada yaklaşık 130 milyon kız çocuğu okula gitmiyor.**
- Kız çocukların nitelikli eğitime erişimlerinin ve bu eğitimi tamamlamalarının önünde yoksulluk, gittikçe artan okul masrafları, kültürel ve sosyal etkenler, çocuk yaşta, erken ve zorla evlilik, çocuk işçiliği, ev içi emek ve bakım yükü gibi birçok engel bulunuyor.
- Eğitime erişimin ötesinde, öğretim süreçlerindeki toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikler kız çocukların "gerçek" anlamda öğrenmelerinin ve eğitim süreçlerini mümkün olan en fazla kazanımla tamamlamalarının önünde duruyor.
- Covid-19 salgını, dünyanın kalan yerlerinde olduğu gibi, Türkiye'de halihazırda dezavantajlı durumda bulunan çocukları özellikle olumsuz yönde etkiledi.
- İstanbul'un farklı yerleşimlerinde yaşayan çocuklarla görüşülerek hazırlanan bir rapora göre, salgın sürecinde çocuklar diğer bazı hakların yanı sıra eğitim haklarını kullanırken zorluklarla karşılaştılar.
- **Derin Yoksulluk Ağının (DYA) gene İstanbul'da gerçekleştirdiği saha çalışmasının sonuçlarına göre, yoksulluk koşulları altında yaşayan 103 hanenin yüzde 58'inde çocuklar uzaktan eğitime devam edemedi.**
- Uzmanlar, pandemi sürecinde çocukların maruz kaldığı ev içi şiddet vaka sayısının çoğaldığını söylüyor ve okula gitmeyen ve/veya gidemeyen çocuklarda çocuk işçiliği, çocuk evliliği ve çocuk gebeliği risklerinin arttığını tahmin ediyor.
- Uzaktan eğitime erişim de dahil olmak üzere, bu risklerin kız çocuklar için daha yüksek olduğunu öngörmek mümkün.
- **Kız çocukların nitelikli eğitime erişmesi yalnızca kendilerinin ve ailelerinin refah düzeylerini değil aynı zamanda kadın istihdamı, ekonomik büyüme, toplumsal cinsiyet eşitliği, iklim direnci, halk sağlığı, toplumsal istikrar gibi konuları da olumlu yönde etkiliyor.**
- **Annesi okuma bilen çocukların 5 yaşından uzun yaşama olasılığı ve aşılı olma ihtimalleri yüzde artıyor, okula gitme olasılıkları iki katına çıkıyor.**
- Eğitim, ve özellikle kız çocukların eğitimi ile ekonomik büyüme arasında yakın bir ilişki bulunuyor.
- **Dünya Ekonomik Forumuna (WEF) göre kalkınmakta olan ülkelerde kız çocukların hakları ve eğitimine yönelik harcanan her bir dolar, 2,8 dolar olarak geri dönüyor.**

Bu noktada, ilgili raporun "Kız Çocukların Eğitime Erişimiyle İlgili Bulgular" başlığı, göz ardı edilmemesi gereken tespitleri içeriyor:

- **Türkiye geneli ilköğretim ve ortaöğretim seviyeleri okullulaşma oranları kız ile oğlan çocuklar için neredeyse aynı olsa bile ortaöğretim seviyesinde, bölgelere ve illere göre farklılaşmalar sürüyor.**

- Ortadoğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde kız çocukların net okullulaşma oranı 2020-21 eğitim-öğretim yılında sırasıyla yüzde 78 ve yüzde 74 iken oğlan çocukların net okullulaşma oranı sırasıyla yüzde 79 ve yüzde 77'dir.
- İllere göre bakıldığında bu aralık daha da açılabilir. Örneğin, bu oranlar Muş'ta kız çocuklar için yüzde 59, oğlan çocuklar için yüzde 65; Şanlıurfa'da kız çocuklar için yüzde 62, oğlan çocuklar için yüzde 72; Bitlis'te kız çocuklar için yüzde 65, oğlan çocuklar için yüzde 76'dır.
- Özel önlemlerle desteklenmesi gereken çocuklar arasındaki kız çocukların okullulaşma oranları daha da düşük. 2021-22 eğitim-öğretim yılında örgün eğitim hizmetlerine erişen özel eğitim öğrencilerinin yalnızca yüzde 37'si kızdır.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2020 yılında resmi olarak evlenen oğlan çocuk (16-17 yaş) sayısı 726 iken bu sayı aynı yaş grubu kız çocuklar 13.014'dir. **Başka bir deyişle 16-17 yaş grubunda evlenen kız çocuk sayısı oğlan çocuk sayısının 18 katıdır.**
- **Kız çocukların okula düzenli olarak gitmelerinin önündeki en büyük engellerden biri de ev içi emek ve bakım yükü olarak öne çıkıyor.**
- **TÜİK verilerine göre 2019 yılında 5-17 yaş arasındaki kız çocukların yüzde 51'i, oğlan çocukların ise yüzde 40'ı çeşitli ev işlerinde ailelerine yardımcı oluyor.**
- Aynı veri setine göre oğlan çocukların yüzde 16'sı, kız çocukların yüzde 28'i ev işlerine haftada 8 saatten fazla zaman ayırıyor.
- Kız çocuklarla yapılan odak grup çalışmalarında da kız çocukların ev işleri ve kardeşlerinin bakımına ciddi bir zaman ayırdıkları ortaya çıkıyor.
- Kız çocuklar ev işi yapmanın yanı sıra kardeşlerinin ödevlerine de yardım ediyorlar.
- Ekonomik desteklerin yanı sıra okulda besleme uygulamaları, çocuklara forma, kırtasiye ve eğitim materyalleri yardımı, ve kız çocuklar için ped yardımı çocukların okulla ilişkilerinin kopmamasına yönelik alınabilecek önlemler olarak öne çıkıyor.
- **Taşınmalı eğitim, yatılı bölge okulları, öğrenci yurtları ve pansiyonlara karşı aileler ve kız çocuklar arasında güvensizlik hakim.**
- Ailelerin yanı sıra kız çocuklar da yatılı kalma konusunda kendilerini güvende ve rahat hissetmedikleri için eğitimlerini sürdürmemeyi tercih edebiliyorlar.

TÜRKİYE, VATANDAŞIMIZ İÇİN GURBET, SİĞİNMACILAR İÇİN MEMLEKET HALİNE GELDİ

CHP Genel Başkan Yardımcısı Dr. Gamze Akkuş İlgezdi, 2019 yılındaki adıyla Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na sağlık sigortası primlerine ilişkin bir bilgi edinme talebinde bulunmuş fakat soruların cevapları özel ve ayrı bir çalışma gerektirdiği gerekçesiyle bilgi edinme talebi reddedilmişti. Devamında CHP'li Akkuş İlgezdi, Adalet Bakanlığı'na bağlı Bilgi Edinme ve Değerlendirme Kurulu'na itirazda bulunmuş ve kurul bakanlığı haklı bulmuştu. Bilgi edinme hakkından vazgeçmeyen CHP'li Akkuş İlgezdi, Ankara 15. İdare Mahkemesine de konuyu taşımış ve aynı sonuçla karşılaşmasının ardından konuyu İstinaf mahkemelerine taşımıştır. 4 senelik bilgi edinme mücadelesi nihayet sonuç verdi. İstinaf, CHP'li Akkuş İlgezdi'yi haklı buldu ve Bakanlığın soruları cevaplamaına dair karar verdi ve beklenen cevap 4 yıl sonra geldi.

Lehte çıkan karara ilişkin konuşan Akkuş İlgezdi: "Evdeki kişi başına geliri brüt asgari ücretin üçte birinden az olduğu için Genel Sağlık Sigortası Primi devlet tarafından ödenen vatandaşlarımızın yıl ve il bazında sayısını bilgi edinme ile talep ettik. Aynı şekilde sağlık primleri devlet tarafından ödenen sığınmacı sayısını, çocuk sayısını ve kuruluş bakımı altında olan çocuk sayısını talep ettik. Söz konusu bilgi edinme talebimiz özel ve ayrı bir çalışma gerektirdiği gerekçesiyle cevaplanmamıştı. Verdiğimiz hukuk mücadelesi sonucunda sorularımıza cevap aldık. Ve istatistiklere baktığımızda neden bugüne kadar bu bilgileri bizden sakladıklarını çok net bir şekilde anlayabiliyoruz."

İşte 4 Yıl Sonra Gelen Halk Sağlığı İstatistikleri...

"Aylık geliri asgari ücretin üçte birinden az olanlar 2014'te 7 milyona yakın iken 2022 yılında 6 buçuk milyon üstündedir. Sadece 300 bin küsurlük bir azalma vardır. Bu da demek oluyor ki 9 yılda, aylık geliri asgari ücretin

üçte birinden az olanların sayısında ciddi bir azalış gözlemlenemiyorsa, yoksulluk Türkiye'nin kronik bir sorunu haline gelmiştir. 18 yaşının altında çocuk kategorisinde olup 2014'te 1.365.859 olan GSS'si devlet tarafından ödenen çocuk sayısı 2022 yılında 2.975.667'ye yükselmiştir. Bu da demek oluyor ki evdeki kişi başına geliri brüt asgari ücretin üçte birinden az olduğu için GSS'si ödenen çocuk sayısında artış var. Yani yoksulluktan çocuklarımız da payını almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımız için durum böyle iken GSS'si devlet tarafından ödenen sığınmacı sayısındaki artış ise en çok dikkat çeken nokta olarak karşımıza çıkıyor. 2014 yılında 45.009 vatansız sığınmacının GSS'si ödeniyorken 2022 yılında ise 4 kat artarak 206.212'ye ulaşıyor. Ülkemiz adeta kendi vatandaşlarımız için yaşanamaz hale gelirken sığınmacılar için ise avantajlı hale gelmeye başladı. 4 kat artık bize sığınmacılar ayrılan payın an be an arttığını göstermektedir."

GÖÇ DALGASI

TÜİK'in verilerine göre Türkiye'ye göç arttı. 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 49,7 azalan yurtdışından göç 2021'de yüzde 116 arttı. Türkiye'den yurtdışına göç edenlerin orası ise 2020 yılında artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2 yıldır yayınlamadığı 2020 ve 2021 yılı göç istatistiklerini yayınladı. Verilere göre, 2021 yılında yurt dışından Türkiye'ye göç edenlerin sayısı yüzde 116,9 artarak 739 bin 364 kişi oldu. Göç Araştırmaları Platformu, "Mevcut göç dalgası gözardı ediliyor" dedi.

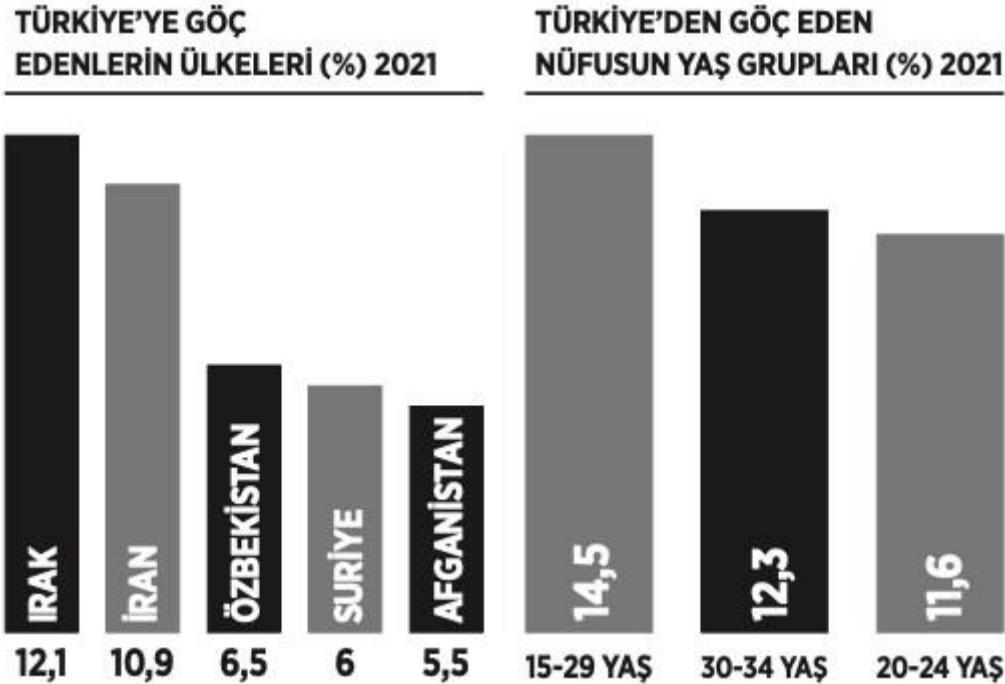
En Fazla Göç Gençlerde

2020 yılında Türkiye'den yurtdışına göç eden kişi sayısı yüzde 127,3 artış gösterirken, 2021 yılında ise bir önceki yıla göre yüzde 31,6 azalarak 287 bin 651 oldu. Ülkeye 2021 yılında göç edenlerin yaş grubu incelendiğinde, en fazla göç edenlerin yüzde 12,3 ile 20-24 yaş grubunda olduğu görüldü. Bu yaş grubunu yüzde 12,1 ile 25-29 ve yüzde 10,7 ile 30-34 yaş grubu izledi.

Türkiye'ye 2021'de göç edenlerin illere göre dağılımı incelendiğinde, yüzde 47,8 ile en fazla göç alan il İstanbul oldu. İstanbul'u Antalya, Ankara, Bursa ve Mersin takip etti.

Türkiye'den göç eden nüfusun illere göre dağılımına bakıldığında ise yüzde 35,2 ile İstanbul en fazla göç veren il oldu. İstanbul'un ardından Ankara, Antalya, İzmir ve Bursa sıralandı.

2021'de ülkeye gelen yabancı uyruklu nüfus içinde ilk sırayı yüzde Irak vatandaşları aldı. Türkiye'den göç eden yabancı uyruklu nüfus içinde ilk sırayı yüzde 21,8 ile yine Irak vatandaşları aldı. Irak'ı yüzde 6,7 ile Afganistan, yüzde 5,6 ile İran, yüzde 5,2 ile Suriye ve yüzde 4,9 ile Türkmenistan vatandaşları takip etti.

TÜİK'in güvenilirliğini toplum nezdinde kaybettiğini belirten Göç Araştırmaları Platformu Eş Sözcüsü Veysel Moray, yaptığı değerlendirmede "Yapılan bu veri paylaşımını son günlerde basına yansıyan toplu göç geçişlerinin gündem olmasının yarattığı toplumsal baskının sonucu olarak değerlendiriyoruz" dedi. "Özellikle

metropollere olan akışın kayıtsız ve ucuz iş gücü olarak kabul edilmesi en büyük etkidir" diyen Moray, şöyle devam etti:

"İki yıl sonrasında açıklanan sayıların/verilerin mevcut göç dalgasının arttığını gözardı ettiği açıktır. Akışın durduğu ya da bittiği söz konusu değildir. Özellikle İran sınırı boyunca sürekli hale geldiği bölge halkları tarafından bilinen, basına yansıdığı kadarı ile de ülke gündeminde olan bir gerçekliktir. Toplumsal sorunlar ve gerçekliklerden uzak olduğunu düşündüğümüz verilerin güncelliği açıklandığı gibi olmadığı Göç Platformu olarak gözlem ve izlenimlerimizle açıktır. Sadece Diyarbakır ili üzerinden geçişlerin yaşandığı özellikle 2021-22 yılları arasındaki geçiş açıklanan mevcut göç sayısından fazladır."

YURTDIŞI DOĞUMLU SEÇMEN SAYISININ 1 MİLYON 325 BİN

Toplam yurtdışı doğumlu seçmen sayısının 1 milyon 325 bin. En fazla yurtdışı doğumlu seçmenin doğduğu iki ülke 347 bin 763 seçmen ile Bulgaristan ve 209 bin 394 seçmen ile Almanya. Seçmen listelerinde yurtdışı doğumlu seçmenlerin doğduğu ve bizim özel olarak odaklandığımız 5 ülke var. Bunlar Suriye, Afganistan, İran, Irak ve Libya. Buna göre Suriye, Afganistan, Libya, Irak ve İran doğumlu olan 240 bin civarı seçmen var. Bunların 167 bini Suriye, 23 bini Afganistan, 21 bini İran, 16 bini Irak, 6 bini ise Libya doğumlu.

Bir süredir gündemi meşgul eden "yabancı seçmen" konusu hakkında kamuoyunu bilgilendirmek isteriz. YSK'nin seçmen listesinde yurt dışında doğan 1.3 milyon seçmen olduğunu bizler de görüyoruz ve gayemiz riskleri tespit etmek olduğundan verileri daha detaylı analiz ediyoruz.

1.3 milyon sayısının tamamının, kamuoyunda endişe yaratan "yabancı seçmenleri" ifade etmediğini net olarak söyleyebiliriz. Örneğin; bu sayı içerisinde Bulgaristan doğumlu ve vatandaşımız olan 342 bin, Almanya doğumlu ve vatandaşımız olan 209 bin seçmen yer alıyor.

YSK'nin son seçmen listesinde, AKP'nin sınırlarımızda uyguladığı açık kapı politikası sonucu ülkemize kontrolsüz girişlerin yaşandığı Suriye, Afganistan, Libya, Irak ve İran doğumlu olan 150 bin civarı ilk defa oy kullanmak üzere 240 bin civarı seçmen bulunduğunu tespit ettik.

Vatandaşlarımızın seçim güvenliği hakkındaki kaygılarını anlıyorum. Tüm bu kaygıları paylaştığımızı ve her bir riske karşı alternatif planlar üzerinde titizlikle çalıştığımızı herkesin bilmesini isterim.

Ayrıca asılsız paylaşımların gerçek risklerin kontrolünü zorlaştırdığını, bir panik dalgası yaratmanın en çok demokrasi isteyenlere zarar verdiğini belirtmeliyim. Herkesin samimiyetle seçimin güvenliğini istediğine şüphe yok. Fakat hep birlikte daha dikkatli olmalıyız.

Seçim güvenliğine ilişkin bilime dayanan, kapsamlı bir çalışma yürütüyoruz. 2019 yerel seçimlerinde tüm Türkiye'de oyların güvenliğini başarıyla sağlayan çalışmalarımızı daha da geliştirdik. 2023'te de her bir oyun güvenliği için titizlikle çalışmaya devam ediyoruz.

Her riski hesaplıyoruz, her alanda önlem alıyoruz, canla başla çalışıyoruz. Türkiye'nin demokrasiye inanan her vatandaşıyla birlikte 14 Mayıs'ta millet iradesinin seçim sonuçlarına yansımını sağlayacağız. Hiç kimsenin endişesi olmasın, hep birlikte başaracağız.

CUMHURBAŞKANI'NA HAKARET DAVASI 2022'DE REKOR KIRDI

İfade özgürlüğünün önündeki en büyük engellerden olan "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "hükümeti aŐađılama" suçlamasıyla geçen yıl tam 16 bin 753 kişi ceza mahkemelerinde hâkim karşısına çıkarıldı.

2018 yılında gerçekleştirilen referandum ile geçilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ardından çok sayıda yurttaş, TCK'nin 299 ve 301'inci maddeleri uyarınca soruŐtırma geçirdi. TCK'de, "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar" başlığı altında düzenlenen ve "İfade özgürlüğünün önündeki en büyük engel" olarak değerlendirilen 299 ve 301'inci maddeleri, adeta iktidarın muhalifleri cezalandırma aracına dönüŐtürüldü.

Adalet Bakanlığı'nın yıllık adalet istatistikleri de genç yaşlı çok sayıda yurttaş hakkında TCK'nin 299 ve 301'inci maddeleri uyarınca soruŐtırma açıldığını ortaya koydu. Ceza mahkemelerinde hemen her yıl binlerce yurttaş, "Cumhurbaşkanına hakaret" gerekçesiyle hakim karşısına çıkarılırken sanık sayısı geçen yıl Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile geçilen yılların en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

TCK'de, "devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçları" tanımlayan ancak AKP'li yıllarda, "Muhalefeti cezalandırma aracı" haline dönüştürüldüğü belirtilen 299 ve 301'inci maddeleri kapsamında ceza mahkemelerinde yalnızca 2022 yılında 7 bin 600 dosya açıldı. Dosyalardaki sanık sayısı ise 7 bin 712, "suç" sayısı ise 8 bin71 ile ifade edildi.

Binlerce Mahkûmiyet

Ceza mahkemelerinde geçen yıl TCK 299 ve 301'inci maddeleri kapsamında yargılanan sanıklardan bin 872'si hakkında mahkûmiyet kararı alındı. Toplam 3 bin 135 sanık hakkında ise "hükmün açıklanmasının geri bırakılması" kararı verildi. Beraat sayısı ise kayıtlara, 2 bin 226 olarak geçti.

Ceza mahkemelerinde TCK 299 ve 301'inci maddeleri kapsamında 2019 ve 2022 yıllarını da kapsayan dört yıllık dönemde yargılanan kişi sayısı, yıllara göre şöyle sıralandı:

13 bin 731
2019

9 bin 560
2020

12 bin 304
2021

16 bin 753
2022

Milyonlara sopa gösterildi

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik darboğaza karşı, "Erdoğan sayesinde" sesini yükselten yurttaşlara karşı başlatılan cadı avı da muhalefete yönelik baskının en son örneğini oluşturdu. Kampanyada kullanılan görselleri tasarlayan Mahir Akkoyun da "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla gözaltına alındı. Akkoyun dün Twitter hesabından açıklama yaptı. Akkoyun, "Benim üzerimden yapılmaya çalışılan şey, bu sömürü düzeninden bıkmış olan milyonlarca insana seçim öncesinde gösterilmiş bir sopaydı... Birlikte mücadele ederek kazanmak zorundayız" dedi.

21 YILLIK ADALETSİZLİK

AKP'li yıllarda en büyük sorunlardan biri adaletsiz uygulamalar oldu. Halk yoksullaşırken ayrıcalıklı kesim oluşturuldu. Liyakat yok sayılırken, devlete çift maaşlı bürokratlar dolduruldu. Muhalifler cezaevlerine gönderilirken çeteciler sokaklara salındı. Kadınlar erkekler tarafından öldürülürken katiller cüzi cezalar aldı. Yandaşlar desteklenerek AKP medyası oluşturuldu.

Ülkeyi 20 yılı aşkın zamandır yöneten AKP iktidarında en çok şikâyet edilen konulardan biri adaletsizlikler oldu. Sadece yargıda alınan kararlarda değil AKP'nin tüm tercihlerinde adaletsizlik ülkenin son yıllarına damga vurdu. Kendileri şatafat içinde yaşarken halkı sefaletle mahkûm ettiler, öğrenciler açlıktan intihar ederken yandaşlarını burslarla Amerika'da okuttular, KHK'lerle akademinin içini boşaltırken üniversiteleri yandaş kadrolarla doldurdular, ataması yapılmayan öğretmenler intihar ederken bürokrasiyi çift maaşlılara teslim ettiler, mafyalar ve çeteciler cezaevinden serbest bırakılırken muhalif gazeteciler, Taksim Dayanışması üyeleri hapse atıldı, sokak ortasında gençler öldürülürken katiller çok cüzi cezalar aldı, kadın cinayetleri her gün işlenen sıradan bir vakaya dönüşürken katiller iyi halle serbest bırakıldı. Tüm bu yaşananlar AKP döneminin nasıl geçtiğinin özeti.

Halk Sefalet Onlar Şatafat İçinde

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) tarafından hazırlanan 'Açlık ve Yoksulluk Sınırı' raporuna göre, yoksulluk sınırı 31 bin 241 TL'yi aştı. Açlık sınırı ise 9 bin 591 TL oldu. Çalışanların yaklaşık yüzde 40'ünün asgari ücretle çalıştığı düşünüldüğünde halkın önemli bir kısmı açlık sınırının dahi altında çalışmaya mecbur bırakılıyor. Buna karşın Saray'ın sadece günlük harcaması bile 18 milyon TL'yi buluyor.

İstanbul Üniversitesi öğrencisi Sibel Ünlü yaşadığı ekonomik sıkıntılar nedeniyle intihar etti. Sibel Ünlü'nün "Yemek kartımda 1 lira kalmış, gidecek yerim yok, iş arıyorum" tweetleri dikkat çekti. Buna karşın AKP İstanbul milletvekilleri Ravza Kavakçı Kan ve Fatma Betül Sayan Kaya ile AKP İstanbul Kadın Kolları Başkanı Rabia İlhan

Kalender İBB'den aldığı yüksek burslarla yurtdışında eğitim aldı. Bu üç AKP'linin aldığı bursların toplamının 6 milyonu geçtiği ortaya çıkmıştı.

15 Temmuz Darbe Girişimi'nin ardından başlatılan 'cadıavı'yla binlerce akademisyen çeşitli bahanelerle bir torbaya doldurularak KHK'lerle ihraç edildi. İhraç edilen akademisyenlerin başka işlerde çalışması da çeşitli gerekçelerle engellenmeye çalışıldı, yurtdışına çıkmalarına izin verilmedi. Akademide boşalan kadrolara ise yandaş akademisyenler dolduruldu. Üniversiteler adeta AKP'nin arka bahçesi haline getirildi. Kişiyi özel ilan üniversiteler için sıradan bir uygulama oldu.

Ataması yapılmayan öğretmenlerin sayısı 1 milyona yaklaştı. Yaklaşık 50 ataması yapılmayan öğretmen intihar etti. Birçoğu başka işlerde çalışırken hayatını kaybetti. KPSS'den yüksek puanlar almasına rağmen birçok kişi mülakatla elendi. Bürokrasi ise çift maaşlılarla dolduruldu. Örneğin Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan aynı zamanda Türk Telekom Yönetim Kurulu Başkanı. Yine diğer bakan yardımcılarında Enver İskurt ve Selim Dursun da Türk Telekom'da Yönetim Kurulu üyeliği yapıyor.

Pandemi döneminde çıkarılan afa birlikte aralarında Bahçeli'nin sürekli tahliye edilmesini istediği suç örgütü lideri Alaattin Çakıcı'nın da aralarında bulunduğu çeteciler serbest bırakıldı. Sokaklar suç örgütlerinin cirit attığı alanlara dönüştü. Cezaevleri ise adeta muhaliflerle dolduruldu. Muhafif gazeteciler tutuklandı. Açılan siyasi davalarla insanlar özgürlüklerinden mahrum bırakıldı. Yaklaşık bir sene önce Taksim Dayanışması üyeleri daha önce iki kez beraat aldıkları Gezi davasından hapis cezalarına mahkûm edildi.

AKP'nin iktidarda olduğu yıllarda birçok kişi sokak ortasında öldürüldü. Gezi Direnişi'nde Ethem Sarısülük, Berkin Elvan, Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan, Abdullah Can Cömert, Mehmet Ayvalıtış polisler ya da sivil saldırganlar tarafından öldürüldü. Kemal Kurkut 4 yıl önce Newroz'da herkesin gözü önünde katledildi. Fakat yapılan yargılamalarda ya çok cüzi cezalar verildi ya da hiç ceza verilmedi. Ahmet Atakan'ın ölümüne ilişkin dava bile açılmadı.

Neredeyse her gün bir kadın erkekler tarafından katledildi. Özgecan Aslan, Pınar Gültekin, Ceren Damar Şenel, Şule Çet gibi binlerce kadın bu 21 yılda öldürüldü. Birçok davada erkekler 'haksız tahrik indirimi' veya iyi hal denilerek cüzi cezalar aldı. Örneğin Belçika'da 4 kadını öldürdüğü için müebbet hapse mahkûm edilen Osman Çallı kendi talebiyle iade edildiği Türkiye'de 3 yılda serbest bırakıldı. Buna karşın AKP kadını koruyan sözleşmelere ve yasalara adeta savaştı. İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede çıkıldı. 6284 Sayılı Yasa ise şu an iktidar ve ortaklarının hedefinde.

Suruç ilçesinde 14 Haziran 2018 tarihinde AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız, seçim çalışmaları sebebiyle iş yerlerini ziyaret etmiş ve taraflar arasında çıkan kavgada Celal, Adil, Mehmet, Fadıl ve Ferit Şenyaşar kardeşler ağır yaralanarak Suruç Devlet Hastanesi'ne kaldırılmıştı. AKP'li Yıldız'ın yakınları, Şenyaşar ailesine kaldırdıkları hastanede de saldırmış ve tekrar çıkan kavgada Hacı Esvet Şenyaşar, oğulları Celal Şenyaşar ve Adil Şenyaşar ile milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın kardeşi Mehmet Şah Yıldız hayatını kaybetmiş, 8 kişi yaralanmıştı. Soruşturmada sürekli savcı değiştirildi. Şenyaşar Ailesi aylardır Suruç Adliyesi önünde nöbet tutuyor. Buna karşın İbrahim Halil Yıldız adeta korundu.

Basın üzerinde kurulan tahakküm de AKP döneminin en önemli başlıklarından oldu. AKP'ye yakın patronlar sağlanan kredilerle medya patronu yapıldı. En son örnek Doğan Medya'nın Demirörenlere satışı oldu. Demirörenler hâlâ Ziraat'ten aldıkları krediyi ödeyemedi. Sadece bununla da sınırlı kalmadı. Kamu kurumları yandaş medyayı reklama boğdu. AKP'ye muhalif olan medya ise çeşitli bahanelerle defalarca Basın İlan Kurumu tarafından cezalandırıldı.

Şirketler ise AKP döneminde teşvike boğuldu. Sadece geçen yıl 503,4 milyar TL'lik yatırım için şirketlere teşvikler verildi. Bu şirketler gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, KDV iadesi, vergi indirimi, sigorta primi işveren payı desteği, yatırım yeri tahsisi, enerji desteği, faiz ve kâr payı desteğinden faydalandı. Buna karşılık halk borç batağına saplandı. İcra ve iflas dosyası sayısı 33 milyonu aştı. Dosya sayısındaki artış 2015-2022 arasında yüzde 27 oldu.

Adaletsiz ve ayrımcı uygulamalar depremlerin ardından da görüldü. CHP'li belediyelerin birçok yardımı engellenirken AKP'li belediyeler hiçbir engelle karşılaşmadı. Depremlerin hemen ardından AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan ilk önce partisinin yönettiği belediyelerle görüştü. Tepkilerin ardından CHP'li belediyeler de arandı. AHBAP gibi kurumların bağış toplaması engellenmeye çalışılırken tarikat ve cemaatlerin önüne hiçbir engel çıkarılmadı.

İnsan hakları korunmuyor

Uluslararası araştırmalar da ÷lkede adaletsizliğin geldiği boyutu net bir şekilde ortaya koydu. Dñya Adalet Projesi'nin Hukukun Üstünlüđü Endeksi'ne göre temel insani hakların korunmasında 139 ÷lke arasında 133'üncü oldu. Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütünün hazırladığı 2022 Dñya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre ise 149'uncu sırada. Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2022 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 180 ÷lke arasında 101. sırada yer alan Türkiye, 2013'ten bu yana 48 basamak geriledi. Buna göre Türkiye, son 10 yılın en düşük puanını aldı.

CAN GÜVENLİĞİNE MUHALEFET SUÇU

'Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun'a karşı işlenen suç sayısındaki artış, denetimsizliğe ve depremde yaşanan yıkımın nedenlerine ayna tuttu. 2021'de 2 bin 262 olan Kanun'a muhalefet suçu, 2022'de 4 bin 724'e yükseldi.

On binlerce yurttaşın yaşamını yitirmesine yol açan 6 Şubat depremlerinin ardından bir kez daha tartışmaya açılan inşaat sektöründeki kâr hırsı, "Yapı Denetimi Hakkındaki Kanunu" kapsamında açılan dosya sayısında patlamaya neden oldu. Yapı denetimine aykırı hareket ettiği gerekçesiyle yalnızca 2022 yılında 4 bin 724 sanığın hâkim karşısına çıkarıldığı öğrenildi.

Uzmanların ve meslek odalarının inşaat sektörüne yönelik bilime ve tekniğe vurgu yapan uyarıları yok sayılarak inşa edilen konutlar, 6 Şubat depremlerinde on binlerce kişinin ölümüne yol açtı. Bir deprem ÷lkesi olarak anılan Türkiye'nin yapı stokunun depreme dayanıksızlığı, gözleri bir kez daha inşaat sektöründeki rant ve kâr hırsına çevirdi. İktidarın da çanak tuttuğu yapı sektöründeki denetimsizlik, "4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun"a muhalefet suçunda yaşanan büyük artış ile gözler önüne serildi.

Kanuna Muhalefet

Cumhuriyet Başsavcılıklarında açılan dosyalar içinde, "Yapı Denetimi Hakkında Kanun" kapsamında açılanlar geniş bir yer tuttu. Verilere göre, yalnızca 2022 yılında 6 bin 549 adet Yapı Denetimi Hakkında Kanun'a muhalefet suçu işlendi. Bu kapsamda hâkim karşısına toplam 4 bin 724 kişi çıkarıldı.

2022 Rekor Yılı

Can ve mal güvenliğini teminen, "İmar planına ve standartlara uygun kaliteli yapı yapılması" amacıyla çıkartılan Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun'a muhalefet suçu gerekçesiyle hemen her yıl binlerce dosya açılması da dikkat çekti. Cumhuriyet başsavcılıklarında, "4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun" uyarınca açılan dosyalardaki suç sayısı, yıllara göre şöyle kaydedildi:

- 2017: 2 bin 73
- 2018: 2 bin 886
- 2019: 2 bin 797
- 2020: 2 bin 348
- 2021: 2 bin 262
- 2022: 4 bin 724

Kanun Neyi Amaçlıyor?

1 Ocak 2011 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanması hüküm altına alına 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun, yurttaşın can ve mal güvenliğinin sağlanmasını amaçlıyor. Kanun, yapıların imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun şekilde kaliteli yapılması için uygulanan yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenliyor.

GERÇEKLİĞİN ÜSTÜ ÖRTÜLEN TÜRKİYE

Halk ekonomik kriz ve hayat pahalılığından bunalırken AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan seccade üzerinden siyaset yapıyor. Erdoğan'ın görmezden geldiği halk ise çareyi duada arıyor. "İş bulma duası" ifadesini Google'da aratanların oranı yüzde beş bin arttı. Yine ucuz market, ucuz et ya da kıyma ile ikinci el beyaz eşya aramalarında da dikkat çeken artışlar yaşandı.

Ülke uzun süredir ekonomik krizle yaşıyor. Kriz aynı zamanda hem hayat pahalılığını hem de işsizliği getiriyor. Bu durum yurttaşların Google aramalarına da yansdı. Google Trend'de yaşanan artış oranlarına göre bunalan yurttaşlar çözümlü duada arıyor. "İş bulma duası" ve "rıзык duası" en çok artış gösteren ifadelerden. Bunun

yanında ucuz market aramaları da yüzde 100 artış gösterdi. Yine en çok arananlardan biri de ucuz et ve ucuz kıyma. İkinci el beyaz eşya araması da yüzde 80 arttı.

İşimiz Duaya Kaldı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre ülkedeki işsiz sayısı 3 milyon 424 bin. 15-24 yaş arasındaki genç nüfusta işsizlik oranı ise yüzde 20,2. Bu veriler de gösteriyor ki AKP'li yıllarda adeta işsizlik kronik bir hal aldı. Öte yandan DİSK'e göre resmi işsizlerin yüzde 87'si işsizlik ödeneği alamıyor! Bu veriler Google aramalarında net bir şekilde yansıyor. İktidardan umudunu kesen halk ise çareyi duada buluyor. "İş bulma duası" ifadesini aratanların oranında yüzde 5 bin artış yaşandı. İş bulma duasıyla ilgili bir sitede şu ifadeler yer alıyor: "Yüce Rabbimiz, sen bizlere katından rahmet yolla, işlerimizde bizlere başarılar ver. Bizlere helal kazanç kapısı olacak işler ver. Bu duayı 70 kere okuyan kişinin Allah duasını kabul edecek ve kendisine helal yollardan iş verecektir. salavat duasını arka arkaya 9 defa okuyan, Allah'ın izni ile hayırlı bir iş sahibi olur. Özellikle sabah namazını kıldıktan sonra üç defa okunmalıdır. Dua yapıldıktan sonra ise Peygamber'e salavat getirilmelidir. Hayırlı iş bulma duası ise belli bir sayı olmamakla beraber okunması halinde kişinin kısa sürede iş bulmasını sağlayacak oldukça etkili bir duadır. Özellikle bu duayı Cuma günü okuyanlar, kısa sürede hayırlı bir iş sahibi olacaklardır. Her Cuma günü ise 100 defa okunması tavsiye edilen bir duadır."

Yine işsizlik gibi açlık da ülkenin en önemli sorunlarından. Türk-İş verilerine göre ülkedeki açlık sınırı 4 kişilik bir aile için 9 bin 591 TL. Bekâr bir çalışanın yaşama maliyeti ise 12 bin 469 TL. Bu iki veri de asgari ücretin üstünde. Ülkedeki çalışanların büyük bir çoğunluğu da asgari ücretle çalışıyor. Ayrıca ülkedeki borçlu sayısı da 37 milyonu aştı. Bu durumda da insanlar duaya başvuruyor. "Rızık duası" ifadesinin de Google'da arama oranı yüzde 5 bin artmış durumda. Bu ifadeyi aratınca karşımıza çıkan sitede ise şunlar deniliyor: "Gerek Kuran-ı Kerim ayetlerinde gerekse de sahih hadislerde maddi sıkıntısı olanların ve rızıklarında eksiklik görülenler için etkili dualar var. Bu duaların inanarak okunması ile kişiler hem kazançlarındaki bereketi arttırabilir hem de borçlarını düzenli ödeme imkânlarını bulabilirler."

Google aramalarının yanı sıra YouTube'da kısa bir arama yapınca da iş bulma duası başlığıyla paylaşılan videoların çok izlendiği görülüyor. Örneğin iki ay önce paylaşılan bir video 33 bin, 7 yıl önce paylaşılan bir video ise 6,8 milyon defa izlenmiş. Yine Cübbeli Ahmet'in benzer başlıklı bir videosu da tam 1,1 milyon izlenmeye ulaşmış.

Ucuz Et Aranıyor

Bunun yanında marketlerdeki pahalılık da Google aramalarında kendine yer buldu. Türkiye, Dünya Bankası verilerine göre en yüksek gıda enflasyonu olan 5'inci ülke konumunda. TÜİK'in dün açıkladığı verilere göre ise gıda enflasyonu yıllık yüzde 69 olarak gerçekleşti. Bu veriler özellikle ucuz marketlere yönelmeye neden oldu. Google'da "ucuz market" araması yüzde 100, "en ucuz market" araması ise yüzde 93 arttı. Yine son dönemde yüksek fiyatları tepki çeken tuvalet kağıdı da en çok aratılanlardan. "En ucuz tuvalet kağıdı" araması yüzde 100 artış gösterdi.

Son dönemde fiyatı en çok artan et de Google aramalarında dikkat çekenlerden. Yılbaşından bu yana kırmızı etin artışı yüzde 50'nin üstüne çıktı. Hatta TÜİK'e göre mart ayında en fazla fiyat artışı yüzde 19,9'la dana etinde gerçekleşti. Son günlerde Yozgat'tan Diyarbakır'a, Sivas'tan hayvancılığın başkenti olarak bilinen Erzurum'a Et ve Süt Kurumu önlerinde yaşanan ucuz et kuyrukları da gündemi meşgul etti.

Ucuz et aramalarındaki artış Google'da şöyle oldu:

- En ucuz et hangi markette: Yüzde 80
- Ucuz et satan marketler: Yüzde 40
- Ucuz kıyma: Yüzde 40
- Ucuz kıyma hangi marketlerde: Yüzde 40

İkinci El Beyaz Eşya

Hayat pahalılığı ve yoksulluk eşya alımlarında da kendini gösteriyor. Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği'nin (TÜRKBEŞD) verilerine göre beyaz eşya satışları ocak ayında yüzde 2, şubatta ise yüzde 7 oranında daraldı. Tersine ikinci el eşya satışında ise artış yaşandı. İnternet sitelerinde ikinci eşya sayısında da artış gözlemlendi. Geçen yılın kasım ayında CHP'li Ensar Aytekin'e konuşan bir esnaf da yeni evli çiftlerin ikinci el eşyaya yöneldiğini söylemişti. Çiftlerin birbirleriyle bulunduğu bir forum sitesinde ise yeni evlenecek bir kadının yazdığı şu ifadeler dikkat çekti: "Maddi durumumuz gereği okul bahçesinde fakir düğünü yapacağız ve eşyaların hepsini sıfır alamayacağız. Böyle evlilik olur mu? Sıkıntidan uyuyamıyorum!" İkinci el eşya satışıyla ilgi aramalar ve artış oranları şöyle:

- İkinci el eşya: Yüzde 5 bin
- İkinci el beyaz eşya: Yüzde 80
- İkinci el bulaşık makinesi: Yüzde 60
- İkinci el buzdolabı: Yüzde 50

Böbrekte % 5 Bin Artış

Hayat pahalılığı ve yoksulluktan bunalan yurttaşların bir kısmı ise çareyi böbrek satmakta buluyor. Geçen yıl mart ayında yüzde 400 artış gösteren "böbreğimi satmak istiyorum" diye aratanlar dün itibarıyla Google'da tam yüzde 5 bin arttı. Borçlarından bunalan yurttaşların sosyal medyada açılan gruplarda böbreklerini ve karaciğerlerini satmak istediği ortaya çıkmıştı. 'Böbrek ve organ arayanlar' isimli grupta yurttaşlar kendi organlarını satışa çıkardığını yazmıştı. Zor durumda olduğunu söyleyen bu kişiler sağlıklı olduklarını, her yere gelebileceklerini aktarmıştı. Gruba yazılanlardan bazıları şöyleydi:

- V.K.:** Maddi sıkıntılardan dolayı karaciğer veya böbrek bağışı yapmak istiyorum lütfen ciddi olanlar yazsın hiç bir sağlık sorunum yoktur.
- C.A.:** Karaciğer bağışı yapılır. Sigara ve alkol kesinlikle kullanmamaktayım. Sağlık konusunda bir sorunum yoktur, lütfen ciddi olanlar dönüş sağlasınlar. Seyahat konusunda bir sorunum yoktur.
- U.H.:** Merhabalar A (+) tek böbrek bağışı yapmak istiyorum. Sağlık problemim yoktur.
- A.Ş.:** B (+) kan grubum. Böbreğimi paylaşmak istiyorum. Ciddi olan yazsın sadece lütfen.
- B.B.:** B (+) böbrek bağış yapabilirim. Pasaport var ilgilenen varsa özelden yazabilir. Yer sorun değil her yere gelirim.
- Ç.C.:** A (+) böbreğimi acil olarak satmak zorundayım. Kan grubu uyanlar lütfen dönüş yapsın. Allah arayanların da vermek isteyenlerin de yardımcısı olsun. Lütfen yönlendirebilecek olan varsa komisyonda veririm hiç önemli değil.

DEPREMLERE DAİR GENEL DEĞERLENDİRME

6 Şubat günü saat 04:17'de merkez üssü Pazarcık Mw 7.7, saat 13:24'te ise merkez üssü Elbistan'da Mw 7.6 büyüklüğünde olmak üzere iki deprem olmuştur. Merkez üssü Pazarcık olan deprem 8.6 km yer derinliğinde, merkez üssü Elbistan olan deprem ise 7 km yer derinliğinde meydana gelmiştir.

6 Şubat'taki depremler ve sonrasında yaşanan diğer depremler nedeniyle 50 bin 96 can kaybı yaşanmıştır. 107 Bin 204 kişi yaralanmıştır.

AFAD'a ait 29.3.2022 tarihli resmi verilere göre

- 22.892 adet artçı deprem yaşanmıştır.
- 1.530.325 kişi tahliye edilmiştir.
- 26032 enkazda arama kurtarma çalışması yapılmıştır.
- Hasar Tespiti Yapılan Toplam Bina 2.053.177
- Toplam Bağımsız Bölüm 5.681.047
- Yıkık Bina 38.073
- Yıkık Bağımsız Bölüm 99.700
- Acil Yıkılacak Bina 19.598
- Acil Yıkılacak Bağımsız Bölüm 71.564
- Ağır Hasarlı Bina 206.872
- Ağır Hasarlı Bağımsız Bölüm 540.869
- Orta Hasarlı Bina 48.782
- Orta Hasarlı Bağımsız Bölüm 181.377
- Az Hasarlı Bina 535.392
- Az Hasarlı Bağımsız Bölüm 1.797.790
- Hasarsız Bina 1.080.493
- Hasarsız Bağımsız Bölüm 2.775.949

DEPREM FELAKETİNDE SOSYAL MEDYAYA UYGULANAN BANT DARALTMA...

Deprem felaketinde iletişimi kestiklerini itiraf ettiler. İletişimi keserek insanları enkaz altında ölüme terk ettiniz!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, yaptığı yazılı açıklamada Kahramanmaraş merkezli deprem felaketinde 10 binlerce vatandaşın enkaz altında kurtarılmayı beklerken sosyal medyaya bant daraltma uygulanmasıyla ilgili iktidardan itiraf niteliğinde açıklama yapıldığına dikkat çekti.

CHP'li Akın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun sosyal medyaya uygulanan bant daraltmasıyla ilgili "Gerekli bir durum vardı ki yapıldı. Sonuçta yapılması gereken konuydu. Yanlış bir karar olsa yapılmazdı zaten. Teknik olarak izahı vardı" açıklamasını yaptığı anımsattı.

Depremi ilk saatlerinde iktidarın organizasyon eksikliği nedeniyle sahada varlık gösteremediği bir süreçte insanların sosyal medya aracılığıyla organize olduklarını anımsatan CHP'li Akın, şunları dile getirdi:

"Deprem felaketinin ardından ilk 48 saat deprem bölgesine ulaşamayan iktidar, enkaz altında kalan vatandaşlarımız ile yardıma koşan vatandaşlarımızın haberleşmelerini ve yardım organizasyonunu yürüttükleri sosyal medyaya kısıtlama uyguladı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bant daraltma uygulamasının başlamasının hemen ardından önce Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na giderek bu anlamsız uygulamanın gerekçesini sorduk, daha sonra da konu hakkında suç duyurusunda bulduk. İki ay boyunca bu konuda hiçbir açıklama yapılmazken; Ulaştırma Bakanı en çok ihtiyacın duyulduğu bir anda iletişimi kestiklerini 'Gerekli bir durum vardı ki yapıldı. Yapılması gereken konuydu' diye savunarak adeta itirafta bulundu."

'Gerekli Durumu Depremzede Vatandaşlara Açıklayın'

CHP'li Akın, deprem felaketinden milyonlarca vatandaşın etkilendiğine dikkat çekerek, şunları dile getirdi:

"Sayın Bakana sesleniyorum: Bu gerekli durumun teknik olarak izahı olduğunu da söylüyorsunuz. Depremde hayatını kaybeden 10 binlerce vatandaşımızın yakınlarına, depremzede vatandaşlarımıza açıklayın gerekli durumu. Henüz enkaz altında 10 binlerce insanımız hayata tutunmaya çalışırken iletişimi niye kestiğinizi açıklayın? Deprem felaketinin üzerinden 2 ay geçti. İktidar hala çadırda barınan milyonlarca vatandaşımızın temel ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamıyor. Tüm bunlar ortadayken çıkıp yaptık, oldu mantığıyla iletişimi kestiğinizi söylüyorsunuz. En çok ihtiyaç duyulduğu anda iletişimi kesmek, enkaz altında hayata tutunmaya çalışan vatandaşlarımızı ölüme mahkûm etmek değil midir?"

77 EKOLOJİ ÖRGÜTÜNDEN "KİMYASAL TEHLİKEYE, EKOLOJİK YIKIMA KARŞI UYARIYORUZ!" AÇIKLAMASI

Kent, ekoloji, hayvan hakları üzerine çalışmalar yürüten 77 örgüt ve sendika tarafından 'Kimyasal tehlikeye, ekolojik yıkıma karşı uyarıyoruz!' başlıklı açıklama yaptı.

Gelişigüzel hafriyat dökümü ve asbest tehlikesine vurgu yapılan açıklamada, enkazların, sulama çalışması yapılmadan, üstü açık kamyonlar ile taşındığı, enkaz kaldırma çalışmalarına katılan işçilerin başta asbest riski olmak üzere, tehlikeli kimyasallara karşı koruyucu ekipman kullanmadığını, çevrede bulunan insanlara uyarı yapılmadığını, yeterli önlem alınmadığı, depremedelerin yaşam alanlarına, sulak alanlara, dere yataklarına, zeytinliklere ve tarım arazilerine dökülen hafriyatların oluşturduğu risk, başta insanlar olmak üzere tüm canlıların ikinci bir yıkıcı durum yaşanmasına neden olacağı belirtilerek yetkililer uyarılmıştır.

Metinde ayrıca, depremden önce ve sonrasında belirlenmiş hafriyat depolama yerleri dışındaki tüm döküm işlemleri acilen durdurulması, belirlenen alanların ise listesi ve konumlarının kamuoyuna açıklanması, enkaz atıklarının tehlikeli atık depolama şartlarını karşılayan, sızdırmazlığı sağlanmış depo alanlarında tutulması, yıkılan ve hasarlı evlerin asbest ve başkaca tehlikeli madde içerip içermediğine dair envanterin kamuoyu ile paylaşılması, asbest ve tehlikeli kimyasal içeren hafriyatlar bilimsel yöntemler ile ayrıştırılıp bertaraf edilmesi, yaşam döngüye zarar vermeyecek biçimde depolanması talepleri paylaşılmıştır.

KAPADOKYA'DA MADEN TEHDİTİ

Nevşehir'in Ürgüp ilçesinde faaliyet gösteren ve maden ocağının kapasitesini artırmak istenen şirket özel kanunla korunan Kapadokya'nın sınırları içerisine girmiştir.

Nevşehir'in Ürgüp ilçesi, Mazı Köyü'nde Ponza Ocağı işleten Nueva Bims A.Ş. tarafından kapasite artırımı için ÇED başvurusu yapılmıştır. 24,59 hektarlık alanda çalışma yürüten şirket, çalışma alanını yaklaşık 3 buçuk artırarak 84 hektara, yıllık ponza üretim ise 1 buçuk milyona çıkarmak istemektedir.

ÇED başvurusu dosyasında, "7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun kapsamında belirlenen B bölümünün batı ucu girmektedir. B bölümüne 20 m mesafe bırakılarak mevcut ÇED alanı içerisinde 1,74 hektarlık alanda çalışma yapılmayacaktır" denilmek suretiyle ÇED alanının Kapadokya sınırlarına girdiği aktarılmıştır. Projenin kurulmak istendiği bölge tarım, mera ve hazine arazilerinden oluşuyor.

Proje için toplam 4 buçuk milyon TL harcayacak olan Nueva Bims adlı şirket, yılda 37 buçuk milyon TL kazanmayı amaçlamaktadır.

MECLİS'İN ELİ KOLU BAĞLANDI

Erdoğan'ın başkanlığı döneminde TBMM'nin yasama ve denetim yolları büyük ölçüde tıkanı. 27'nci dönemde milletvekillerinin denetim aracı olan soru önergelerinin 26 bini yanıtlanmadan raflarda kaldı. Erdoğan yayımladığı 140 kararname ile ülkeyi yönetirken TBMM'de sadece 139 teklif yasalaştırıldı. Yüz binlerce TL maaş alan 9 milletvekili, beş yılda yemin töreni dışında hiç kürsüye çıkmadı.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişin ardından denetim ile yasama alanı daralan ve mesaisini büyük oranda iktidarın tartışmalı teklifleri ve uluslararası anlaşmalar için harcayan TBMM, 27'nci yasama dönemini tamamladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın aldığı seçimlerin yenilenmesi kararı kapsamında çalışmalarını noktlayan TBMM, yoğun eleştirilerin yöneltildiği geçmiş dönemlerin bile çok gerisinde kaldı. Meclis'in 27'nci yasama döneminde TBMM'de bulunan yüzlerce milletvekili, AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın tek

başına çıkardığı kararnameler kadar kanun yapamadı. CHP İstanbul Milletvekili İbrahim Kaboğlu'nun kanun teklifleri ile ilgili araştırmasına göre, 600 milletvekili ile 27'nci döneme başlayan TBMM'de çıkarılan kanun sayısı uluslararası anlaşmalar hariç 139 oldu. Bu 139 kanun ile 3 bin 254 madde değişikliği yapıldı. AKP'li Erdoğan ise tek başına 140 Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımladı. Bu kararnameler ile 2 bin 880 maddelik düzenleme hayata geçti.

Uluslararası Anlaşma Yoğunluğu

İktidar partisi, Meclis'i büyük oranda torba kanun teklifleri ve uluslararası anlaşmalar için çalıştırdı. 27'nci dönemde yasalaşan "normal kanun değişikliği" sayısı 86 oldu. Birbiri ile ilgisi bulunmayan değişiklikleri içerdiği için eleştirilen ve Anayasa'ya aykırı olduğu kaydedilen 53 torba kanun teklifi de 27'nci dönemde yasalaştı. Buna karşılık Genel Kurul'da tam 173 uluslararası anlaşma onaylandı.

Tek Yemine Yüz Binlerce TL

TBMM verilerine göre, 27'nci yasama döneminde Genel Kurul kürsüsüne sadece yemin etmek için çıkan ve bir daha kürsüyü kullanmayan milletvekili sayısı dokuz olarak kayıtlara geçti. Her ay on binlerce TL maaş alan iktidar partisinin önemli isimleri, yasama dönemi başlarken yemin etmek için kürsüye çıktı, daha sonra da kürsünün yolunu unuttu. MHP Lideri Bahçeli de bu isimler arasında yer aldı. Yemin töreni dışında kürsüye çıkmayan isimler şunlardan oluştu:

- * MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli
- * AKP Genel Sekreteri Fatih Şahin
- * AKP Yerel Yönetimler Başkanı Mehmet Özhaseki
- * 23'üncü dönemden beri beş dönemdir milletvekilliği yapan eski AKP Grup Başkanvekili İknur İnceöz
- * Eski Cumhurbaşkanı Danışmanı Ali İhsan Arslan
- * Ankara Milletvekili Barış Aydın
- * Eski AKP MKYK Üyesi Harun Karacan
- * Eski AKP İstanbul İl Başkanı Aziz Babuşcu
- * MHP'den ayrılarak AKP'ye transfer olan Tuğrul Türkeş

26 Bin Önergeye Yanıt Yok

Milletvekillerinin elinde kalan tek denetim mekanizması olan yazılı soru önermeleri de iktidar tarafından dikkate alınmadı. 27'nci dönemde TBMM'ye 80 bin 107 yazılı soru önergesi sunuldu. Bu önergelerden dokuzu sahipleri tarafından geri alındı. 613 önerge için yanıt süreci hala devam ediyor. 10 bin 714 önerge, yasal süre içerisinde yanıtlandı. 41 bin 883 önerge, bakanlara tanınan yasal süre aşıldıktan sonra yanıtlanabildi. Milletvekilleri tarafından TBMM Başkanlığı'na sunulan tam 26 bin 888 önerge, bakanlar tarafından yanıtlanmadığı için iade edildi.

AKP'ye Katıldıktan Sonra Değiştiler

Muhalefet seçmenin oylarıyla Meclis'e giren ancak daha sonra iktidar saflarına katılan milletvekilleri de kötü sınav verdi. AKP'ye katılan Mehmet Ali Çelebi, İsmail Ok, Tamer Akkal ve Tuba Vural Çokal, iktidar saflarına geçtikten sonra yazılı soru önergesi yöneltmekten vazgeçtiler.

Araştırmama Komisyonları

Toplumda infiale neden olan çok sayıda konu için geride bırakılan dönemde araştırma komisyonları da kuruldu. Başta Amasra maden faciası, Hiranur Vakfı'nda çocuk istismarı ve Maraş merkezli depremlerin ardından kurulan TBMM Araştırma Komisyonları olmak üzere komisyonların tamamına yakınında detaylı çalışmalar yapılmadı. Hazırlanan raporlarda somut sonuçlara yer verilemedi, bazı komisyonlar kurulmalarına neden olan skandalların yaşandığı yerleri bile yerinde inceleyemedi, raporlarını Genel Kurul'da onaylatamadı.

SIYASETİ HOŞGÖRÜ, UZLAŞI VE TOPLUMSAL BARIŞA BIRAKMA ZAMANI

İskoçya Ulusal Partisi Genel Başkanlığına ve ardından İskoçya Başbakanlığına 37 yaşındaki Harun Hamza Yusuf seçildi. Yeni İskoçya Başbakanı, kadın haklarının önde gelen savunucuları arasında. Ülkemizde siyasal

İslam ve inanç istismarına dayalı siyasetin toplumda yarattığı karışıklıkların, nefret ve kini besleyen söylemlerin yerini hoşgörü, uzlaşma ve toplumsal barışa bırakma zamanı çoktan gelmiştir.

Geçen hafta tüm dünyanın heyecan ve gıptayla izlediği bir siyasi gelişme Birleşik Krallığa bağlı İskoçya'da yaşandı. İskoçya'nın İngiltere'den ayrılmasını ve bağımsızlığını savunan İskoçya Ulusal Partisi (SNP) liderliğinden ve başbakanlıktan istifa eden Nicola Sturgeon'un yerine parti içinde yapılan seçimler sonrası 37 yaşında, İskoçya'nın ilk göçmen ve Müslüman Başbakanı Harun Hamza Yusuf seçildi.

Daha önce İskoçya hükümetinde Sağlık ve Adalet Bakanlığı görevlerinde bulunan Harun Hamza Yusuf'un hemen tüm delegelerin ve üyelerin oylarıyla ezici çoğunlukla bu göreve seçilmesi tüm dünyada büyük yankı yarattı. Başbakanlık konutuna taşındıktan sonra aile bireyleriyle iftar ve sonrasında teravih namazı görüntülerini resmi sosyal medya hesabından paylaşan yeni İskoçya Başbakanı; demokrasinin, adaletin, eşitliğin, hak ve özgürlüklerin engelsiz bir şekilde uygulandığı, ırk, etnik köken, inanç farklılıklarının çağlar öncesinde ve geride bırakıldığı toplumlarda her makamın herkes için hak olduğunu gösterdi. Pakistan ve Kenya göçmeni bir ailenin ferdi olan yeni İskoçya Başbakanı Harun Hamza Yusuf'un bu insani ve siyasi başarısına bakıldığında, ülkemizin içinde bulunduğu durumu hak etmediğini apaçık görmek durumundayız. Londra Metropolitan Belediye Başkanlığı'na seçilen ve geçen yıl yapılan seçimi ikinci kez kazanan diğer Müslüman siyasetçi İşçi Partili Sadık Khan'ın ardından İskoçya'da bu kez toplumsal ve siyasal desteği arkasına alarak parti liderliği ve başbakanlığa bir Müslümanın seçilmesi 'önce insan, eşitlik ve liyakat' diyen toplumsal anlayışın nasıl barış, huzur ve birlik-beraberliğe yol verdiğini dünyaya gösterdi. Yaklaşan seçim öncesinde ayrıştırıcı siyasal söylemlerin, insanları kamplaştırıp, düşmanlaştırarak bloklaştırmanın bir ülkeye ve topluma ne kadar büyük bir kötülük olduğunun en somut kanıtı İskoçya'da yaşanan siyasal gerçekliktir. Kadın hakları üzerinden siyaseti kamplaştırmaya ve ittifak pazarlıklarını kadınlar üzerinden yaparak, küçük yüzdelere oy toplamaya yönelik, bunu da İslamiyet adına yaptığını söyleyen siyasi anlayışa karşılık kadın haklarının önde gelen savunucularından birisi olan yeni İskoçya Başbakanının açıkladığı kabinesinde görev alan 10 bakandan 6'sı kadınlardan oluşuyor. En kritik ve stratejik bakanlıklara kadınlar görevlendirildi.

Dünyanın en eski ve en köklü demokrasilerinden birisi olan, yazılı bir anayasası dahi bulunmayan İngiltere'de ve ardından Birleşik Krallığa bağlı diğer ülke İskoçya'daki demokrasiye, insan hakları, liyakat, hak-adalet ve eşitlik konusundaki ezici toplumsal uzlaşma bakıldığında, ülkemiz Cumhuriyetin ikinci yüzyılına girerken içine düşürüldüğü mevcut tabloyu hiçbir şekilde hak etmiyor. **Hiçbir inanç, ideoloji, siyasi söylem, rakibini 'zillet' olarak nitelendiren, tehdit ve hakaret yağdıran bir siyasi anlayışın bahanesi ve gerekçesi olamaz.**

UKRAYNA SAVAŞINDA MÜZAKERE VE BARIŞ SÜRECİ UZAK

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Belarus'a taktik nükleer silah yerleştirme kararı, Ukrayna savaşında gerilimin yeni bir boyuta taşınacağını, müzakere ve barış sürecinin çok uzak olduğunu gösterdi. İngiltere'nin Ukrayna'ya 'zayıflatılmış uranyumlu mühimmat' sevk etme kararının ardından gelen Rusya'nın bu hamlesi yakın dönemde gerginliği daha da tırmandıracak!

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna savaşında Rusya'yı destekleyen ve Batılı ülkeler ile Rusya arasında sınır ülkelerinden birisi olan Belarus'a 'taktik nükleer silahlar' konuşlandıracağını açıkladı. Putin bu talebin Belarus Devlet Başkanı Aleksandr Lukaşenko'dan geldiğini ifade etti. Rusya'nın bu adımı, Ukrayna savaşında yeni gerilim alanları açmanın ötesinde, geri adım atmamayı düşünmediğini gösterdi.

ABD ve Almanya'nın yanı sıra batılı ülkelerin Ukrayna'ya silah ve finans desteği devam ederken, son olarak yeni ve modern tankların Ukrayna ordusuna teslimatı başladı. İngiltere Ukrayna'ya gönderilen silah ve mühimmatın artırılması kararının yanında, 'zayıflatılmış uranyumlu mühimmat' sevkiyatına başlayacağını açıkladı. İngiltere bu tür mühimmatın radyasyon açısından tehlikesinin olmadığını savunurken, Rusya Devlet Başkanı Putin, bu tür silahların tehlikeli olduğunu, radyasyon tozu yayarak ciddi yaşamsal tehdit oluşturduğunu belirterek, Rusya'nın da buna karşılık taktik nükleer silah konuşlandıracağını duyurdu.

Rusya, ABD'nin yıllardır pek çok NATO üyesi ülkede ve Avrupa'da taktik nükleer silahlar yerleştirdiğini bu ülkeler arasında Almanya, Türkiye, Hollanda, Belçika, İtalya ve Yunanistan'ın bulunduğunu öne sürdü. Rusya'nın buna karşı aynı sürecin hayata geçirilmesi konusunda Belarus ile anlaşmalarını belirtti. Putin, bunu yaparken nükleer silahların sınırlandırılması ve yayılmasının önlenmesiyle ilgili uluslararası anlaşmalara uygun davranacaklarını, yükümlülüklerini yerine getireceklerini ifade etti. Bu çerçevede Belarus Hava Kuvvetleri'ne ait 10 uçak Rusya tarafından taktik nükleer silahları kullanmaya hazır hale getirilecek. 3 Nisan'dan itibaren Belarus pilotları bu uçakları kullanmaya ve test etmeye başlayacak. Rusya ayrıca Belarus'a yüksek hassasiyetli ve uzun menzilli, 'İskender füze sistemlerini' de teslim ederek konuşlandırdı. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Belarus,

Ukrayna ve Kazakistan'da bulunan Sovyetlere ait büyük çaplı nükleer silah stokları, sonrasında bu ülkelerle Rusya arasında yapılan anlaşmalarla Rusya'ya gönderilmişti. Şimdi Rusya'nın Belarus'a nükleer silah göndermesi, 1991'den bu yana 32 yıl sonra ülke sınırları dışındaki ilk konuşlandırma olacak.

Belarus'a nükleer taktik silah konuşlandırılması, Ukrayna'daki savaşın seyrine göre Rusya'nın çok daha kısa sürede Ukrayna'daki hedefleri vurmasına olanak sağlayacak. Ayrıca Rus ordusu, Orta ve Doğu Avrupa'daki NATÖ hedeflerini vurma imkanına kavuşacak. Bu sön gelişmeler, Ukrayna savaşında müzakere masası kurulması ve barış olasılığının çok uzak olduğunu bir kez daha gösterdi. Putin'in bu hamlesine karşılık Ukrayna Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni acil toplantıya çağırırken, ABD ve AB'den Rusya'ya karşı yeni yaptırım açıklamaları yapıldı.

BÖLGEMİZDE SICAK GELİŞMELER

Rusya, Türkiye, İran ve Suriye arasında daha önce ertelenen Dışişleri Bakan Yardımcıları düzeyindeki dörtlü toplantının Moskova'da yapılması bekleniyor. Bu toplantının ardından Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov Ankara'ya gelecek. Suriye yönetimi Türkiye ile 'normalleşme' koşullarından vazgeçilmediğini ilan ederken, ABD-İran arasında Suriye'de yükselen gerilim ve Suudi Arabistan'ın Şanghay İş Birliği Örgütü'ne üyeliği sıcak gelişmelerin hızlanacağını işaret ediyor.

Daha önce mart ayında Moskova'da yapılması planlanan Türkiye, Suriye, İran, Rusya Dışişleri Bakan Yardımcıları düzeyindeki Suriye ile diyalog ve normalleşme toplantısı, belirsiz bir tarihe ertelenmişti.

Bu süreçte Suriye'nin Kuzeyinde İran'a ait İHA'lar tarafından ABD askeri üslerine yapılan saldırılar ve ardından ABD'nin misilleme olarak İran yanlısı güçlerin konuşlandığı yerleri vurması, karşılıklı askeri kayıplar verilmesi gerginliği yükseltti. Suriye'de ABD-İran çatışmasının yoğunlaşmasının, ABD'nin Suriye ve Irak'taki askeri varlığını sürdüreceğini açıklamasından sonra gelmesi dikkat çekici. Türkiye-Suriye arasındaki normalleşme müzakerelerine İran'ın da katılma talebinin Türkiye tarafından kabul edilmesi, ABD'de rahatsızlık yaratmıştı. Suriye ile yürütülen müzakerelere İran'ın da katılması rahatsızlığı büyüttü. Kanımca dışişleri bakan yardımcıları toplantısının ertelenmesinde bu karşılıklı gerginlikler ve ikna süreçleri etkili oldu.

Geçen hafta Şam yönetiminin müzakere masasındaki isimleri arasında yer alan Suriye Uzlaşma Komitesi sözcüsü Ömer Rahmun yaptığı paylaşımda 'Yoğun temasların ve pazarlıkların ardından Suriye, Türkiye, İran ve Rusya arasında Dışişleri Bakan Yardımcıları düzeyindeki dörtlü toplantı 3 Nisan'da Moskova'da yapılacak ve Şam yönetimi, şartlarından taviz vermedi' ifadelerine yer verdi. Dört ülke tarafından da yalanlanmayan bu açıklama sonrası 3 Nisan'da Moskova'daki buluşmanın gerçekleşmesi bekleniyor.

Suriye Devlet Başkanı Esad'ın Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan ile bir araya gelmek için öne sürdüğü şartlardan geri adım atılmayacağını Şam tarafından vurgulanması, iktidarın asker çekme de dahil Kuzey Suriye'de, İdlib'te bazı adımlara, tavizlere hazırlandığı şeklinde değerlendirilebilir.

ABD-İran geriliminin tırmanması yanında geçen hafta Suudi Arabistan'ın Şanghay İş Birliği Örgütü (ŞİÖ) üyeliğine alınması ve 'diyalog ortağı' statüsünü elde etmesi, Çin ile Suudiler arasında devasa bir petrol anlaşması imzalaması ve Suudilerin Çin'de büyük kapasiteli bir petrol rafinerisi kuracağını ilan edilmesi önemli sıcak gelişmeler.

Çin'in İran ile Suudileri anlaştırmayla bölgede değişen dengelerin hızlandığını öngördüğümüzde, başta Suriye olmak üzere yakın gelecekte çok ciddi gelişmeler yaşanacağı anlaşılıyor. İktidar, Finlandiya'nın NATÖ üyeliğine onayla ABD ve batıyla yumuşama çabasına yönelirken, Rusya-Çin-İran-Suudi Arabistan ittifakının öne çıkması, aktif hale gelmesi bu açıdan da Türkiye için kritik gelişmelerin söz konusu olabileceğini işaret ediyor.

2002'DE ÇEYREK ALTIN ALINAN PARAYA BUGÜN BİR KİLO SOĞAN ALINAMIYOR

Dünya Bankası'nın son açıkladığı Gıda Güvenliği Raporu'na göre Türkiye gıda enflasyonunda ilk beşte. Bugün bu ülkede, orta boy bir soğanın tanesi 7 lira 14 kuruş. Biraz irisinin tane fiyatı 11 lira 33 kuruş. İnsaf. Milletimiz, 2002'de bunlar işbaşına geldiğinde, bir çeyrek altın alabildiği parayla, bugün maalesef bir kilo soğan alamıyor. 21 yılın sonunda, Erdoğan şahsım hükümetlerinin ülkeyi getirdiği yer, işte burası.

Bir Ülke Ya İlimle Ya Zulümle Yönetilir

"Bir ülke ya ilimle ya zulümle yönetilir." Sarayın kibirlisinin ve şürekâsının, ilimden hiç nasiplenmediklerini, devleti nasıl bir yönetim krizine soktuklarını, 85 milyon yurttaşımız, en acı şekilde yaşıyor, görüyor... Erdoğan

Şahsım Hükümeti elinde, her afet, felaket oldu. Fay hatlarına bina dikme izni verdi. Binalar milletimizin başına yıkıldı. İmar afları çıkardı. Meydanlarda bu aflarla övündü. Affettiği dayanıksız binalar, milletimizin başına yıkıldı. İlimsiz sarayın kibirlisi ve şürekâsı, depremden sonra, Mehmetçiğimize zamanında emir vermedi. Askerimiz enkazın başına, zamanında yetişemedi. Deprem enkazının altında, 50 binden fazla yurttaşımız, yardım çığıllarıyla, soğukta donarak can verdi. Enkazın başında bekleyen çaresiz analardan, babalardan, çocuklardan, dedelerden, ninelerden, “Nerede bu devlet?” feryatları arşa yükseldi. Sarayın kibirlisi bir de utanmadan sıkılmadan, depremde yıkılan binaların sorumluluğunu, milletimize yıkmaya kalktı. Artık sandığın milletimizin önüne gelmesine, 40 gün kaldı. Sandıkta millete hesap verme günü yaklaştıkça, kifayetsiz, beceriksiz, liyakatsiz kadroların, zulmü, şantajı, tehdidi, yalanları, her gün daha da çirkinleşiyor.

Ateş Cinayetini Biz Aydınlatacağız

Sinan Ateş cinayetinin üzerinden, tamı tamına 94 gün geçti... Ankara'nın göbeğinde işlenen bu siyasi cinayet, aydınlatıldı mı? Gerçek katiller, tetikçileri azmettirenler bulundu mu? Adalet önüne çıkarıldı mı? Hayır! Cinayet şüphelisi, MHP'li milletvekilin evinde tutuklandı. Tutuklamayı yapan polis memurları, ya başka yere sürüldü, ya da yapılan baskılara dayanamayıp, emeklilik dilekçesi verdi. Şimdi sıra, dosyadaki delilleri karartmaya geldi. Ama ne yaparlarsa yapsınlar. Sinan Ateş'in ablasının, “Sinan Ateş için Adalet”, “Sinan Ateş Cinayeti Aydınlatılsın” feryatlarının dinmesine, 40 gün kaldı. Yetim bırakılan iki kız çocuğumuzun gözyaşlarının dinmesine, 40 gün kaldı. 40 gün sonra, yargının elini tutmaya kalkan o pis eller, kırılacak. Sinan Ateş cinayeti tüm yönleriyle aydınlatılacak.

Azmettirici Belli

Sandık yaklaşıyor, her gün Erdoğan'ın koltuğunu kaybetme korkusu artıyor. İşi kameraların önünde, İYİ Parti Sayın Genel Başkanı'nı; “Benim adım Tayyip, konuştuğum zaman buna göre konuş. Beni kendinle uğraştırma” diye, açıkça tehdit etme noktasına kadar vardırıyor. Sonra ertesi gün İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı kurşunlanıyor. Ondan sonra şimdi Saray dört koldan bu saldırıyı, sıradan bir adli vaka gibi göstermeye çalışıyor. Sıkılan mermileri, “Hırsız kovalamacası” diye, yutturmaya uğraşiyor. Ama ortada ne hırsız var, ne de iddia ettikleri saatte, bir hırsızlık ihbarı. Hiç kimse milletimizin aklıyla dalga geçmeye kalkmasın. Bu sıkılan mermilerin azmettiricisi bellidir. Millet İttifakı olarak bizim kimseden korkumuz yok. Milletimiz sarayın hangi dolapları çevirdiğini görüyor. Duyuyor, notlarını da veriyor. Milletimiz bizimle beraber. Millet İttifakıyla beraber. Ne yaparsanız yapın... Ne kadar çirkinleşerseniz, çirkinleşin... 15 Mayıs sabahı Millet İttifakı Kazanacak! Milletimiz kendini unutanlardan, sesini duymayanlardan, halini görmeyenlerden, yaptıklarının hesabını sandıkta soracak. 13. Cumhurbaşkanı, Millet İttifakının adayı Kemal Kılıçdaroğlu olacak.

21 Yılda 2,8 Trilyon Dolar Harcadı

Bizim devlet anlayışımızda, adalet mülkün temelidir. Büyük Selçuklunun, büyük veziri Nizam-ül Mülk'ün, 937 yıl önce söylediği gibi, “Küfr ile belki, amma zulüm ile payidar kalmaz memleket.” Zulüm ile yönetilen bir ülke, asla payidar olamaz. Çünkü zulmün olduğu yerde, huzur olmaz. Ağzların tadı, sofraların bereketi olmaz. Tıpkı bugün ülkemizde olduğu gibi. Erdoğan hükümetleri 21 yılda; milletimizden 2 trilyon 561 milyar dolar vergi topladı. İçeriden, dışarıdan 149 milyar dolar borç aldı. Atadan dededen kalan kurumları, 63 milyar dolara sattı, savdı. Kendinden önceki tüm Cumhuriyet Hükümetlerinin, 79 yılda harcadığı paranın tam dört katını, 2 trilyon 773 milyar doları, 21 yılda yedi bitirdi. Ama hala on parmağında on kara... Kendinden önceki hükümetlere, devlet adamlarına sürüp, duruyor. Ama ne yaparsa yapsın mızrak çuvala sığmaz. Zulüm olan yerde bolluk, bereket olmaz. Paralar şatafata, israfa, gösterişe, yolsuzluğa gider... Ülkenin sınırlı imkânları etkin kullanılamaz. Millete verilen sözler tutulmaz. Tıpkı bugün ülkemizde olduğu gibi...

Millete Verdiği Hiç Bir Sözü Tutmadı

2011 yılında seçimlere giderken, Recep Tayyip Erdoğan'ın ilan ettiği 2023 hedefleri vardı. Sonra bu hedefler 10. Kalkınma Planına da konu ve Erdoğan'ın millete resmi taahhüdü haline geldi. Erdoğan, “2023'te milli geliri 2 trilyon dolara çıkarma” sözünü milletimize verdi. İşte 2023 yılındayız. Ama resmi dokümanlara baktığınızda milletin geliri bu yıl, ancak 867 milyar dolar olur diyor. Yani bu 2011 yılında millete taahhüt ettiğinin yarısı dahi değil. Yine Cumhuriyetimizin 100. yılında, ülkemizde fert başına düşen geliri, “25 bin dolara çıkarma” sözü vermişti 2011 yılında. Geldik 2023 yılına. Kişi başına gelir, bunun yarısını bile bulmuyor. 10 bin 71 dolarda kalıyor. Ama utanmadan bununla böbürleniyor. Düşürdüğüne artırdım diyor. Yine 2023 hedefleri doğrultusunda Türkiye, bu yıl 500 milyar dolar ihracat yapacaktı. Ama “2023'te ihracat 265 milyar doları ancak bulacak” diyorlar. Yani millete söz verdiklerinin, taahhüt ettiklerinin ihracatta yarısı. Ama bir, ikiye katlanan bir vaat var. O da işsizlik. Ona da 2023'te “Yüzde 5 olacak, yüzde 5'e düşüreceğiz” demişlerdi. Bu yıl işsizlik “Yüzde 10,4”

olacak. Erdoğan alayış valayış açıkladığı, durmadan övündüğü, 2023 hedeflerinden hiçbirini tutturamadı. Millete sözünü tutamadı. Vaatlerini yerine getiremedi.

En Büyük Siyasi Sermayeleri Arsızlıkları

Şimdi çıkmış “sözlerini tutmaktan” bahsediyor. Hep diyoruz, bunların en büyük siyasi sermayeleri arsızlık. Bunlar verdikleri sözü, göreve gelince unutanlardır. Sandık ufukta görününce vaat bohçasını açıp seçim sonrası üzerine yatanlardır. Bunlar tutmadıkları sözlerle, damadın dediği gibi, aya, dört şeritli yol döşerler. Sarayın kibirlisi millete verdiği hiçbir sözü tutmamıştır. 2018’de 24 Haziran seçimlerine giderken, “Siz bu kardeşinize yetkiyi verin, ha ondan sonra faizle, şunla, bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz” demişti. Peki, dedi de, ne oldu? Bugün bankaların mevduat faizleri 10 yılın zirvesinde. Erdoğan faizle uğraşma sözü verdiğinde, ihtiyaç kredilerinin faizi yüzde 24’tü. Bugün yüzde 32. Konut kredilerinin faizi yüzde 13’tü bugün yüzde 17. O da krediyi bulup alabilirsen... Müşterisinden pahalya para toplayan bankalar, artık herkese kredi vermez oldu. Erdoğan faizle, şunla, bunla uğraşma sözü verdiğinde, bir dolar 4 lira 68 kuruştı. Bugün 19 lira 18 kuruş. Bir Avro 5 lira 45 kuruştı. Bugün 20 lira 73 kuruş. Faizle, dolarla, avroyla uğraşacağım dedi. Milli paramızı pul etti. Kibir abidesi Erdoğan’ın, kerameti kendinden menkul, “Faiz sebep, enflasyon netice” safsatası, güzelim ülkemizi perişan etti. Yetmedi düşecek dediği dış ticaret açığımız, Şubat ayında 118 milyar dolarla, tüm zamanların rekorunu kırdı. Bunların hiçbir hesabı tutmadı.

KKM’nin 1 Yıllık Faturası 184 Milyar TL

Döviz kurunu patlattılar. Ardından Dövizle Çevrilebilir Mevduattan çalma, Kur Korumalı Mevduat diye, bir şey çıkarttılar. Ardından Nebati Bakan çıktı millete; “En kötü senaryoda bile, Hazine’ye tek kuruş yük gelmeyecek” dedi. Sonuç? Sadece geçtiğimiz yıl, Kur Korumalı Mevduatın milletimize faturası, 184 milyar lira oldu. Bu kadar para ödediler. Merkez bankasının arka kapısından, milletin dövizlerini sattılar. Sabit kur uygulamasına geçtiler. Ama bu uygulamanın millete faturası, her geçen gün daha da artıyor. Şimdi paniktedirler. Seçimden önce döviz kurunu elden kaçırmamak için, kur korumalı mevduatla ilgili olarak mevzuatı üst üste değiştirip duruyorlar. Sadece son bir haftada 3 kez değişiklik yaptılar. Sonunda döviz kurunu tutabilmek için, Kur Korumalı Mevduatta faizin üst limitini de kaldırdılar. Faizi tutmaktan tamamen vazgeçtiler. Ne oldu nas? “Nassın gereği” diyerek, milleti iki yıldır, sebebi oldukları enflasyona, hayat pahalılığına ezdirdiler. Şimdi dolar aldı başını gitti, faiz nas olmaktan çıktı. O meşhur fıkrada dendiği gibi: Madem günün sonunda faizleri artıracaktınız, bunca herzeyi neden yediniz? Millete bunca zulmü neden yaptınız?

Kira Artışı Tük’te %63, İstanbul’da %137, Ankara’da %150

Güya faiz düşünce, enflasyon da düşecekti. Faizleri indirmeye başladıklarında, enflasyon yüzde 19’du. Şimdi yüzde 50,5. O da TÜİK’in ağır makyajlı rakamlarıyla... Mart ayında 12 aylık enflasyon; ENAG’a göre yüzde 112,5. İstanbul Ticaret Odasına göre yüzde 73. Ama TÜİK’e göre yüzde 50,5. Son 7 aydır İstanbul Ticaret Odası’yla, TÜİK enflasyonu arasındaki makas, 20 puanın üzerinde. ENAG’ı hiç söylemiyorum bile. Memlekette kiralar almış başını gitmiş. Son bir yılda kiralar İstanbul’da, yüzde 137; Ankara’da yüzde 150, İzmir’de yüzde 180, Bursa’da yüzde 200 artmış. Ama TÜİK’e göre kiralardaki yıllık artış yüzde 63. Yani vatandaşın ödediği kirayla, TÜİK’in ilan ettiği kira arasında iki, üç kat fark var. Bu arada dünyada gıda fiyatları düşüyor. Bizde ise hala rekorlar kırıyor. Mart ayında gıda enflasyonu, yüzde 67’nin üzerinde... Mart ayında enflasyon şampiyonu, dana eti. Dana etinde bir aylık artış, yüzde 20. Kuzu etinde bir aylık artış yüzde 15. Kıymanın kilosu 300 lirayı geçmiş. Etlerde fiyatlar 400 liraya dayanmış.

Gıda Enflasyonunda İlk Beşteyiz

Dünya Bankası’nın son açıkladığı Gıda Güvenliği Raporu’ndaki verilere göre gıda enflasyonunda ilk beşin içindeyiz. Rakiplerimiz Ruanda, Gana, Sri Lanka gibi ülkeler. Tarım devriminin yapıldığı bu topraklarda, bu beceriksiz Hükümetin, ülkemizi düşürdüğü hale bir bakın... Ucube şahsım rejimi beş yılda, asgari ücretlinin sofrasından; 13 kilo peyniri, 629 yumurtayı, 21 kilo tavuk etini, 28 kilo pirinci, 41 kilo toz şekeri kaptı götürdü. Şimdi milletimize söylüyoruz, açıkça ifade ediyoruz: Erdoğan cumhurbaşkanı koltuğuna oturduktan sonra, asgari ücretle; aldığın yumurtadan, aldığın süttten, aldığın peynirden, aldığın ekmekten, bugün daha az alıyorsun. O zaman işini yapmayan Erdoğan’a oy verme. Erdoğan seni mağdur etmiş.

Soğanın Orta Boyu 7 Lira, İrisi 11 Lira... İnsaf!

Bugün bu ülkede, orta boy bir soğanın tanesi, “7 lira 14 kuruş.” Biraz iri bir soğan aldığınız zaman bir soğanın fiyatı “11 lira 33 kuruş.” İnsaf. Soğan markette 25 lira... Pazar tezgâhında 30 lira... Milletimiz, 2002’de bunlar işbaşına geldiğinde, bir çeyrek altın alabildiği parayla, bugün maalesef bir kilo soğan alamıyor. 21 yılın sonunda, Erdoğan şahsım hükümetlerinin ülkeyi getirdiği yer, işte burası. Rahmetli Âşık Mahzuni Şerif, sanki bunları bilmiş

de söylemiş. “Yoksulun sırtından doyan doyan. Bunu gören yürek, nasıl dayana. Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana. Bilmem söylesem mi, söylemesem mi?” Daha düne kadar “Soğan ekme yeriz, Reisimizi yedirmeyiz” diyenlere, şimdi soruyoruz. Ankara’da bir ramazan pidesi 18 lira, bir kilo soğan 25 lira, 30 lira. Reisiniz sizi soğan ekme yiyemez hale getirmiş. Milletimizi soğan ekme yiyemez hale getirmiş.

Troller Salya Sümük Ağlıyor Ama...

Şimdi bu troller çıkmış, “Erdoğan düşerse, Mekke düşer, Erdoğan düşerse Kudüs düşer, Erdoğan düşerse, Dava düşer” diye, başlamışlar salya, sümük ağlamaya... Kimse merak etmesin Erdoğan sandıkta düşüp, biz işbaşına geldiğimizde, ne Mekke’nin, ne de Kudüs’ün düşmesine izin veririz. Ama... Erdoğan düşüp biz gelince, ülkede yolsuzluk düşer. Erdoğan düşüp biz gelince, et fiyatları düşer. Erdoğan düşüp biz gelince, süt fiyatları düşer. Erdoğan düşüp biz gelince, soğanın fiyatı düşer. Erdoğan düşüp biz gelince, enflasyon düşer. Hayat pahalılığı düşer. Erdoğan düşüp biz gelince, Dolar düşer, Avro düşer. Erdoğan düşüp biz gelince, faiz düşer. Erdoğan bu milletin sırtından düştüğünde, milletin sırtına kene misali yapışan, milletin kanını emen Saray yandaşlarının, trollerin, beslemelerin, beşli çetelerin, oligarkların, uyuşturucu baronlarının, mansıpları düşer.

Bunların Dava Dedikleri Ticareti Yapılan Laflardan İbaret

Bunların dava dedikleri, düşecek diye ağlaşıp durdukları işte tam da budur. Kesilecek hortumlarıdır. Bu tayfa için Mekke de, Kudüs de, Dava da, siyaseten ticareti yapılan sözlerden ibarettir. Dava dedikleri cepleridir. Bunlar vicdanlarını, cüzdanlarına koyanlardır. 50 bin insanın hayatını kaybettiği depremde bile, hiçbir sorumluluk almadan kulaklarının üstüne yatanlardır. Depremın ardından nedamet getireceklerine, gözlerini rant bürüyenlerdir. Bunlar, düğünde takı takma merasimi yapar gibi, görgüsüzce deprem yardım kampanyası açıp televizyonlarda, yardım paralarını ödemeyenlerdir. Sonu gelmeyen araç konvoylarıyla Kıbrıs’ta itibar şovu yapanlardır. Kıbrıs trafiğini kilitleyen Cumhurbaşkanı Yardımcısının verdiği rakamlara göre, 115 milyar liralık yardım taahhüdünün, sadece 84 milyar liralık kısmı yatırılmış. 30 milyar liralık kısmı hala hesaplara yatmamış. Söz verdiği halde yardımları vermeyenler kim? Depremın üstünden 2 ay geçti. Bugün verilmeyen yardım parası, hangi gün verilecek?

99 Depreminden Sonra Böyle Yapıldı

Hadi henüz yatırılmayan, sözde kalan yardımı da bir kenara bıraktık. Peki, fiilen yatırılan 84 milyar liralık yardım nerelere, kimlere harcandı? Bunun hesabını millete ne zaman vereceksiniz? Biraz ciddi olun. Ecevit Hükümetinin yaptığını yapın... İşte 1999 Marmara Depreminin ardından, dönemin Hükümeti iç ve dış yardımların, tek bir hesapta toplanmasına karar vermiş ve Ziraat Bankasında bir hesap açmış. Bu hesaptan yapılan harcamaların da, amacı dışında kullanılmaması için 3 kişilik bir müfettiş heyeti görevlendirmiş. Bu teftiş heyeti paraların nerelere harcandığını, hangi ihalelere çıkıldığını, bu ihalelerde nasıl fiyat oluştuğunu tek tek raporlamış. Bunu da Resmî Gazetede yayımlamış. Devlet ciddiyeti işte budur. Bugün deprem bölgesindeki ihalelerin hepsi 21/b’den yapılıyor. Yani sen, ben, bizim oğlan toplanıyor. İdarenin takdiri ile ihaleler yandaşlara paylaştırılıyor. Şimdi bu ihaleler hangi önceliğe göre açılıyor? Bu ihalelerde oluşan fiyatlar, yaklaşık maliyetlerin neden oldukça üzerinde gerçekleşiyor? Bunu millete izah eden kimse yok.

Hatay’dakileri Vatandaşlıktan Mı Çıkaracaksınız?

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına göre, deprem bölgesinde, acil yıkılacak, ağır hasarlı veya hâlihazırda yıkık her 100 konuttan, 41’i Hatay’da. Hatay açık ara, depremde en ağır darbeyi yiyen ilimiz. Ancak TOKİ’nin sitesindeki ihale bilgilerine göre, depremin ardından deprem bölgesinde yapılan, 37 bin konutluk ihalenin, sadece yüzde 8’i Hatay’da. Erdoğan Hatay’da ne demişti? “Biz burası CHP’li demedik. Biz ne dedik, ‘Bunlar da bizim vatanımız, bunlar da bizim vatandaşımızdır’ dedik”. Başka ne diyecektiniz? Hatay’dakileri vatandaşlıktan mı çıkaracaksınız? Ama dervişin fikri neyse zikri de o. Dediğin de, yaptığın da ortada. En çok yıkılan bina açık ara Hatay’da, ama Hatay açılan konut ihalelerinde ilk üçte bile yok. Bunun adı siyasi ayrımcılıktır. Bunun adı, siyasi kayırmacılıktır. Bunun adı, milleti senden, benden diye bölmektir. Bunun adı, kul hakkı yemektir.

Allah Zevali Yaklaşana Kibir Kanatları Takar

O kadar acı yaşandı. Ama Erdoğan’ın rant hırsı bir türlü dinmedi. Erdoğan’a bağlı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı açıkladı. 57 milyar dolarlık konut, depremde yıkılmış. Toplam zarar 104 milyar dolarmış. Öncelik bu zararın tazminine, deprem bölgesinin ayağa kaldırılmasına verilmesi gerekirken Erdoğan iki gün önce çıkıyor, “Kanal İstanbul’un önünü kesemeyeceksiniz” diye, bar bar bağıyor. Allah akıl, fikir versin, ıslah etsin diyeceğiz de, Allah zevali yaklaşan kuluna, ayakları yerden kesilsin diye, kibir kanatlarını takarmış. Erdoğan’ın durumu da tam bu...

Sığınmacılar Konusunda Önceliğimiz Türkiye'nin Çıkarlarıdır

Bizim devlet geleneğimize göre, "Hudut namustur." Çünkü sınırlarımız şehit kanlarıyla çizilmiştir. "Milliyetçiliği ayakları altına aldığı" söyleyen Erdoğan, hiçbir milli değer tanımadığı gibi hududun namus olduğunu da tanımıyor. Erdoğan yönetiminde, sınırlarımız yolgeçen hanına döndü. Bu ülkenin şerefli vatandaşlığı, pazara düşürüldü. 400 bin dolarlık ev alana, vatandaşlığımızı promosyon diye dağıttılar. Milli paramız gibi, şerefli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını da, işportaya düşürdüler. İşte bugün İstanbul Ataköy'de, rezidansların seçmen listelerinde, neredeyse tamamı, Suriye kökenlilerden oluşuyor. Şimdi Saray'ın dışarıdaki ortakları iktidar değişimi kesinleşince "Yeni dönemde, Türkiye'nin sığınmacı politikası ne olacak?" diye, telaşa düşmüşler. 13. Cumhurbaşkanı adayımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun bu konudaki tavrı ilk günden beri nettir. Önceliğimiz, Türkiye'nin çıkarlarıdır. Saray'da oturan ortağınızla Türkiye'nin başına bu çorabı örmek için yaptığınız pazarlıklar ancak sizi bağlar. Bizim için Türkiye'nin menfaatleri, her şeyden önce gelir.

Kurduğunuz Tuzakların, Döşediğiniz Mayınların Farkındayız

Bu Hükümet artık bu milletin sırtında yüküdür. Milletimiz 14 Mayıs'ta silkelenecektir, bu yükü sırtından atacaktır. Seçime haftalar kala artık iktidar değişimi netleşmiştir. Milletimizin sırtına büyük yükler yükleyen bu Hükümet, artık saltanat kayığının, kendi limanından ayrılma vaktinin geldiğini anlamıştır. Bu nedenle, bir taraftan canhıraş şekilde kazanın dibini sıyırmaya, bir taraftan da ekonominin her köşesine, halefi olacak Hükümeti zora sokacak mayınlar döşemeye koyulmuştur. Sanmasınlar ki biz yaptıklarının farkında değiliz. Yaptıkları her şeyin, hazırladıkları her tuzağın farkındayız. Biz bu mayınlı arazilerden daha önce pek çok defa geçtik. Onlar istiyor ki, bizim şeytan taşlamaktan, tavafa vaktimiz kalmasin. Kendilerini çok akıllı sananlar hiç merak etmesinler, millet iradesine kurulan her tuzağı bozacağız. Bunların yerle bir ettiği devlet yönetimini milletimizle birlikte el ele ayağa biz kaldıracamız. Tuzakları kuranlardan da hesabını soracağız. Bugüne kadar milletten aldıkları ne varsa, hepsini milletimize geri vereceğiz. Milletimiz feraset sahibidir. Kendini unutanlara notunu vermiştir. Şimdi de tasdiknamelerini vermek için sandığı beklemektedir.